

ALE KOMMUN

Årsredovisning 2009

Alebacken. Foto: Niklas Helin

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	3
Kommunstyrelsens ordförande	4
Kommundirektören	6
Sammanfattning	7
Sammandrag fem år, kommunen	8
Ale kommuns organisation	9
Vision 2020 – Uppföljning strategisk plan	10
Strategisk plan 2009–2010	14
Karta	17
Mål	18
Kommunens förvaltningsberättelse	20
Kommunens bolags förvaltningsberättelser	30
Kommunens och dess bolags förvaltningsberättelse	31
Redovisningsprinciper	32
Ekonomisk sammanställning	34
Utfall driftbudget	42
Utfall investeringsbudget 2009	43
Exploateringsredovisning, kommunen	44
Ale kommuns personal	45
Barn- och ungdomsnämnden	50
Vård- och omsorgsnämnden	52
Utbildnings- och kulturnämnden	55
Kommunstyrelsen	57
Tekniska nämnden	60
Miljö- och byggnämnden	63
Överförmyndarnämnden	65
Valnämnden	66
Kommunens bolag	67
Miljöredovisning	68
Uppföljning av Naturvårdsprogrammet	71
Jämförelser mellan Ale och Göteborgsregionens kommuner	72
Ord och begrepp	76
Revisionsberättelse	77
Protokoll från KF	79

Kommunstyrelsens ordförande

Vision 2020 – Det goda livet i Ale är nära, nytänkande och naturligt

Jarl Karlsson (s), kommunstyrelsens ordförande, med ny el-bil byggd i Nödinge.

MÖJLIGHETERNAS ALE!

Ale kommun visar i 2009 års bokslut ett positivt ekonomiskt resultat på 35,2 miljoner. I budgeten för året låg redan 10 miljoner avsatta för att möta framtida pensionsåtaganden. Exklusive detta ligger resultatet därmed på 25,2 miljoner vilket är mycket glädjande och visar en stabil ekonomisk grund.

Vägvisare

Vision 2020 är inriktningsdokumentet från majoritetspartierna (S), (V) och (MP), där vi dels beskriver vad vi vill med våra nyckelord Nära–Nytänkande–Naturligt och dels preciserar vad vi vill åstadkomma för resultat.

Den strategiska planen pekar särskilt ut tydliga satningar på:

- Barn och ungdomar
- Trygghet
- Entreprenöriellt tänkande

Till detta finns 34 punkter som särskilt verksamhetsstyrande (dessa punkter finns i särskild redovisning på sidorna 10–13).

Ett dramatiskt år slutade till sist positivt

2009 var inte likt något annat år. Finanskris och lågkonjunktur skapade oro och skatteprognoserna pekade på stora negativa förändringar. Situationen såg dystert ut under första halvåret, men med aktivt arbete och fokus på möjligheter har resultatet väsentligt förbättrats. Vid årets slut ligger samtliga nämnder, med undantag för Utbildnings- och kultur nämnden, på ett resultat nära budget. Detta ger en mycket god grund att stå på i vårt tvååriga budgetsysteem. Ale har en stark och välskött ekonomi.

Skatthöjning 2009 och ett aktivt omställningsarbete

Ett skäl till det positiva resultatet är skatthöjningen som skedde inför 2009 med 30 öre. Det gav en förstärkning på drygt 14 Mkr. Det ekonomiska läget var osäkert och vår ambition att ha en beredskap för att motverka en ökad arbetslöshet gjorde att vi valde att höja skatten. Under året har ett antal arbetsmarknadsinsatser startat, bland annat Alelotsen som vänder sig till arbetslösa ungdomar.

De sänkta arbetsgivaravgifterna har också haft en positiv effekt för kommunens ekonomi, liksom de låga räntorna. Under de goda åren har vi valt att amortera av på låneskulden.

För att få balans i verksamheterna har nämnderna genomfört ett kraftfullt omställningsarbete. Anpassningarna i verksamheterna har till övervägande del sin orsak i befolkningsmässiga förändringar och lägre elevantal i skolan. De samlade effekterna av egna åtgärder och yttre faktorer som förändrats till det bättre ger årets goda resultat.

Utökad kollektivtrafik

Båtsmans förskola

Skoldatorer

Omställningsarbete och långsammare befolkningstillväxt

Nämndernas ekonomiska ramar har inte förändrats under 2009, men ett tufft omställningsarbete har genomförts i syfte att klara verksamheten inom beslutad ekonomi. I budgeten för 2009 fanns bland annat en reserv för att kunna klara en kraftig befolkningstillväxt. Lågkonjunkturen gjorde att, bland annat behovet av nya förskoleplatser inte växte så snabbt som det fanns reserverade medel för. Budgetreserven har därmed inte behövt användas.

Behov av stora investeringar

Investeringarna under 2009 stannade vid 54 Mkr, vilket var hälften av vad som budgeterats. Flera planerade insatser är kopplade till väg- och järnvägsutbyggnaden och kommer tidsmässigt att följa projektet. I takt med att Ale kommun expanderar planeras tunga investeringar i skolor och förskolor med bland annat en ny grundskola i Nödinge och minst en förskola och en skola till i Älvängen. Arbetet med Bohushallen, en helt ny idrottshall, inleds också nu i vår.

Satsningar på barn och unga, natur och miljö

Vi kan nu glädja oss åt att ha utvecklat kommunens verksamheter med förstärkt fokus på barn och ungdom, skolan, infrastrukturen, miljö/natur och fritid. Exempel på detta är elevdatorer i grundskolan och gymnasieskolan (One-to-One), tillbyggnaden av Båtsmans förskola, genomförandet av Barnens val (dekorerat av ny matbil), öppnandet av Mötesplats Ungdom (onsdags- och lördagskvällar), de stora saneringsprojekten av förorenad mark längs Göta Älv, köpet

av Verleskogen och stödet till föreningen Alebacken. Kommunens näringslivsarbete har via en långsiktig satsning på ETC – EnergiTeknikCentrum – med batterier/bränsleceller skapat nya företagsmöjligheter. Avknoppning till företaget AleLion och vidare till att EVAdapt som nu konverterar Fiatbilar till el-bilar är nytänkande och självklart så har Ale investerat i två el-bilar som en del i vår miljöprofil.

Framtiden

Vi går in i ett 2010 med många frågetecken över den ekonomiska utvecklingen. Prognoserna ser lite ljusare ut, men det är svårt att förutse hur arbetsmarknad och skatteunderlag utvecklar sig de närmaste åren. Ale kommun måste emellertid rusta sig för den positiva utveckling vi ser skapas i samband med BanaVäg i Västprojektet. Vår Vision 2020 ”Det goda livet i Ale är nära, nytänkande och naturligt” präglar vårt fortsatta utvecklingsarbete, till den goda boende- och verksamhetskommunen för alla.

Avslutningsvis vill jag framföra ett varmt tack till all personal och alla förtroendevalda för ett mycket gott arbete under det gångna året!

Jarl Karlsson (S)
Kommunstyrelsens ordförande

Kommundirektören

NÄR 2009 HAR SUMMERATS och kommenterats har året fått många målande beskrivningar. I Ale kommuns pressmeddelande om bokslutet konstaterar vi att 2009 inte var likt något annat år. Aldrig har prognoserna över skatteutvecklingen ändrats så mycket under löpande år. Året har mycket tydligt visat de direkta effekterna av en världsomspännande finanskris på den lokala ekonomin i Sveriges kommuner. När jag läser redovisningarna från Ale kommuns olika verksamheter är ordet omställning ett av de vanligaste. Styrning, ansvar och framförhållning är nyckelord.

Den strategiska planen är kommunens viktigaste och mest övergripande styrdokument och årsredovisningen ska vara en spegling av planen. Den strategiska planens inriktning präglas i hög grad av de nya förutsättningar som håller på att växa fram för Ale kommun. Tillväxt är styrdokumentets fokus. Verkligheten blev däremot ett fokus på omställning och återhållsamhet. Den ekonomiska turbulensen har haft stor påverkan på kommunalekonomi, arbetsmarknad och flyttmönster.

När 2009 avslutas har arbetet med infrastrukturutbyggnaden genom Ale kommun hunnit ungefär halvvägs. Det långsiktiga fokus Ale har på att skapa förutsättningar för tillväxt ligger kvar. Ett omfattande arbete pågår för att skapa de rent fysiska möjligheterna till den bostadsutbyggnad som ingår som en del av strategin. Vi arbetar även intensivt med att skapa nya verksamhetsområden och etableringsmöjligheter för företag. Kommunen blir en allt mera aktiv aktör i samspel med marknadens privata aktörer. En viktig del av tillväxtstrategin är att bevara den närhet och småskalighet som upplevs som starka kvaliteter av Aleborna och som skapar attraktivitet för nya invånare.

Allt fler av kommunens verksamheter agerar på direkt konkurrensutsatta marknader som ställer stora krav på servicekänsla, flexibilitet och snabb omställningsförmåga. Dessutom är kraven på effektivitet och utveckling med till exempel e-tjänster stora. Jämförelser och rankingar av verksamheter blir allt mera vanliga med betydelse både externt när verksamheter ska bedömas och jämföras och internt som verktyg i verksamhetsutveckling. Organisationen utmanas och jämförs idag inom allt fler områden och den självklara utgångspunkten är att detta är mycket positivt och stimulerande. Kommunkompassens resultat och ett antal andra jämförelser är en viktig grund för utvecklingsarbetet. Under 2009 började vi ta stegen i Ales kvalitetstrappa och den är ramverket för all verksamhetsutveckling de kommande åren.

2009 års verksamhet i Ale kommun gav ett ekonomiskt resultat som är betydligt bättre än budget. Detta är mycket positivt men de ekonomiska ramarna för de närmaste åren är mycket osäkra och behovet av flexibilitet och nya prioriteringar utifrån bland annat en förändrad arbetsmarknadssituation är stora. Omställningen handlar både om en anpassning till de ekonomiska ramarna och till förutsättningen att verksamheten blir allt mera konkurrensutsatt. Tydliga utvecklingsstrategier, kompetensförsörjning och kompetensutveckling, nya e-tjänster och en professionell profilering av verksamheterna är nödvändig. Detta bidrar också till att bygga den marknadsföring av Ale som boendeort som blir allt mera viktig.

Omställning har varit ett nyckelord 2009 men samtidigt driver Ale kommuns organisation ett omfattande utvecklingsarbete. Tillgänglighet och bemötande, synpunktshandtering, servicedeklarationer, brukarundersökningar mm är exempel på ett kraftfullt utvecklingsarbete utan att resurserna ökar. Vi söker nya lösningar för effektivare verksamhet. Vi utvecklar samarbetet både inom kommunen och med grannkommunerna. Vi omprövar och tänker nytt. Ordet nytänkande i Ales vision 2020 är extra utmanande men också inspirerande för oss som arbetar i Ale kommun. Det finns anledning att känna stolthet för den snabba och breda utvecklingsprocess som pågår.

Ale kommuns organisation är verktyget för att genomföra de politiska intentionerna. Vi arbetar mycket metodiskt, målmedvetet och långsiktigt för att utveckla en organisation med tre huvuduppdrag: myndighetsutövning som är rättssäker och respektfull, offentlig serviceproduktion med brukaren i centrum, hög kvalitet och stor effektivitet samt en samhällsutveckling som skapar förutsättningarna för Ale 2020.

*Stig Fredriksson
Kommundirektör*

Sammanfattning

Plus 35,2 Mkr i 2009 års bokslut

Ale kommun visar i 2009 års bokslut ett positivt resultat på 35,2 Mkr. Av detta låg 10 Mkr redan i budget för att fortsätta att möta den pensionsskuld som finns för pensionsåtaganden före 1998. Budgetöverskottet är således 25,2 Mkr. Det egna kapitalet är nu 550,7 Mkr.

Vikande skatteintäkter och sänkta arbetsgivaravgifter

Året har innehållit mycket dramatik kring ekonomin. Osäkerheten i de kommunalekonomiska förutsättningarna gjorde att kommunfullmäktige höjde skatten med 30 öre. Under första halvåret försämrades skatteprognoserna successivt ner med totalt -34 Mkr samtidigt som det på grund av att skattehöjningen överklagades fanns osäkerhet kring denna, vilken beräknades motsvara 14 Mkr. Ovanpå detta aviserade nämnderna underskott motsvarande drygt 20 Mkr för problem med sina omställningsarbeten. Det var också svårt att bedöma hur befolkningsutvecklingen och arbetsmarknaden skulle påverkas av lågkonjunkturen och finanskrisen. Men efter första halvåret började den ekonomiska situationen ljusna. Skatteprognoserna förbättrades något och avvikelserna mot budget är i bokslutet -22 Mkr, skattehöjningen bifölls och avtalsförsäkringarna sänktes i två omgångar under året, den senaste i december 2009. I bokslutet kan det nu konstateras att försämrade skatteprognoser uppvägs av lägre kostnader för avtalsförsäkringar mm.

Omställningsarbete i nämnderna

Skattehöjningen har resulterat i att nämnderna, trots den externa ekonomiska turbulensen, fått behålla de ekonomiska ramar som beslutades i september 2008 för såväl 2009 som 2010. Nämndernas omställningsarbete beror till största delen på att antalet elever i kommunens skolor minskar. Demografiska förändringar ligger bakom en del av minskningen men också att fler elever väljer skola/utbildning på annat håll. Dessutom har det blivit förändrade ekonomiska förutsättningar för vuxenutbildningen. En fortsatt och kraftfull omställningsprocess är helt nödvändig. Kommunen expanderar också och barnantalet i förskolorna ökar för varje år. Situationen på arbetsmarknaden och förändrat socialförsäkringssystem har påverkat kommunens kostnader för försörjningsstöd och arbetsmarknadsåtgärder. Behoven inom äldreomsorgen har ökat och en omstrukturering inom särskilda boenden pågår. Nämnderna har lyckats väl i detta arbete men Utbildnings- och kultur nämnden visar ett stort underskott i bokslutet på grund av att omställningsåtgärderna inleddes för sent.

Några fler Alebor

Antalet Alebor är 27 394 vid årsskiftet 2009/2010, vilket är en ökning med 71 personer sedan förra årsskiftet. Den låga befolkningstillväxten kan bero på den uppbromsning som skett i ekonomin på grund av finanskris och osäkerhet på arbetsmarknaden. Den budgeterade reserven för en kraftigare befolkningsökning än vad nämndernas ramar baserats på har därmed inte behövt ianspråkats i verksamheten.

Investeringar och finansiella kostnader

Nettoinvesteringarna under året uppgår till 54,8 Mkr, vilket bara är 50 % av vad som budgeterats. De flesta investeringarna är påbörjade men har förskjutits i tid. Större investeringar under året är förvärv av Verleskogen, utbyggnad av gång- och cykelvägar, omfattande tillgänglighetsanpassningar i kommunen, tillbyggnad av Båtsmans förskola, projektering av idrottshall, fordonsbyten inom renhållning, kostnhet och parkenhet, förbättringsåtgärder på skolgårdar och badplatser, energibesparingsåtgärder samt VA-investeringar. I förhållande till budget är de största försenade projekten VA-investeringar, förskoleutbyggnad och idrottshall.

Kommunens likviditet har påverkats av de försenade investeringarna men också av att de preliminära skatteutbetalningarna från staten är höga. Den externa låneskulden har därför kunnat amorteras med 45 Mkr under året och i kombination med det mycket låga ränteläget innebär det att kommunens finansiella kostnader är låga. Detta är positivt, men det måste också beaktas att kommunen återlånar betydande belopp från pensionsskulden i stället för att göra finansiella placeringar.

Nettokostnadsandel, balanskrav, god ekonomisk hushållning och kvalitetsarbete

Resultatet motsvarar ca 3 % av nettokostnaderna och behövs för att finansiera kommunens framtida investeringar och för att möta pensionsskulden. Kommunen uppfyller väl balanskravet och strävar efter en god hushållning med skatteintäkter och de kommunala tillgångarna. Verksamhetsutveckling och demokratiarbete är kraftigt i fokus och genom kvalitetsmätningar, medborgarundersökningar, synpunkthantering, servicedeklarationer mm är strävan att Ale kommun skall vara en mycket bra kommun att bo och verka i.

Personal

Det totala antalet tillsvidareanställda har minskat med 55 personer och uppgår vid årsskiftet till 1914. Personalomsättningen har i år varit lägre än tidigare år. 142 personer har slutat och externa rekryteringar uppgår till 42 och interna rekryteringar till 45. Den totala årsarbetstiden har minskat med 53 årsarbetare exklusive plusjobbare, till största delen fördelat på Barn- och ungdomsnämnden med 34, Vård- och omsorgsnämnden 14 och Utbildnings- och kultur nämnden 10. Sjukfrånvaron har fortsatt att minska och ligger nu på 5,5% för samtliga anställda. De totala personalkostnaderna är knappt 0,7 % lägre 2009 än föregående år, främst beroende på de kraftigt sänkta arbetsgivaravgifterna och uppgår nu till 58 % av nämndernas totala kostnader.

Miljö

Arbetet med de stora marksaneringsprojekten genomförs planenligt. Däremot är kommunens miljömål på flertal punkter svåra att uppnå.

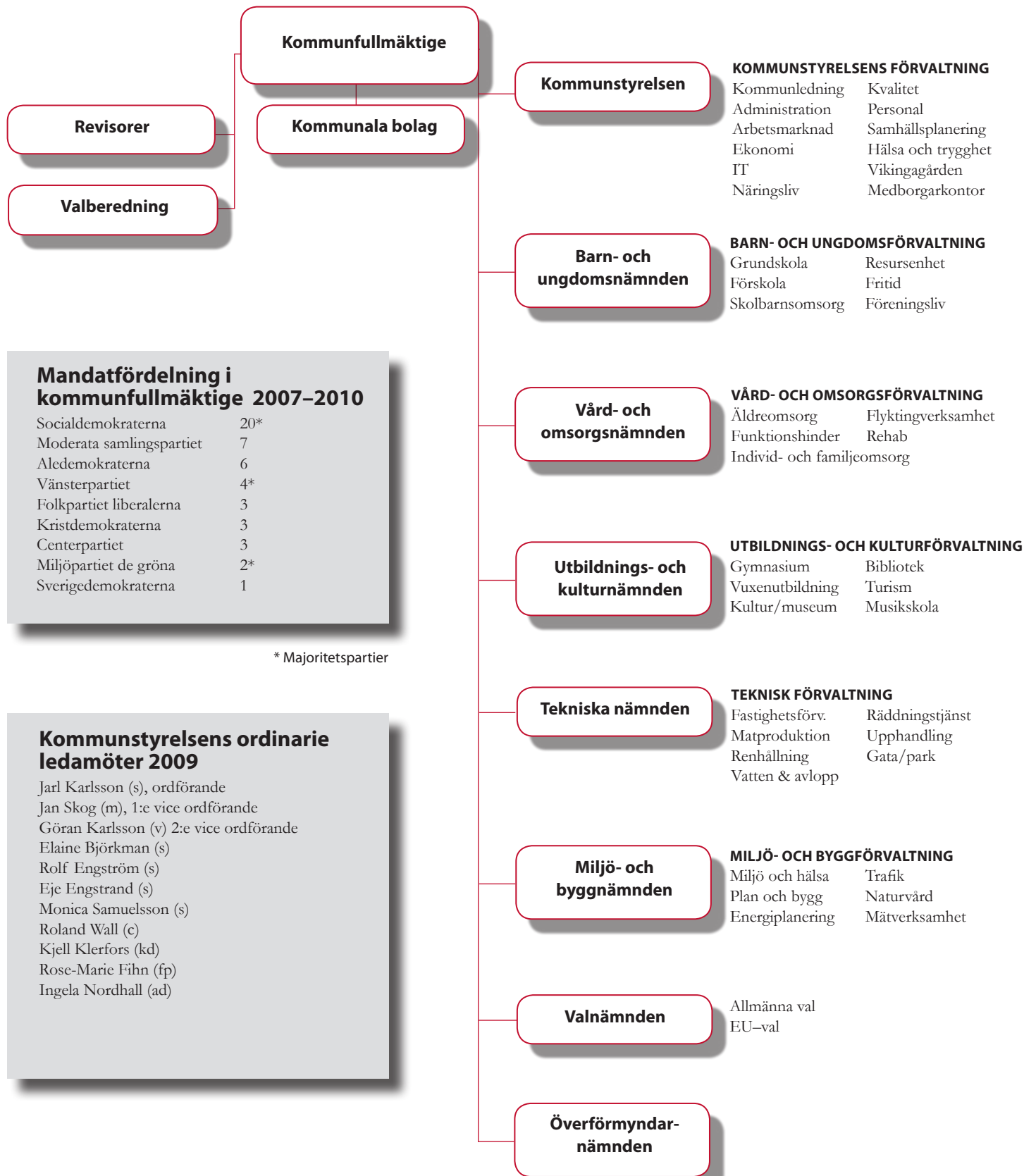
Sammandrag fem år, kommunen

	2005	2006	2007	2008	2009
Allmänt					
Folkmängd 31/12	26 405	26 800	27 092	27 323	27 394
Skattesats, kr	22,00	22,00	22,00	22,00	22,30
Ekonomiskt resultat					
Årets resultat, Mkr*	22,2	41,7	34,1	37,8	35,2
Nettokostnadsandel*	97,7%	96,0%	96,9%	96,8%	97,1%
Nettoinvesteringar, Mkr	35,5	44,1	63,2	67,0	54,8
Tillgångar och skulder					
Anläggningstillgångar, Mkr	659,2	660,9	679,1	696,9	704,3
Långfristiga skulder, Mkr	205,0	175,0	135,0	107,0	62,0
Lån som andel av anläggningstillgångar	31%	26%	20%	15%	9%
Eget kapital, Mkr* **	401,9	443,6	477,7	515,5	550,7
Soliditet* **	46,2%	49,0%	52,3%	55,8%	55,8%
Borgensåtagande, Mkr	746,8	698,7	691,1	674,0	642,3
Pensionsskuld, Mkr*	21,5	28,4	33,7	35,6	42,4
Ansvarförbindelse, pensioner före 1998, Mkr	423,6	468,5	554,5	559,1	567,9
Per invånare					
Anläggningstillgångar, kr	24 965	24 660	25 067	25 507	25 710
Långfristiga skulder, kr	7 764	6 530	4 983	3 916	2 263
Borgensåtagande, kr	28 283	26 071	25 511	24 667	23 448
Pensionsskuld inkl ansvarförbindelse, kr	16 857	18 541	21 711	21 766	22 280

* Omräkning har skett av Årets resultat, Eget kapital och Pensionsskuld för åren 2007 och 2008 p g a tidigare felräkning av KPA av pensionsskulden. Se specifikation i not 15 i notförteckningen.

** Från och med 1998 redovisas pensionsskulden enligt ”blandmodellen” och från och med 2000 redovisas den del, som den anställda själv ska placera som kortfristig skuld.

Ale kommuns organisation

Mandatfördelning i kommunfullmäktige 2007–2010

Socialdemokraterna	20*
Moderata samlingspartiet	7
Aledemokraterna	6
Vänsterpartiet	4*
Folkpartiet liberalerna	3
Kristdemokraterna	3
Centerpartiet	3
Miljöpartiet de gröna	2*
Sverigedemokraterna	1

* Majoritetspartier

Kommunstyrelsens ordinarie ledamöter 2009

Jarl Karlsson (s), ordförande
 Jan Skog (m), 1:e vice ordförande
 Göran Karlsson (v) 2:e vice ordförande
 Elaine Björkman (s)
 Rolf Engström (s)
 Eje Engstrand (s)
 Monica Samuelsson (s)
 Roland Wall (c)
 Kjell Klerfors (kd)
 Rose-Marie Fihn (fp)
 Ingela Nordhall (ad)

Vision 2020 –

Det goda livet i Ale är nära nytänkande och naturligt

Uppföljning av uppdrag i den strategiska planens programförklaring

- Alebornas behov ska vara vägledande för alla verksameters utveckling. Dialog, delaktighet samt utveckling av former för synpunkter och uppföljning är självklara instrument. Såväl dagens former som nya idéer för delaktighet och demokratisk medverkan i samhällsutvecklingen ska bejakas.*

Från halvårsskiftet 2009 finns ett kommunövergripande system för synpunktshantering i alla nämnder, även omfattande Vård- och omsorgsnämnden som tidigare haft ett eget system. Under halvåret registrerades totalt 175 synpunkter, varav 74 hos Tekniska nämnden och 51 hos Vård- och omsorgsnämnden (helår). Utbildnings- och kultur nämnden registrerade enbart 2 synpunkter. Ale kommuns medborgarpanel har genomfört två undersökningar. Allmänhetens frågestund har införts vid Kommunfullmäktige och likaså möjligheten för kommunens invånare att lämna medborgarförslag till Kommunfullmäktige.
- Medborgarundersökningen, ungdomsundersökningen LUPPen och Kommunkompassen ger värdefulla kunskaper som grund för prioriteringar och utveckling i hela organisationen.*

Medborgarundersökningens resultat från hösten 2007 har analyserats av respektive nämnd för att kartlägga förbättringsbehov utifrån ett medborgarperspektiv. En andra medborgarundersökning kommer att genomföras under våren 2010, för vilken mål uppsatts i strategiska planen. Våren 2009 har samtliga skolor och elever som genomfört LUPPen fått återrapportering av drog- och brottsförebyggarna samt kommunstyrelsepolitiker m fl. En demokratidag har genomförts, där politiker och ungdomar fick träffas och diskutera demokratifrågor och planera det kommande demokratiarbetet i Ale. Den andra utvärderingen enligt Kommunkompassen har genomförts. Under tiden från förra utvärderingen 2006 har förvaltningarna arbetat med förbättringar inom alla utvärderade områden, inte minst tillgänglighet och medborgar-/brukarorientering. Ale uppnådde vid sin utvärdering enligt Kommunkompassen i augusti 2009 542 poäng, vilket överstiger resultatet från 2006 med hela 95,5 poäng. Resultatet överstiger medianvärdet för de hittills rapporterade utvärderingarna (ca 100 st) med 78,5 poäng. Fem områden har en stor poängtillväxt och den mest positiva förändringen har uppnåtts för områdena 1 – Offentlighet och demokratisk kontroll samt 2 - Tillgänglighet/medborgar- och brukarorientering. Även om målet på 600 poäng inte har nåtts är resultatet gott och Ale är en av få kommuner som höjt sitt resultat så mycket mellan två utvärderingar.
- Kunskaperna inom miljö- och klimatområdet ska utvecklas för politiker och personal och Ale kommun ska arbeta brett för att bidra till att belastningen på miljön minskas. En särskild arbetsgrupp utses av kommunstyrelsen för att ta fram förslag på hur Ale kan bidra till lägre utsläpp av växthusgaser. Gruppens arbete ska redovisas i början av år 2010.*

Arbetsgruppen som bildats för att ta fram förslag till att minska Ale kommuns utsläpp av växthusgaser har efter beslut i styrgruppen arbetat med projekt målet att ta fram en klimatstrategi där också de lagkrav som finns på att varje kommun ska ha en energiplan efterlevs. Inventeringen av Ale kommuns växthusutsläpp har genomförts och åtgärdsförslag arbetas fram. Slutrapport redovisas våren 2010.
- Bostadsförsörjningsprogrammet ger anvisningar om var, när och hur planerna ska utvecklas till framtidens goda boendemiljöer. Ett varierat boende med olika upplåtelseformer eftersträvas och olika modeller för markförsäljning ska prövas.*

Bostadsförsörjningsprogrammet har siffermässigt reviderats under våren för att anpassas till bostadsexploaterarnas tidsplaner. Avtal med Skanska och Veidekke har träffats om utbyggnad av ca 400 bostäder i Kronogårdsområdet i Älvängen. Planläggning för bostäder bedöms i stort följa programmets intentioner. Miljö- och byggförvaltningen har tagit fram ett tidplaneverktyg för projektstyrning av detaljplaner där kommunens bostadsförsörjningsprogram utgör grunden.
- Kommunen ska vara en mycket aktiv aktör för att driva på utvecklingen av framtidens boende i Ale och som delaktig i infrastrukturutbyggnaden. För att säkerställa detta tillförs ytterligare 2,0 Mkr (utöver tidigare 1,5 Mkr) i särskilda tillväxtresurser.*

Kommunstyrelsens förvaltning har fått ökad personalresurs för att utveckla aktuella bostads- och verksamhetsområden inom kommunen samt att driva på centrumutvecklingen i Nödinge och Älvängen. Kontakter med fastighetsägare pågår som en tidig del i projektutvecklingen. Förvaltningen har ett nära samarbete med BanaVäg i Väst för att på bästa möjliga sätt ge förutsättningar för en effektiv infrastrukturutbyggnad. Tekniska förvaltningen har anställt en planerings- och gatuingenjör i syfte att underlätta planprocessen, stärka Tekniska nämndens roll i den fysiska planeringen och för bättre styrning av framtida investeringsbehov i den fysiska infrastrukturen. Miljö- och byggnämnden har ökat resurserna inom miljöområdet, produktion av

- detaljplaner samt insatser inom trafik och skred.
6. *Göta älv och dess strandområden fortsätter att utvecklas tillsammans med projektet BanaVäg i Väst.*
En arbetsgrupp har tagit fram och kommunicerat ett förslag till utvecklingsmöjligheter längs Göta älvs strand. Ett skriftligt förslag kommer att presenteras för kommunstyrelsen i början av 2010. Arbetet med BanaVäg i Västs miljökompensationsåtgärder fortgår kontinuerligt.
 7. *Kommunens andel av trafikplats Stora Viken slutbetalas under 2009.*
Sista delbetalningen på 15 Mkr har gjorts.
 8. *Framtidens skola i Ale stärks via riktade medel under perioden och arbetsron och tryggheten i skolan ska öka. Skolutveckling med riktade medel på 10 Mkr under 2008–2010 stimulerar till nya initiativ i pedagogisk utveckling och nya satsningar för att stödja barn och ungdomar med särskilda behov. År 2009 riktas 0,6 Mkr av pengarna till operativa åtgärder med koppling till SSPF-arbetet (samverkan skola, social- tjänst, polis och fritid) och med syfte att förebygga institutionskostnader, skadegörelse etc.*
Barn- och ungdomsförvaltningen och IT-enheten har i samverkan för beviljade utvecklingsmedel startat "One to One projektet" på Älvängensskolan, Aroseniusskolan, Nolskolan och Nödingeskolan. Pedagogerna för de yngre eleverna märker redan hur datorn har hjälpt eleverna att komma igång med läs- och skrivprocessen. Det har lett till större skrivglädje och längre texter med en högre kvalitativ nivå än tidigare. Den muntliga färdigheten har förbättrats genom att eleverna samtalar och diskuterar med varandra om texter de skrivit med hjälp av datorn. Möjligheten till variation i arbetssätt är också en effekt för både pedagoger och elever, oavsett elevgruppens ålder. Detta i sin tur ökar möjligheten att möta elever i behov av särskilt stöd på den nivå de befinner sig i. Förvaltning och skolor har tagit emot studiebesök från andra kommuner som är intresserade av att följa projektet med de yngre barnen. På IT-skolmässan i Skövde i oktober var Ale särskilt inbjudna till att hålla i två seminarieföreläsningar. Skolbarn från årskurs 2 i Älvängensskolan deltog i Ales monter, där de visade upp sina färdigheter för en intresserad mässpublik. En koordinator har anställts under 2009 och 2010 med uppdrag att leda och driva SSPF-arbetet. I oktober anordnades en samverkansdag kring barn och unga inom ramen för SSPF arbetet. Det pågår ett arbete med att kartlägga de fyra kommundelarnas ungdomssituation kring skolk, droger, kriminalitet och övrigt som har en negativ påverkan på ungdomar. Åtta personer från kommunen har under året deltagit i en socioekonomisk utbildning som syftar till att värdera effekterna av tidiga och samordnade insatser kring barn och unga.
 9. *Barn- och ungdomsnämnden tillförs utöver målgruppsanknutna medel 1,0 Mkr 2009 och 3,0 Mkr 2010.*
Den extra miljon som avsatts i budget 2009 utöver målgruppsförändringarna används till att mildra de omställningseffekter som uppstår.
 10. *Alla gymnasieskolor är utsatta för stark konkurrens. Ale gymnasium stärks och utvecklas med ett förändrat programutbud och en tydligare koppling till kommunens offentliga och privata sektorer. Entreprenörskap utvecklas som profil för hela Ale gymnasium. En särskild arbetsgrupp tillsätts av kommunstyrelsen för att ta fram förslag på hur Ale gymnasiums långsiktiga utveckling och konkurrenskraft kan stärkas. Gruppens arbete ska redovisas försommaren 2009.*
Arbetsgruppen lämnade i december sitt förslag till långsiktig utvecklingsstrategi för Ale gymnasium. Tidplanen har senarelagts i avvaktan på ställningstagande till gymnasiepropositionen och beslut om ny skollag. Inför införandet av gymnasiereformen 2011 stärks samarbetet med kommunerna i norra noden med gemensam planering av programutbudet. Utbildnings och Kultur nämnden och Ale gymnasium har anmält ett förändrat programutbud inför lå 2010/2011 i samarbete med projektarbetsgruppen. Entreprenörskap lyfts som ett tema genom alla utbildningar. All personal genomgår utbildning i entreprenöriellt lärande. Läringsprogrammet och ett nytt Naturvetenskapligt program i samarbete med ETC införs från hösten 2010. Inför framtida utmaningar har utbildnings- och kulturförvaltningen anställt en marknadsförare på halvtid. Samtliga verksamheter inom UoK skall i framtiden ha fokus inställt på förbättrad kvalitet och resultat genom tydliga kvalitetsuppföljningar.
 11. *Kommunstyrelsen tillsätter en arbetsgrupp för att utarbeta Ale kommuns nya skolplan i bred samverkan och dialog. Den nya skolplanen ska redovisas våren 2010.*
Arbetsgruppen har tillsatts och lämnat sin rapport där gruppen föreslog att skolplan inte skulle tas fram då lagkravet på lokal skolplan tagits bort.
 12. *Sommararbetsplatser för skolungdomar är viktigt och den nivåökning (cirka 200 platser) som genomfördes 2008 fortsätter hela planeringsperioden.*
207 ungdomar har haft sommarferiearbete, vilket är 23 % av kommunens ungdomar i denna ålder. Ungdomarna har fått inblick i och erfarenhet av kommunen som arbetsplats inför fortsatta studier. 10 % har varit prioriterade platser i samarbete med SSPF-arbetet
 13. *En attraktiv kulturskola med prioritering på barnkultur ska utvecklas och erbjuda skapande verksamheter och konstnärliga upplevelser för alla barn och unga. Ett nytillskott på 0,2 Mkr tillförs 2009 och 0,5 Mkr 2010.*
Kommunala musikskolan har utvecklats till Kulturskola med flera nya verksamheter som musikal, bild och form mm.
 14. *Sommarlovsverksamheten på Krokholmen bör om möjligt långsiktigt säkras och på sikt utökas. Det utökade bidraget till lägerverksamhet kvarstår under perioden.*
Flera av lägren har förlagts till Krokholmen och lägret där funktionshindrade ungdomar deltog tillsammans med övriga ungdomar var en av höjdpunkterna.

15. *Konstnären Ivar Arosenius 100-årsjubileum uppmärksammas.* Verksamhetsområdet Kultur har under våren och hösten 2009 i samarbete med föreningar och skolor aktivt arbetat fram ett mycket digert program vid firandet av Aroseniusdagen den 10 oktober, där vissa arrangemang pågått under hela hösten och även uppmärksammats genom utdelning av Kulturstipendium, under 2009 riktat mot goda "Aroseniusinsatser". Vid Aroseniusutställningens öppnande på Konstmuséet i Göteborg var kommunen representerad.
16. *Det pågående arbetet med bostadsplanering för äldre och funktionshindrade fortsätter och boenden invigs i Nödinge år 2010.* Detaljplaneläggning och projekteringen av ett nytt äldreboende i Nödinge pågår. Vård- och omsorgsförvaltningen utreder om Bohus servicehus kan ställas om till ett seniorboende.
17. *Vård- och omsorgsnämnden tillförs 0,5 Mkr 2009 och 1,0 Mkr 2010 för personalkläder inom sin verksamhet.* Genomförandet har skjutits fram.
18. *Ale har höga kostnader för IFO-verksamhet och liksom i många andra kommuner stiger kostnaderna inom funktionshinderområdet snabbt. Kommunstyrelsen tillsätter en arbetsgrupp för respektive område för att djupanalysera orsaker och föreslå åtgärder. Inom funktionshinderområdet behöver modellen för beräkning av kommunbidrag förfinas i nära dialog med nämnd och förvaltning.* Arbetsgrupperna har arbetat med frågeställningarna under året och slutrapporter har överlämnats till kommunstyrelsen.
19. *Tekniska nämnden tillförs 0,2 Mkr per år för "småjobb" enligt synpunkter och idéer på ortsutvecklingsmöten m m.* Den pott som tilldelats för "småjobb" är förbrukad.
20. *Kommunstyrelsen tillförs 0,8 Mkr för finansiering av de särskilda arbetsgrupper som tillsätts med uppdrag i denna strategiska plan.* Arbetsgrupperna har lämnat sina slutrapporter förutom klimatgruppen som kommer att lämna sin rapport våren 2010.
21. *I en växande kommun behöver näringslivsarbetet utvecklas och samordnas med andra funktioner. Ale Utveckling utvecklas som bolag och näringslivsfunktionen knyts direkt till kommunledningen. Samtidigt utvecklas nya arenor för dialog och samverkan med Ales näringsliv. Internationaliseringen stärks i hela organisationen och EU-finansierade projekt ska öka.* Ale utveckling har utvecklats som operativt bolag och näringslivsfunktionen har knutits till kommunledningen. Flera nya arenor för samverkan prövas och antalet företagsbesök utökas. Det internationella arbetet utvecklas genom bland annat projekt med vänorterna och kontakterna med Budești i Moldavien utvecklas genom flera projekt. Erbjudande till Aleföretag att delta i internationella projekt och EU-finansierade projekt genom Europeiska socialfonden för landsbygdsutveckling av företag (Leader).
22. *Alemässan arrangeras återigen våren 2010.* Alemässan flyttas från år 2010 till år 2011 efter beslut i samverkan med företag och företagarnas organisationer.
23. *Ale kommun har framgångsrikt medverkat till utvecklingen av ETC (EnergiTeknisktCentrum). Satsningen på ETC fortsätter och Ale kommun utvecklar sitt engagemang med 1,5 Mkr per år 2009–2011 för att etablera ETC som det självklara navet i ett kluster för ny batteri- och bränslecellsteknik i Västsverige.* ETC har tillförts 1,5 Mkr för 2009 och arbetet på att utveckla ett kluster kring ny batteri- och bränslecellsteknik pågår. Nya intressenter har blivit medlemmar i ETC under året.
24. *YEE (Young Entrepreneurs in New Europe) genomförs även 2009–2010. Initiativ har tagits för att sprida modellen till Europas länder och därmed skapa ett nätverk av permanenta entreprenörsskolor. En projektgaranti på 0,2 Mkr tillförs.* YEE 2009 har genomförts med likvärdiga goda resultat som tidigare åtta år. 2009 deltog 25 ungdomar från 8 länder. En konferens för att sprida YEE ut bland våra europeiska partners har genomförts och givit till resultat att ytterligare 3 länder planerar YEE-projekt under 2010-2011. 0,1 Mkr av projektgarantin har förbrukats. Ale gymnasium kommer att utöka sitt samarbete med YEE så att fler elever erbjuds möjligheten att delta i läger och utbildning i Sverige och utomlands.
25. *Personalpolitiken lägger grunden för Ale kommun som mönsterarbetsgivare och som en attraktiv arbetsplats för dagens och morgondagens medarbetare. Med ett modernt och kreativt ledarskap, goda arbetsvillkor, god arbetsmiljö och utvecklingsmöjligheter ska Ale-andan stärkas. Hälsobefrämjande åtgärder ska öka frisknärvaron. Personalens vilja till delaktighet och engagemang ska uppmuntras. Den särskilda satsningen på arbetsmiljö fortsätter med 1,0 Mkr per år.* Samtliga chefer har genomgått ett sexdagars chefsutvecklingsprogram. Ett antal partsammansatta arbetsgrupper arbetar med olika verksamhetsutvecklings- och arbetsmiljöfrågor. Ett prioriterat område har varit att ta fram ett koncept för utvecklande medarbetarskap och under hösten har konceptet börjat introduceras. Arbetsmiljömiljön ger goda förutsättningar för att kunna bedriva utvecklingsarbete inom personal- och arbetsmiljöområdet. Under året har ett pilotprojekt startat och ett antal hälsoinspiratörer har utbildats för att stärka friskvårdsprogrammet på enhetsnivå. Som ett led i att mäta arbetstillfredsställelse, trivsel mm genomförs vart annat år en medarbetarenkät. 2009 års enkät svar ligger nu till grund för förbättringsarbete på såväl enhets- som förvaltnings- och kommunövergripande nivå.

26. *Förvaltningsorganisationen utvecklas och samordnas för att frigöra resurser och därmed kunna möta nya behov. Användningen av ny teknik för effektivare verksamhet och e-tjänster för medborgarna ska ligga i framkant. Genom lokalisering av hela tjänstemannaorganisationen i nya gemensamma lokaler i Nödinge år 2012 ökas effektivitet, samordning och tillgänglighet.*
Utredningen av ny förvaltningsorganisation pågår. Projektorganisationen kring nya lokaler för kommunens administration arbetar med inventering av nuvarande lokaler, kostnader och kravspecifikation för en ny samlad lösning i Nödinge. Strukturstudien för Nödinge har antagits av fullmäktige och anger flera lämpliga lokaliseringar.
27. *Genom att arbeta med tvåårsbudget frigörs tid för att utveckla uppföljning och utvärderingar. Utveckling av regelverken inom det ekonomiska området tydliggör ansvarfördelningen för ekonomiska beslut i kommunens organisation.*
Tvåårsbudgeten med en målgruppsbaserad resursfördelningsmodell och tydliga ekonomistyrregler har skapat stabilitet och kontinuitet i förutsättningarna för nämndernas verksamhet trots den mycket dramatiska förändringen av samhällsekonomin under året.
28. *Delar av de prisökningar som är en följd av inflationen i sambandet måste klaras med effektiviseringar i den kommunala organisationen. Verksamheterna (både för barn, ungdomar och äldre) får dock riktad kompensation för prishöjningar på livsmedel. Särskild kompensation ges även för prishöjningar på bränsle och energi.*
Det allmänna konjunkturläget har haft en prispressande effekt. Det är i dagsläget svårt att bedöma hur detta har påverkat verksamhetens kostnader.
29. *Lokalanvändningen ska hela tiden effektiviseras och en ständig översyn av lokalbehov sker. Satsningen på ökat underhåll av egna lokaler för att bevara det reala värdet fortsätter. Lokalförsörjningsprocessens olika delar från det att behov uppstår, via byggande eller förhyrning och drift till en eventuell utveckling får tydligare ansvar.*
En översyn av hela lokalförsörjningsprocessen har genomförts och en ny struktur har etablerats. Översyn av lokalanvändningen sker successivt och behovet av fastighetsunderhåll har inventerats.
30. *Ägardirektivet till AB Alebyggen tydliggörs i syfte att stärka såväl bolaget som ägaren.*
Ägardirektivet till bolaget har tydliggjorts och samrådsprocessen mellan bolag och ägare har utvecklats.
31. *Ytterligare 5,5 Mkr avsätts för fortsatt utveckling av kollektivtrafiken.*
I juni 2009 startade den av Västtrafik nya upphandlade kollektivtrafiken. Trafiken är anpassad till pendeltågstrafiken som startar i december 2012 med idag utökad expressbusstrafik och lokaltrafik som matar till expressbussarna. Förändringarna i trafiken är omfattande och kommuninvånarna har haft många synpunkter. Västtrafik arbetar kontinuerligt med att tillgodose de synpunkter som är möjliga att genomföra och vid tidtabellskiftet i december gjordes vissa förändringar.
32. *På Ale kommuns uppdrag utreder Västtrafik*
a) *möjligheten till och kostnaden för skolkort som gäller även kvällstid,*
b) *lägre kupongavgifter för kollektivtrafikresor inom Ale samt*
c) *förutsättningar för gratisresor för pensionärer under lågtrafik.*
Ale kommun inför från och med 2010 fritidskort inom Ale kommun för alla ungdomar från årskurs 7 till och med gymnasiet. Den 18 maj 2009 introducerades Västtrafiks nya pris- och betalssystem där kupongerna ersattes med ett baspris. Målsättningen är att i hela Västtrafiks trafikområde ha ett enhetligt pris- och betalssystem och därför är inte längre kupongavgift inom Ale aktuellt. Ale kommun inför gratis resor för pensionärer under lågtrafiktid från och med 2010-04-01.
33. *Investeringsnivån är hög på grund av Ales snabba tillväxt vilket är positivt men samtidigt ställs krav på prioriteringar. Investeringarna är särskilt stora inom förskole- och skolområdet samt som en del av infrastrukturutbyggnaden. Under perioden inleds även byggandet av en ny idrottsball med fridrottsmöjligheter. Särskilda satsningar görs även för att tillgänglighetsanpassa Ale.*
Projektering pågår parallellt med detaljplanarbetet av "Lillgårdens förskola" i Nödinge och idrottshall i Bohus. Genomförda projekt är Båtsmans förskola i Älvängen. Kommunens arbete med att tillgänglighetsanpassa Ale kommun är nu genomförd till 50 %.
34. *Varje nämnd tillförs ett samlat anslag för reinvesteringar och ges därmed ett utökat eget ansvar för prioriteringar inom dessa medel. Metoden får utvärderas efter 2010.*

Strategisk plan 2009–2010

Den strategiska planens struktur följer inte den kommunala organisationen utan bygger på fem viktiga byggstenar och två generella perspektiv som gäller all verksamhet. Det är varje nämnds uppgift att analysera hur man i sin verksamhet kan bidra till utvecklingen inom var och en av byggstenarna med i vision 2020, ”Det goda livet i Ale är nära, nytänkande och naturligt”, som vägvisare. De generella perspektiven ska alltid beaktas. All verksamhet skall bedrivas inom de ekonomiska ramarna.

Den strategiska planen har även två verksamhetsperspektiv, verksamhetsutveckling och personalpolitik, som mera tydligt riktar sig enbart inåt den kommunala organisationen. Nedan redovisas i punktform ett urval av åtgärder som har genomförts eller pågår i förvaltningarna.

Generella perspektiv

Demokrati

- Ortsutvecklingsmöten genomförs, besökarantalet ligger i nivå med föregående år.
- Elevdemokrati, Ungdomsfullmäktige och utveckling av ett Ungdomsråd har påbörjats.
- Pensionärsråd, rådet för funktionshinderfrågor, brukarråd och anhörigträffar genomförs.
- Medborgarkontoret utvecklas.
- En demokratidag har genomförts tillsammans med förtroendevalda, tjänstemän och ungdomar.
- Två medborgarpanelundersökningar har genomförts.
- Medborgarna bjuds in till några öppna sammanträden, allmänhetens frågestund har möjliggjorts på kommunfullmäktiges sammanträde samt att lämna medborgarförslag.
- Barnens val – I samband med EU-parlamentsvalet fick barn i ålder 5-12 år lämna förslag och rösta på motiv till den nya mattransportbilens sidor.
- Nya e-tjänster har införts för föreningsverksamhet, alkoholtillstånd och elektroniska fakturor.
- För att förbättra och öka informationen till kommuninvånarna införs synpunktshantering och servicedeclarationer.
- Individuella genomförandeplaner upprättas i samverkan med alla brukare i äldreomsorgen och funktionshinderområdet.
- Kundenkät har genomförts för kommunens VA-kunder och mathållning inom äldreomsorg och skola.

Hållbar utveckling

Den ekologiska dimensionen

- Kommunens handlingsplan för ”Förorenad mark” genomförs.
- Sanering av VA-nätet enligt upprättad VA-plan genomförs, för att ge minskade utsläpp av fosfor och kväve samt minska inläckage av ovidkommande vatten.
- Informationsprojekt om miljö och återvinning har genomförts på återvinningsstationerna.
- Klimatpåverkan beaktas i den fysiska planeringen och med nytänkande kring energieffektiva lösningar.
- En vindbruksplan har tagits fram.
- Miljökrav ställs vid all upphandling.
- Ett mindre miljöbelastande bränsle testas på en del av kommunens fordonspark.

- Grodtunnlar har byggts i anslutning till den nya GC-vägen till Hålltorpssjön.
- Kalkning och uppföljning genomförs.
- Verleskogen har införlivats i kommunens bestånd av skogsfastigheter i syfte att bevara dess höga naturvärde och rekreativmöjligheter.
- Arbetet med att skapa spännande naturområden, öka tillgängligheten och attraktiviteten till Göta Älv, pågår i projektet Attraktiv älv.
- Arbeta med kompensationsåtgärder i samband med Bana Väg i Väst pågår.
- Tillgängligheten till Göta Älv belyses i strukturstudierna.
- Avslutningsarbete på Sörmossens avfallsdeponi pågår.
- Satsningar i Trafikplanen genomförs för att gynna gång- och cykeltrafikanter.
- Tåta kontakter sker med Västtrafik för att skapa förutsättningar för en väl fungerande kollektivtrafik.
- Flera av kommunens miljömål är dock svåra att uppnå.

Den ekonomiska dimensionen

- Kommunens totala ekonomi är i balans – nämnderna arbetar med omställningsåtgärder för att anpassa verksamheten efter förändrad befolkningssammansättning och efterfrågan samt ekonomiska ramar.
- Stora ekonomiska satsningar på infrastruktur, bl a kommunal delfinansiering av trafikplats samt kraftigt ökade kostnader för kollektivtrafik.
- Medel reserveras för framtida pensionskostnader och den externa låneskulden minskar.

Den sociala dimensionen

- Verksamheten i förskola/skola/gymnasium/ vuxenutbildning strävar efter att ge alla invånare goda förutsättningar för ett gott liv.
- Kommunen stödjer insatser för folkhälsa och mot drogmissbruk och kriminalitet.
- Arbetsmarknadsenheten fortsätter att genomföra arbetsmarknadsåtgärder för att minska effekterna av lågkonjunktur och arbetslöshet.
- Samverka sker med övriga kommuner i regionen och utomlands genom bl a finansiell samverkan, Leaderprojektet och internationella möten.

Den strategiska planens fem byggstenar

Byggsten 1: Samhällsbyggnad och boende

- Vid årsskiftet 2009/2010 var antalet Alebor 27 394, vilket är en ökning med 71 personer sedan föregående årsskifte.
- Strukturstudien för centrala Nödinge har antagits av Kommunfullmäktige.
- Markpolitiskt program har antagits av Kommunfullmäktige.
- Ett samarbetsavtal har tecknats med exploatörer för utbyggnad av 400 bostäder i Kronogården. Detaljplanearbete pågår och plansamråd har skett under året.
- Arbetet med utbyggnadsförslaget för Ale höjd har påbörjats genom att en intresseanmälan skickats ut till ett flertal exploatörer. Val av entreprenörer kommer att ske i början av 2010.
- Arbetet med den fördjupade översiktsplanen för Brandsbobergen pågår och samråd beräknas kunna ske i början på 2010.
- En ”Bo-dag” har genomförts med bostadsmarknadens aktörer.
- Projekterings- och detaljplanearbetet för ett nytt äldreboende i Nödinge har påbörjats.
- Arbetet med att revidera ”Boendeutredning – behov av boendeplatser i äldreomsorgen med utblick 2013 och tankar inför 2020” pågår.
- Arbetet med en kommunövergripande Vindbruksplan pågår. Utställning och antagande sker 2010.
- Gång- och cykelvägar inklusive busshållplats och cirkulationsplats har färdigställts mellan Prästvågen och Vimmersjön.
- Kommunen är i så gott som samtliga verksamheter djupt engagerade i BanaVäg i Väst-projektet.
- Arbetet med att tillgänglighetsanpassa Ale kommun är genomfört till 50 % och skall vara klart 2010.
- Åtgärder i enlighet med kommunens trafikplan har genomförts. Planen har även uppdaterats.

Byggsten 2: Arbete och företagsamhet

- Programmet ”Mark för verksamheter”, avseende försörjning av etableringsbar kommersiell verksamhetsmark för nyetablering av företag, är godkänt.
- 6 detaljplaneärenden pågår där syftet är verksamhetsområden.
- Företagsbesök genomförs och nya dialogformer med näringslivet prövas.
- Detaljplanearbetet pågår för ett större verksamhetsområde i Älvängen.
- Feriearbete för 207 ungdomar, vilket är 23 % av kommunens ungdomar i denna ålder, har tillhandahållits.
- Alelotsen är ett projekt för att stödja arbetslösa ungdomar 18-24 år med att anordna olika aktiviteter för att hjälpa ungdomarna ut på arbetsmarknaden.
- Arbetsmarknadsenheten har gjort meritportföljskurs för kommunens flyktingar och livskompetensanalyser för förvaltningarnas personal som behöver omplaceras.
- Arbetsmarknadsenheten, individ- och familjeomsorgen

och finansiella samordningsförbundet samverkar för att ge personer som uppstår försörjningsstöd, marknadsföringskurser/arbetsträning/praktik för återinträde på arbetsmarknaden.

- Arbetsmarknadsenheten har jobbat med 72 personer som är i Arbetsförmedlingens program, Jobb och utvecklingsgarantin. Avtal har tecknats om FAS 3 vilket innebär ett uppdrag att ordna långvariga praktikplatser för 35 personer inom kommunal verksamhet och föreningar.
- 22 personer från vårdutbildningarna har fått praktikplats inom äldreomsorgen eller funktionshinderenheten.
- IFO samverkar med funktionshinderenheten om arbetsuppgifter för dagligt arbete. Det pågår också ett arbete i syfte att hitta fler arbeten för personer med funktionshinder på den öppna arbetsmarknaden.

Byggsten 3: Lära hela livet

- Betygs- och behörighetsnivåer från grundskola och gymnasieskola har minskat något under 2009.
- Under 2008-2010 finns 10 Mkr avsatta för utveckling av förskola/skola. Beslut har tagits om totalt en budgeterad kostnad på 9 Mkr. Kvarvarande 1 Mkr kommer att fördelas under början av 2010.
- Gymnasiet kommer inte att uppnå målet med införande av Lärlingsprogrammet förrän under 2010.
- Ale gymnasium genomgår en process till en ekonomiskt starkare skola, med delvis nytt innehåll, anpassat till demografiska förändringar, efterfrågan på programinnehåll och ökad konkurrens från andra kommunala skolor och huvudmän.
- Integrationen av gymnasiet och KomVux har genomförts.
- IT-plattformen utvecklas kontinuerligt via It's learning samt One-to-One projekten.
- Gymnasieskolan medverkar även i Mötesplats Ungdom för att ge elever möjlighet till ytterligare stöd i matematik m fl ämnen.
- En utbildningsplan för kompetenshöjning inom livsmedelshandling har tagits fram i äldreomsorgen och funktionshinderenheten.
- Vård- och omsorgsförvaltningen arbetar tillsammans med Primärvård, utbildnings- och kulturförvaltningen samt Arbetsförmedlingen för etablering av ett Vård- och omsorgscollege.

Byggsten 4: Omsorg, trygghet och hälsa

- Aktiviteter genomförs inom hälsa- och trygghetsarbetet; Promenader, Friska Tag för bättre hälsa bland Aleborna, Hälsodisk, Hälsodag för äldre, Frukost och Frukt och grönt i skolan samt Föräldrautbildning.
- ”VAKNA - tillsammans mot droger” genomförde Festivalborg för ett drogfritt Valborgsfirande, en drogfri studentavslutning, drogutbildning för personal m.fl.
- Trygghetsvandringar anordnades i Skeplanda.
- Samverkan kring barn med särskilda behov sker genom SSPF (samverkan mellan skola-socialtjänst-polis-fritid) och genom Västbus (samverkan barnpsykiatri-socialtjänst/skola).
- Kvinnofridsarbetet, som nu benämns ”Väld i nära relationer”, har utvecklat ett lärande nätverk. ”Dialogia –

relationsvålds-centrum” är ett samarbete mellan GR-kommunerna som öppnat sin verksamhet under våren.

- En handlingsplan har upprättats för hur kvinnofridsarbetet ska stödjas även inom äldreomsorgen och funktionshinderenheten.
- Antalet bränder och skadegörelse på offentliga platser har ökat under året och arbete med åtgärdsplan pågår.
- I det brottsförebyggande arbetet har fyra nya ”Grannsamverkan” startat.
- Ale kommun har 2009 erhållit permanent användarlicens av systemet för utredning, dokumentation och uppföljning i enlighet med BBIC (Barns behov i centrum).
- Arbetet med att införa ett manualbaserat öppenvårdsprogram (IHF) som möjliggör vård på hemmaplan som ett komplement/ alternativ till institutionsplaceringar har påbörjats och målet är att få arbetet certifierat vid årsskiftet.
- Metoden ASI (Addition Severity Index – en kartläggande utredningsintervju för vuxna) används idag inom missbruksvården.
- Ett vårdprogram för palliativ vård har färdigställts.
- Sensommaren och hösten har varit fokuserad på pandemin, nya influensan/A(N1H1), Västra Götalandsregionens beslut om vårdval inom primärvården samt Samordnad Vårdplanering inom SIMBA-området, vilket i sin tur medför att vissa arbetsuppgifter för medicinsk ansvarig sjuksköterska fått stå tillbaka bl. a. Svenska Palliativregistret.
- Ett kostprogram har upprättats och försök med distribution av kall mat till Björkliden för uppvärmning på plats är avslutat.
- Ale kommun har ett avtal om mottagande av fem ensamkommande asylsökande barn under 2009.
- Räddningstjänsten arbetar i nära kontakt med Bana Väg i Väst för att minska risker för olyckor under byggtiden och säkerställa en trygg infrastruktur och ett tryggt boende i Ale kommun vid färdigställandet.
- Ombyggnad av lokal för brandstation i Surte pågår.
- Färdtjänsten har ny taxa, nya riktlinjer och information till kunderna har tagits fram.

Byggsten 5: Mötesplatser

- Kommunala musikskolan utvecklas till Kulturskola med fler nya verksamheter som musikal, bild och form m m.
- Kulturverksamheterna har lyfts fram genom bl a Ivar Aroseniusfirandet, Mötesplats Ungdom samt att lokala kulturutövare uppmärksammas.
- Tillgängligheten för bibliotek är fortsatt hög i kommunen. Folkbibliotek och skolbibliotek samordnas och ökar användningen av bibliotek som mötesplats.
- Ale Vikingagård utvecklas till en mötesplats och därigenom bevaras en del av kommunens historiska kulturarv.
- Under sommaren har också ungdomar med funktionshinder deltagit i sommarlovsverksamhet på Krokholmen.
- Fyra av kommunens badplatser har rustats och projektering och detaljplaneläggning av ny idrottshall i Bohus pågår.
- Ale Arena ingår numera i Ale kommuns fastighetsbestånd.
- Alebacken (skidbacken) utvecklas och höjs via jordmassor

från BanaVäg i Väst-projektet.

- Medborgarkontoret vid Ale torg i Nödinge är under utveckling. Dialog förs internt i organisationen kring vilken information, service och vilka tjänster som kan/ska erbjudas kommunens invånare.

Verksamhetsperspektiv

Verksamhetsutveckling

- Ales Kvalitetstrappa, servicedeklaration och synpunkts- hantering ska bidra till utvecklingen av kommunens verksamhet.
- Kommunkompassen 2009 gav Ale 542 poäng, vilket nästan är 100 poängs förbättring
- Jämförelsenätverket Västkust har undersökt kommunernas flyktingmottagning och näringslivsverksamhet.
- Kvalitetsmätningar inom särskilda boenden ger äldreboendena och personalen höga betyg av såväl brukare som anhöriga.
- Ett förslag till e-strategi och en handlingsplan för e-tjänster har tagits fram.
- Ale kommun kan nu erbjuda elektroniska kundfakturer och ta emot elektroniska leverantörsfakturer.
- Ett nytt ledningsinformationssystem visar ekonomi, personal och befolkningsdata.
- Metakatalogen är införd för grundskola och gymnasium.
- IT har utökat lagringsutrymmet med 100% och även lagringsytan för backuper med 100%.
- Sökmöjligheten på våra hemsidor har förbättrats.

Personalpolitik

- Inom framför allt utbildningsförvaltningarna har det genomförts ett omfattande omställningsarbete för att anpassa organisationerna till vikande elevunderlag och gällande effektiviseringskrav.
- Antalet årsarbetare, arbetad tid, har gått ner med 2,9 %.
- Antalet arbetade timmar som utförs av timanställd personal har gått ned med ca 10 %.
- Den genomsnittliga sysselsättningsgraden för tillsvidareanställda är 93,4 % - en sänkning med 0,3 procentenheter jämfört med 2008.
- Sjukfrånvaron har minskat med 0,7 procentenheter och är nu 6,1 % bland tillsvidareanställda.
- Personalomsättning har minskat jämfört med 2008.
- Resurserna för att arbeta med rehabilitering har utökats. Detta tillsammans med nya försäkringsregler har bidragit till att ett 40-tal långtidssjukskrivna kommit tillbaka i arbete.
- Samtliga chefer har genomgått ett ledarutvecklingsprogram.
- Lönekartläggning och satsning på jämställda löner har genomförts.
- Arbetsplatsträffar, medarbetarsamtal och lönesamtal genomförs regelbundet.
- Ett långsiktigt utvecklingsarbete med fokus på medarbetarskapet har startat.

Mål

I strategisk plan finns ett antal **prioriterade mål** (s 32-33) som skall bli föremål för uppföljning i årsredovisningen. Miljömålen redovisas under annan rubrik.

Antalet besökare på ortsutvecklingsmötena ska öka 2009 jämfört med 2008 och 2010 jämfört med 2009.

Besöksantalet ökar inte, utan ligger i nivå med 2008, cirka 1000 personer.

Ohälsotalet i Ale ska sjunka (mäts för vuxna 16-64 år samt även särskilt för ungdomar 16-29 år).

Ohälsotalen i Ale har sjunkit. I flera år har ohälsotalen minskat för såväl kvinnor som män. Detta gäller hela landet och även för Ales del. I jämförelse med hela riket har Ale dock högre tal, dvs fler dagar med ohälsa. Mätningarna görs av försäkringskassan för 20-64 åringar.

Ales kvinnor har de senaste 15 åren haft höga ohälsotal men glappet mellan rikets och Ales kvinnor har minskat under de senaste fyra-fem åren. 2008 har kvinnor i Ale 52 dagar med ohälsa, medan rikssnittet ligger på 47 dagar. Ohälsotalet för männen i Ale har även sjunkit och ligger nu i det närmaste på riksgenomsnittet. 2008 var siffran 32 dagar för männen i Ale mot 31 dagar i riket.

Antalet invånare i Ale kommun ska uppgå till minst 28 750 år 2010.

Målet har reviderats och anges i nu aktuell prognos för åren 2009-2015 till 27 730 invånare för år 2010. Den globala finansiella oron har kraftigt påverkat bostadsmarknaden negativt med avstannande byggproduktion som följd. Trots detta har befolkningen under 2009 ökat med 71 personer till 27 394.

Resandet med kollektivtrafik ska öka till 120 resor per invånare år 2010.

Resandet med kollektivtrafik uppgår 2009 till 112 resor per invånare.

Kommunen ska särskilt verka för att minska arbetslösheten bland medborgare med utländsk bakgrund och långtidsarbetslösa med 20 % år 2010 jämfört med år 2008.

Vecka 51	2008	2009
Alla arbetslösa	413	661
-därav långtidsarbetslösa	82	195
* i olika åtgärdsprogram	247	484
Arbetslösa födda utanför Sverige	121	179
-därav långtidsarbetslösa	38	75
* i olika åtgärdsprogram	85	126
Arbetslösa ungdomar 18-24 år	99	142
-därav långtidsarbetslösa	7	11
* i olika åtgärdsprogram	52	160

* = ingår inte i antalet arbetslösa

Trots mycket stor efterfrågan på SFI-undervisning och projektet "Från ankomst till inkomst" som fortsätter under 2010 med bland annat en utökad satsning på språkprak-

tikplatser, har målet inte kunnat uppnås beroende på den rådande lågkonjunkturen.

Antalet nyregistrerade företag ska öka 2009 jämfört med 2008 och 2010 jämfört med 2009.

Senaste redovisningen från Jobs&Society visar att antalet nyregistrerade företag minskade från 80 våren 2008 till 64 våren 2009. Nettoökningen av företag i Ale uppgår till 70 företag under 2009.

Företagarnas upplevelse av kommunens kontakter med näringsliv ska förbättras (första mätning 2009).

Den under året presenterade Nöjd-Kund-Indexundersökningen inom Göteborgsregionen visar på att mätvärdena för Ale kommun har en potential till utveckling. Endast mätvärdena för bygglovs- och miljölovshandling särredovisades men inom dessa områden och totalt placerade sig Ale på den nedre delen av GR-kommunerna.

Andelen elever i grundskolan som uppnått målet minst godkänt i samtliga ämnen ska öka (77,1 % år 2007, mål 85 % år 2010).

Andelen elever i grundskolan som uppnått minst godkänt i samtliga ämnen var 68,9 %, vilket är en minskning jämfört med år 2008, då det låg på 70,1 %.

Andelen elever i grundskolan med behörighet till gymnasieskolans nationella program ska öka (90,3 % år 2007, mål 93 % år 2010).

Andelen elever som är behöriga till gymnasiet är 82,6 %. Detta är en liten försämring jämfört med förra årets 83 %.

Andelen 20-åringar med grundläggande behörighet till universitet och högskola ska uppgå till minst 80 % år 2010.

Andelen invånare i Ale kommun 20 år med grundläggande behörighet för universitet och högskola uppgår till 60 %. Siffran för samtliga kommuner i Sverige är 64 %, likaså Göteborgs kommun. Målet ligger mycket högt.

Gymnasiets programutbud ska uppnå minst 90 % förstahandssökande läsåret 2009/2010.

Gymnasieskolans programutbud hade vid intagning höstterminen 2009 87,1 % förstahandssökande.

Minst 75 % av dem som gått igenom kommunal vuxenutbildning ska gå vidare till högre utbildning eller arbete inom 12 månader.

Mätning visar att 79,5 % av dem som genomgått studier i den kommunala vuxenutbildningen har arbete eller studerar vidare.

Andelen i hemtjänsten tillgänglig vård-/omsorgstid för brukare i förhållande till total arbetstid ska uppgå till minst 65% år 2010.

Kartläggning av kringtiden visar att den utgör 32-35% av den organiserade tiden, vilket innebär att brukartiden vid

kartläggningen är 65% av den totala tiden. Målet uppnås därmed.

Väntetiden från ansökan om plats på äldreboende till erhållen plats ska uppgå till högst 20 dagar i genomsnitt.

Under hösten 2009 har Ale kommun deltagit i kvalitetsmätningen "Kommunens kvalitet i korthet". Vid inrapporteringen till undersökningen redovisade vård- och omsorgsförvaltningen följande siffror gällande kvalitetsmättet "Väntetid till särskilt boende, antal dagar från ansökningsdatum till erbjudet inflyttningsdatum" = Medelvärde 50,7 dagar, median 31,5 dagar. Siffrorna avser ansökningar inkomna under 2008.

Andelen hushåll med försörjningsstöd ska minska 2009 jämfört med 2008 och 2010 jämfört med 2009.

Antalet hushåll med försörjningsstöd har 2009 ökat kraftigt på grund av ökad arbetslöshet, ändrade regler i socialförsäkringssystemen, A-kassan mm.

Antalet mötesplatser för ungdomar som hålls öppet med hjälp av frivilligkrafter ska öka till minst 5 år 2010.

Målet har redan uppnåtts under 2009. Exempel på sådana mötesplatser är föreningscaféer, Mötesplats ungdom och fritidsgårdar.

Antalet föreningsaktiviteter per person (ungdom 7-20 år) ska öka 2009 jämfört med 2008 och 2010 jämfört med 2009.

Antalet föreningsaktiviteter har ökat under 2009.

Antalet besökare på Ale Vikingagård ska öka med minst 20 % år 2010 jämfört med år 2008.

Totala antalet besökare har minskat under 2009, medan antalet betalande besökare har ökat.

Kommunen ska uppnå minst 600 poäng i Kommunkompassen vid mätning under 2009.

Ale uppnådde vid utvärderingen 542 poäng.

Antalet e-tjänster ska öka med minst 4 per år 2009-2010.

Nya e-tjänster har skapats för föreningsverksamhet, alkohol-tillstånd och elektroniska kund- och leverantörsfakturor.

Sjukfrånvaron i Ale kommuns organisation ska minska med 1,5 procentenheter år 2010 jämfört med 2008.

Sjukfrånvaron för samtliga anställda 2009 är 5,5 %. 2008 var sjukfrånvaron 6,1 %. Målet att sänka sjukfrånvaron med 1,5 procentenhet år 2010 bedöms kunna uppnås.

Medarbetarnas upplevelse av arbetstillfredsställelse/trivsel ska öka (mäts 2009).

I ett kommunövergripande perspektiv är medarbetarnas upplevelse av arbetstillfredsställelse och trivsel mer positiv 2009 än den var 2007. Det ska noteras att resultatet redan 2007 genomgående låg på en hög nivå.

Medarbetarnas upplevelse av ledarskapet i Ale kom-

mun ska öka (mäts 2009).

På de flesta områdena i medarbetarenkäten som berör ledarskapet ger medarbetarna en mer positiv bild av ledarskapet 2009 jämfört med 2007.

Kommunens förvaltningsberättelse

Ekonomisk analys

Sammanfattning

Årets resultat är 35,2 Mkr. I budgeten för 2009 reserverades 10 Mkr för framtida pensionskostnader. I övrigt budgeterades ett nollresultat. 2009 års bokslut visar således ett resultat som är 25,2 Mkr bättre än budget. De under året kraftigt försämrade skatteprognoserna har uppvägs av sänkta avtalsförsäkringar mm. Befolkningsutvecklingen i kommunen har, förmodligen på grund av finanskris och lågkonjunktur, inte skett i den takt som förväntades vid budgettillfället. Det ekonomiska överskottet förklaras delvis av att kommunens reserv för befolkningsökning inte behövt ianspråkats. Nämnderna har under året prognostiserat negativa budgetavvikelse på sammantaget ca 20 Mkr och arbetat med att genomföra betydande omställningsarbete främst beroende på volymmässiga förändringar av målgrupperna. Omställningsarbetet har nu givit effekt och det är endast Utbildnings- och kultur-nämnden som uppvisar en större budgetavvikelse. Även i år är kommunens finansiella kostnader låga, främst beroende på att den långsiktiga låneskulden minskat ytterligare och en extremt låg räntenivå. Nettokostnadsandelen exklusive pensionsreservationen uppgår till 97,1 %.

Enligt lagstadgade redovisningsprinciper bokförs inte hela pensionsskulden. Pensionsförmåner intjänade före 1998 visas endast som ansvarsförbindelse och påverkar ej resultat och eget kapital. Denna, ej bokförda pensionsskuld, ökade under året med 8,8 Mkr till 567,9 Mkr. Ökningen är således betydligt lägre än tidigare år men ansvarsförbindelsen är fortfarande större än kommunens hela egna kapital som nu uppgår till 550,7 Mkr.

Årets nettoinvesteringar blev 54,8 Mkr, vilket är 54,2 Mkr mindre än budgeterat. Detta beror till största delen på en tidsmässig förskjutning av vissa projekt. Investeringarna har kunnat direktfinansieras med skattemedel.

Kommunens långfristiga låneskuld har under året minskat med 45 Mkr och uppgår nu till 62 Mkr. På grund av de under året kraftigt försämrade skatteprognoserna har emellertid kommunen en stor skatteskuld till staten, motsvarande 34 Mkr att betala år 2011.

Kommunens budget

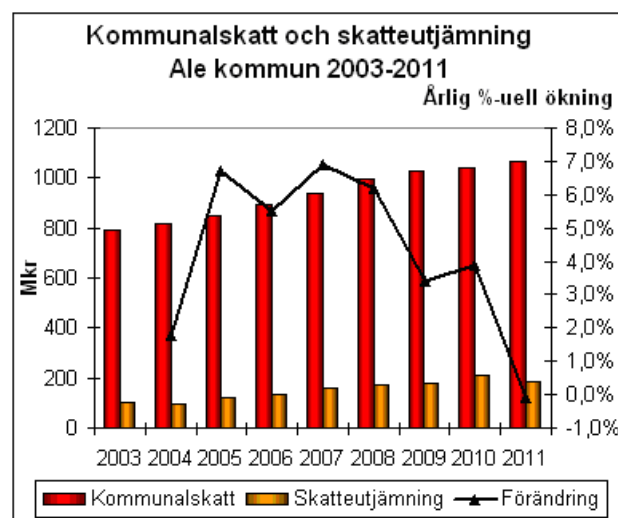
I den av fullmäktige antagna budgeten för år 2009 uppgick årets resultat till 0 Mkr. I budgeten reserverades 10 Mkr för framtida pensionskostnader. Enligt gällande lagstiftning skall en sådan reservering inte minska årets resultat utan istället överföras till eget kapital. Ur denna synvinkel är således kommunens budgeterade resultat 10 Mkr.

Årets resultat bättre än budget

Årets resultat 35,2 Mkr är 25,2 Mkr bättre än det budgeterade resultatet. 2008 års resultat uppgick till 37,8 Mkr. Kommunens bättre resultat i förhållande till budget kan tillskrivas sänkta avtalsförsäkringar, låga finansiella kostnader samt ej ianspråktaga reserver för bland annat befolkningsökning.

Skatteintäkter mycket sämre än budgeterat

Skatteintäkterna i bokslutet baseras på SKL:s prognos 09:84. Skatteintäkter/generella statsbidrag uppgår till 1 203,9 Mkr vilket är 21,9 Mkr sämre än vad som beräknades i budget 2009. I förhållande till föregående år är det en ökning på 39,7 Mkr (67,9 Mkr), vilket motsvarar 3,4 % (6,2 %). Beloppen inom parentes avser förhållandena i föregående års bokslut och ger en tydlig bild av uppbromsningen i ekonomin. Årets skatteintäkter inkluderar också skattehöjningen på 30 öre. Fr.o.m. 2007 redovisas den återsökta momsens under nämnderna och ingår således inte under skatteintäkter/statsbidrag. I nedanstående tabell visas utvecklingen av kommunalskatten inkl skatteutjämningen de senaste åren. Fr.o.m. 2008 ingår den kommunala fastighetsavgiften och 2010 ingår det tillfälliga konjunkturstödet.

Sänkta arbetsgivaravgifter

Under året har arbetsgivaravgifterna sänkts i flera omgångar. Kommunens budgeterade PO-påslag 2009 var 42,5 %. I december 2008 fastställdes de sammanlagda avgifterna för arbetsgivaravgifter, avtalsförsäkringar och kollektivavtalad pension till 40,45 %. I juni sänktes avtalsförsäkringarna från 2,2 % till 1,36 % och i december 2009 sänktes nivån ytterligare ner till 0,31 %. Anledningen till de sänkta premierna är till stor del att den reformerade sjukskrivningsprocessen medfört betydande minskningar av inflödet av sjuksättningsfall till AFA Sjukförsäkring. Det definitiva PO-påslaget för arbetsgivaravgifter 2009 uppgår därmed till 38,56 %. Utöver detta har Regeringsrätten under sommaren 2009 avgjort ett mål som säger att kommunerna kan återfå inbetald löneskatt för personer över 65 år som kan betraktas som uppdragstagare för åren 2003 – 2007. Ale kommun har med anledning av detta beslut ansökt om att återfå ca 1 Mkr, vilket ingår i årets resultat. Sammantaget ger detta en positiv avvikelse mellan budgeterat och faktiskt PO-påslag på drygt 28 Mkr.

Fortsatt lågt finansnetto

Enligt strategisk plan får låneskulden vid årsskiftet 2010/11 högst uppgå till 250 Mkr. Sedan 2004, då den långfristiga låneskulden uppgick till 225 Mkr, har skulden successivt minskat. Den långfristiga låneskulden har under 2009 minskat med ytterligare 45 Mkr och uppgår nu till 62 Mkr. Detta har varit möjligt på grund av tre faktorer. Den första faktorn är att budgeterade överskott för framtida pensionskostnader "återlånats" för att minska de externa lånen. Någon ränta på "återlånade pensionsmedel" beräknas inte. Den andra faktorn är att kommunen på grund av de kraftigt försämrade skatteprognoserna nu har en skuld till staten på ca 34 Mkr som uppstått genom att de preliminära utbetalningarna är baserade på en betydligt högre prognos. Den tredje faktorn är att investeringarna inte skett i den takt som budgeterats, vilket gett ett likviditetsmässigt överskott och därmed minskat lånebehovet.

Årets finansiella kostnader, räntekostnader på upptagna lån och ränta på pensionsskulden uppgår till 5,9 Mkr. Det är 1,2 Mkr lägre än föregående år och betydligt lägre än budgeten på 15 Mkr. Budgeten är beräknad efter den maximerade lånevolymen och på en mer långsiktig räntenivå. Räntenivån har varit extremt låg i år men detta har inte påverkat Ale kommun i så stor omfattning på grund av att det är lånen med rörlig ränta som har kunnat sägas upp under året. Lånen är tagna hos Kommuninvest i Sverige AB och Swedbank. Den genomsnittliga räntekostnaden för lånen har under året varit 3,43 % (4,31 %). Samtliga lån har nu bunden ränta och 36 Mkr kommer att förfalla till betalning under 2010.

De finansiella intäkterna uppgår till 2,8 Mkr, varav 1,5 Mkr avser en aviserad återbetalning från SKL. Utbetalningen sker först under 2010. Ränteintäkterna är således betydligt lägre än föregående års 6,6 Mkr. 2008 års höga ränteintäkter berodde dels på ett mycket högt ränteläge samt att kommunen erhöll en räntekompensation från Vägverket på 2,5 Mkr för inlösen av mark i samband med projektet BanaVäg i Väst. Årets ränteintäkter ligger nära budgeten på 1 Mkr.

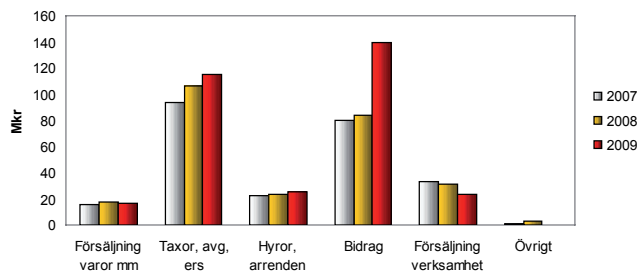
Nettokostnaderna ökade med 3,5 %

Med nettokostnader menas samtliga driftkostnader efter avdrag för avgifter och ersättningar samt specialdestinerade statsbidrag. Årets nettokostnader, efter justering för interna kapitalkostnader och avskrivningar, uppgår till 1 165,5 Mkr, vilket är en ökning med 39 Mkr eller 3,5 %. Motsvarande siffror 2008 var 57,5 Mkr och 5,4 %. Det har således skett en uppbromsning av nettokostnadsökningen vilket också är nödvändigt.

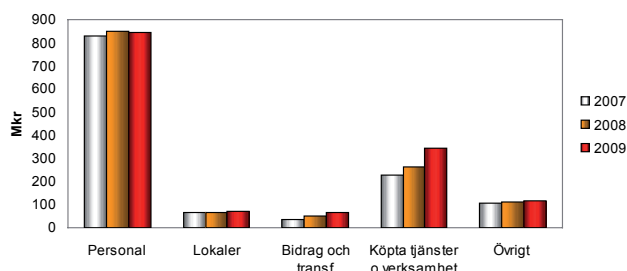
Verksamhetens intäkter uppgår till 320,7 Mkr. Det är en ökning med 20,6 % från år 2008. Denna kraftiga ökning förklaras av erhållna bidrag från staten för marknadsanering med 66,0 Mkr år 2009 jämfört med 5,3 Mkr år 2008. Även intäkter från taxor, avgifter och ersättningar har ökat. Däremot har försäljning av verksamhet minskat betydligt och berör främst Utbildnings- och kulturnämnden och Vård- och omsorgsnämnden.

Verksamhetens kostnader exkl avskrivningar har ökat till 1 437,4 Mkr från 1 341,9 Mkr år 2008, vilket motsvarar 7,1 %.

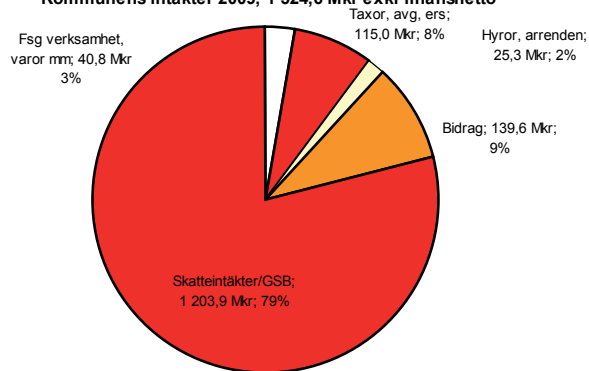
Verksamhetens intäkter 2007-2009

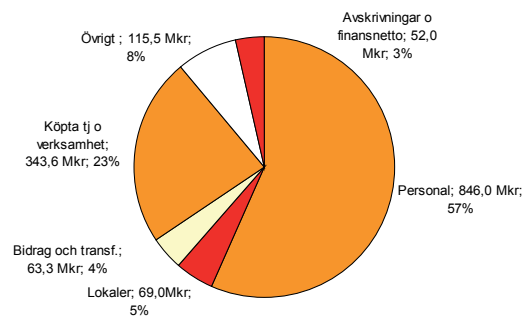
Verksamhetens kostnader 2007-2009

Kommunens intäkter 2009, 1 524,6 Mkr exkl finansnetto

Kommunens kostnader 2009, 1 489,4 Mkr inkl avskrivningar och finansnetto

Den största ökningen ligger på köp av verksamheter samt bidrag och transfereringar och avser ökade kostnader för marksanering, interkommunala ersättningar, kollektivtrafik, och försörjningsstöd. Här ingår även delbetalningen på 15 Mkr avseende trafikplatsen vid Stora Viken. Personalkostnaderna har minskat med knappt 0,7 % vilket förklaras av kraftigt sänkta arbetsgivaravgifter och avgifter för avtalsförsäkringar samt minskad personalvolym. Inom personalkostnader redovisas även kostnader för pensionsutbetalningar och pensionsskuldökning.

Pensionskostnader

Pensionsskuldberäkningarna har baserats på uppgifter från KPA enligt pensionsavtalet KAP-KL. Beräkningarna har gjorts enligt den rekommenderade modellen RIPS 07 med förändrade antaganden om livslängd och ränta. Årets pensionskostnader/avsättningar inkl löneskatt kan i jämförelse med föregående år sammanfattas enligt följande:

Kommunens skuldökning har varierat kraftigt mellan åren 2007-2009. Förklaringen till detta är den kraftiga ökningen 2007 på grund av övergången till pensionsavtalet KAP-KL och beräkningsmodellen RIPS 07. Premierna till SPP har ännu inte helt samordnats enligt det nya avtalet vilket medför att premierna till SPP kan fortsätta att ligga på en hög nivå de kommande åren, trots att inte några ytterligare personer kommer att försäkras via detta system.

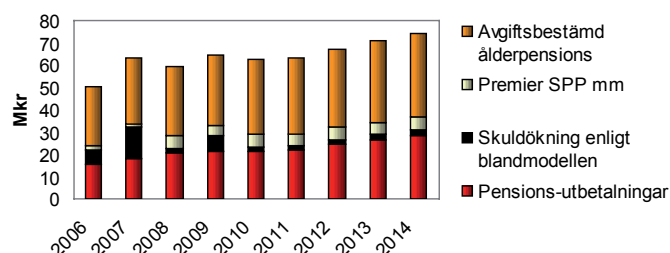
Pensionsutbetalningarna ökar nu för varje år och består till största delen av utbetalningar som finns i ansvarsförbindelsen för pensioner intjänade före 1998.

Pensionskostnader inkl löneskatt, belopp i Mkr

	2008	2009
Avgiftsbestämd ålderspension (individuell del, kortfristig skuld)	31,3	31,7
Ökad avsättning pensioner KPA inkl förtroendevalda	1,9	6,8
Årets nettopremie till SPP mm	5,7	4,8
Pensionsutbetalningar, KPA	20,5	21,4
Summa pensionskostnad	59,4	64,7

Prognosen för kommunens årliga pensionskostnader de kommande fem åren ser ut enligt nedanstående diagram. Prognosen för pensionsutbetalningarna har påverkats av antagandena för den s.k. "bromsen", vilken förväntas hålla tillbaka kostnadsökningen 2010 men sedan ökar kostnaderna de kommande åren.

Kommunens årliga kostnad inkl löneskatt för pensionsutbetalningar och skuldökning

Pensionsskulden

Kommunens beräknade pensionsskuld inklusive ansvarsförbindelsen har ökat med 15,6 Mkr varav ökningen av ansvarsförbindelsen för pensionsförmåner intjänade före 1998 är 8,8 Mkr och har enligt gällande redovisningsprinciper ej resultatförts. Under året har KPA uppmärksammat att tidigare års pensionsskuldberäkning för Ale kommun beräknats felaktigt. En korrigering av tidigare års resultat

Pensionsskuld inkl löneskatt, belopp i Mkr

	2008	2009
Avsättning till pensionsskuld	35,6	42,4
Ansvarsförbindelse	559,1	567,9
Summa pensionsskuld	594,7	610,3
Antal individer, enl KPA	7 539	7 506

med 9,1 Mkr har därmed gjorts, se not till eget kapital. I budget 2009 finns 10 Mkr reserverade för att möta framtida pensionskostnader. Dessa medel reserveras i eget kapital. I tidigare bokslut har 30 Mkr (år 2006), 22,9 Mkr (år 2007) och 25,0 Mkr (år 2008) reserverats i det egna kapitalet för framtida pensionskostnader. Sammantaget har nu 87,9 Mkr reserverats men kommunen har inte gjort några finansiella placeringar avseende pensionsmedel utan använder istället avsatta medel för att minska den externa låneskulden. Under året har en amortering på den externa låneskulden gjorts med 45 Mkr. Kommunens kostnader för pensionsutbetalningar/skuld kommer att fortsätta att öka de kommande åren och avsikten är att de minskade räntekostnaderna skall skapa ett budgetmässigt utrymme för detta. Prognosen för pensionsskuldens utveckling de kommande fem åren ser ut enligt nedanstående diagram.

Pensionsskuld inkl löneskatt

Avsättning till deponi

2003 gjordes en avsättning på 8,9 Mkr för avslutningsarbeten vid Sörmossens avfallsupplag. När Länsstyrelsen 2007 lämnade det slutliga godkännandet av avslutningsplanen ställdes krav på omhändertagande av deponigas. Med den stora mängd av transporter som avslutningsarbetena leder till kommer det att krävas omasfaltering av vägen till deponin. Detta tillsammans med den kraftiga kostnadsutvecklingen inom entreprenörsbranschen medförde att avsättningen i bokslutet 2007 ökades med 4,7 Mkr för ovan nämnda åtgärder.

BanaVäg i Väst projektet har under 2008 och 2009 lämnat lätt förorenade massor för modulering av Sörmossen och av den erhållna ersättningen har 4 Mkr år 2008 och 4,2 Mkr år 2009 överförts till skattekollektivet. Sörmossens avfallsdeponi stängdes vid årsskiftet 2008/2009. Avslutningsarbeten för sammanlagt 11,3 Mkr har nu utförts och det återstår därmed 2,3 Mkr av avsatta 13,6 Mkr. Under arbetets gång har metodiken, som var grunden för ursprungsberäkningarna, bytts och istället för att använda lera som tätskikt används bentonitmatta. I och med den förändrade metoden frigjordes deponiutrymme till ett värde av ca 7 Mkr istället för en intäkt för lera på ca 350 tkr. Deponin är nu täckt till 53 %. En uppskattning av kostnaderna för återstående arbeten är ca 8,5 Mkr.

Nya krav från GRYAAB kommer med stor sannolikhet innebära att en reningsanläggning för lakvatten måste byggas på Sörmossen. Det är i dagsläget omöjligt att veta hur stor denna kostnad blir, då det inte nu är klart vilka krav som kommer att ställas på en sådan anläggning och vilken reningsmetodik som kommer att krävas. En mycket osäker gissning är 3 Mkr. I årets bokslut avsätts därför ytterligare 9,1 Mkr som till stor del kommer från ersättning från BanaVäg i Västprojektet för lämnade massor. Härmed har sammanlagt 22,7 Mkr avsatts för avslutningskostnader för Sörmossens avfallsupplag.

Ett positivt resultat ökar det egna kapitalet

Årets resultat på 35,2 Mkr ökar det egna kapitalet till 550,7 Mkr. Detta bör ställas i relation till att ansvarsförbindelsen avseende pensionsförmåner intjänade före 1998 uppgår till 567,9 Mkr. Om ansvarsförbindelsen läggs in i balansräkningen uppstår ett negativt eget kapital på -17,2 Mkr.

Nettokostnadsandelen 97,1 %

Förhållandet mellan nettokostnaderna inklusive finansnettot och skatteintäkter/generella statsbidrag visar hur stor del av skatteintäkter/generella statsbidrag som åtgår för att täcka den löpande driften. Årets nettokostnadsandel blev 97,1 % vilket är något högre än föregående års 96,8 %.

Exploateringsfastigheter

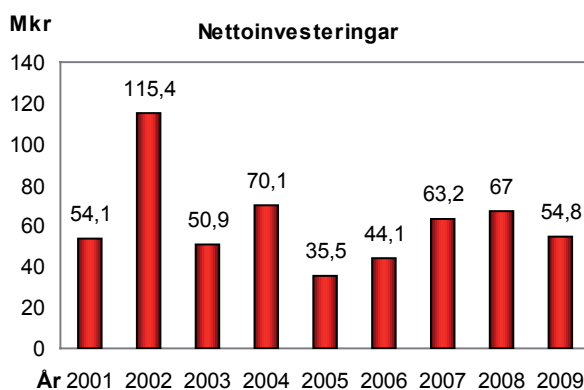
Det bokförda värdet av kommunens exploateringsfastigheter har totalt minskat något under året. Kommunens bundna medel i BanaVäg i Väst projektet har minskat från 17,8 Mkr i bokslut 2008 till 16,6 Mkr i bokslut 2009 beroende på att Vägverket betalat ersättning till kommunen för inlösta fastigheter. Det bokförda värdet avseende övriga exploateringar har minskat från 27,0 Mkr till 25,4 Mkr.

Betalningsberedskapen på kort och lång sikt

Kommunkoncernens likvida medel uppgick vid årsskiftet till 161,2 Mkr, vilket är 36 Mkr bättre än föregående år. Av likviditeten avser 28,2 Mkr kommunens bolag. Kommunen och dess bolag har en checkräkningslimit på 30 Mkr vilken ej behövt nyttjas. Trots amortering på 45 Mkr av de långfristiga skulderna under året har således likviditeten ökat vilket delvis förklarar av årets positiva resultat. Här till kommer till kommunen på grund av de höga preliminär skatteutbetalningarna i bokslutet har en skuld till staten på 34 Mkr. Dessutom har staten till kommunen i december 2009 utbetalt 26,7 Mkr i tillfälligt konjunkturstöd som avser år 2010. Av den goda likviditeten avser således ca 60 Mkr kontanta medel som staten överfört till kommunen. Kassalikviditeten, omsättningsstillgångar, exkl exploateringsfastigheter, i relation till korta skulder, uppgår till 76 % och är betydligt högre än föregående års 70,4 %. Anledningen till att kommunen har behållit en hög likviditet under året har varit den stora oron på finansmarknaden och för att hålla en betalningsberedskap för den beslutade investeringsbudgeten. Soliditeten, som mäts genom att ställa eget kapital i relation till totala tillgångar är oförändrat 55,8 %. Om hänsyn tas till ansvarsförbindelsen för pensioner är dock kommunens soliditet negativ -1,7 % mot förra årets -4,7 %.

Förskjutning i investeringsplanen

Årets beviljade investeringsanslag, inklusive ombudgeteringar från 2008 är 108,9 Mkr. Nettoinvesteringarna under året uppgår till 54,8 vilket endast är 50 % av budgeterat. Orsaken är en tidsmässig förskjutning av investeringsprojekten. Större investeringar under året har skett genom förvärv av Verleskogen, utbyggnad av gång- och cykelvägar, omfattande tillgänglighetsanpassningar i kommunen, tillbyggnad av Båtsmans förskola, projektering av idrottshall, fordonsbyten inom renhållning, kostenhet och parkenhet, förbättringsåtgärder på skolgårdar och badplatser, energibesparingsåtgärder samt VA-investeringar. I förhållande till budget är de största försenade projekten VA-investeringar, förskoleutbyggnad och idrottshall. För de investeringar som senarelagts finns önskemål om att dessa investeringsanslag skall överföras till 2010. Med anledning av förskjutningar i investeringsplanen kommer en översyn av 2010 års investeringsbudget att göras.

Finansiering av infrastruktur

En överenskommelse har träffats mellan Ale kommun och Vägverket om samfinansiering av en fullständig trafikplats vid Stora Viken. Enligt överenskommelsen skall Ale kommun delfinansiera trafikplatsen med ett fast belopp på totalt 25 Mkr fördelat på år 2008 och 2009. Parterna har redan tidigare överenskommit att kommunen skall delfinansiera projekteringen av trafikplatsen med 1,5 Mkr. Under 2007 har 0,5 Mkr av dessa betalats. I strategisk plan 2008-2010 har medel reserverats för ovanstående överenskommelse.

Under året har ett avtal tecknats mellan Lilla Edets kommun och Ale kommun om att Ale kommun skall delfinansiera avfart/påfart från nya E45 vid Alvhem/Tingberg med totalt 730 tkr. Betalning skall erläggas till Lilla Edets kommun med 243 tkr år 2010, 243 tkr år 2011 och 244 tkr år 2012. Åtagandet har skuldförts i årets bokslut.

Förorenad mark

Under året har de stora projekten med sanering av förorenad mark vid Surte glasbruk, Bohus varv och Surte 2:38 (f.d. Tidermans utfyllnadsområde) fortgått. Den ekonomiska omfattningen av saneringen bedöms till totalt 250 Mkr varav Naturvårdsverket och Räddningsverket betalar merparten. Ale kommun skall svara för ca 10 Mkr. Upparbetade kostnader under åren 2007 – 2009 uppgår till 80 Mkr. varav kommunens åtagande för denna period motsvarar 6 Mkr. Surte glasbruk slutredovisas nu och kostnaden för tillkommande skredförebyggande arbeten har också tagits i årets bokslut.

Kommunen har stora borgensåtaganden

Kommunens borgensåtaganden är höga och aktuell skuld uppgår vid årsskiftet till 642,3 Mkr. I förhållande till föregående årsskifte är det en minskning med 31,7 Mkr. Kommunens åtagande gentemot AB Alebyggen är det största och uppgår till 638,4 Mkr. Generell borgen till AB Alebyggen är beviljad till 700 Mkr. Situationen på bostadsmarknaden är idag fortfarande gynnsam men oron på arbetsmarknaden, förändringar i konjunkturen mm kan förändra situationen.

Kommunfullmäktige har under året tillstyrkt en borgensansökan från Renova avseende ytterligare en förbränningslinje i Sävenäs. Borgensåtagandet för Ale kommun uppskattas till totalt 11,2 Mkr och avvecklas successivt fram till 2030. Kommunen har ännu inte tecknat denna borgensförbindelse varför denna post inte ingår i kommunens borgensåtagande 2009-12-31.

Stöd till Alebacken

Kommunfullmäktige har under året beslutat att stödja Alebackens Sportklubb med ett investeringsbidrag på 875 tkr och ett lån på 3 125 tkr för finansiering av en ny liftanläggning i Alebacken. Finansieringen sker till stora delar av den ersättning kommunen erhåller för deponerade massor på fastigheten.

Avstämning av kommunens ekonomiska mål

Ale kommun har följande ekonomiska mål:

1. Nettokostnadsandelen ska över tiden inte överstiga 98%. Årets nettokostnadsandel är 97,1%.

2. Investeringarna ska direktfinansieras med skattemedel. Årets nettoinvesteringar uppgick till 54,8 Mkr och rymts inom årets avskrivningar på 48,8 Mkr och årets resultat på 35,2 Mkr.

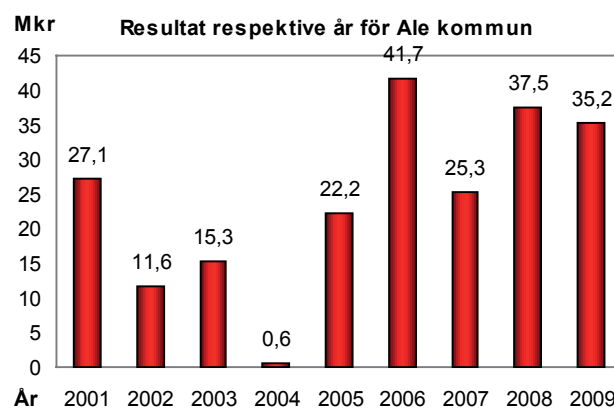
3. Återbetalning av låneskulden ska påbörjas och kommunens låneskuld får vid årsskiftet 2010/2011 uppgå till högst 250 Mkr. Låneskulden har amorterats med 45 Mkr under året och uppgår nu till 62 Mkr. Kommunen har emellertid en skuld för de preliminära skatteutbetalningarna på ca 34 Mkr. Kommunens totala skulder och avsättningar inklusive ej bokförd pensionsskuld uppgår till 1 003,6 Mkr och har under året ökat med 36 Mkr.

4. Av kommunens lånestock ska 60 % ha en längre räntebindningstid än 6 månader. Hela kommunens låneskuld på 62 Mkr har bunden ränta på återstående lånetiden eftersom samtliga lån med rörlig ränta kunnat avslutas under året. Under 2010 skall ett lån på 30 Mkr omsättas i mars och ett lån på 6 Mkr omsättas i oktober. Om likviditeten då är fortsatt god kommer dessa lån att lösas. Återstående låneskuld förfaller till betalning år 2012. Vid årsskiftet hade således knappt 52 % av kommunens lånestock en räntebindningstid längre än 6 månader.

5. Soliditeten ska uppgå till lägst 40%. Soliditeten uppgår nu till 55,8 %. Inklusivt ansvarsförbindelsen för ej bokförd pensionsskuld är dock soliditeten negativ, -1,7 %.

Balanskravet – ett minimikrav

Balanskravet, som gäller fr. o m år 2000, innebär att ”Årets resultat”, med avdrag för realisationsvinster, skall vara större än noll kronor. Ale kommun har samtliga år uppfyllt balanskravet. Årets resultat på 35,2 Mkr med avdrag på ca 0,3 Mkr i realisationsvinster ger ett resultat på 34,9 Mkr som med god marginal uppfyller balanskravet.

God ekonomisk hushållning

Balanskravet är ett minimikrav och kravet i kommunallagen på god ekonomisk hushållning sträcker sig längre. Det är inte bara det ekonomiska resultatet i resultaträkningen som ska uppfyllas utan värdet på kommunens tillgångar ska bevaras, resursinsatser i förhållande till utförda prestationer ska mätas och kvalitén på verksamheten värderas. Nämndernas ekonomiska resultat ställt i förhållande till verksamhetsmåtten ger följande aspekter på begreppet god ekonomisk hushållning:

Barn- och ungdomsnämndens verksamhet har även detta år präglats av anpassning till minskade elevtal och ökat behov av förskoleplatser. Mycket kraft har lagts på effektiviseringar och organisationsutveckling för att klara de förändrade behoven. Trycket mot förskolan har varit stort men situationen har i stort sett kunnat lösas med platserbidjande inom fyra månader.

Den totala personalvolymen mätt i antalet årsarbetare, exklusive plusjobb har minskat med 34. Personalomsättningen har varit betydligt lägre i år. Externa avgångar har uppgått till 41, vilket är något färre än 2008 och rekryteringarna har minskat avsevärt, från 81 föregående år till 27 under år 2009. Den extra miljon som beviljades i budget utöver målgruppsförändringarna har använts för att mildra omställningseffekterna. Sjukfrånvaron har fortsatt att minska och är nu 0,4 procentenheter lägre än 2008.

Betygsutvecklingen fortsätter att oroa. Trots satsningar finns det en risk att målen inte nås till år 2010. Stora satsningar har gjorts på pedagogiskt utvecklings- och samverkansarbete. Nämnden har under 2009 vidtagit kraftfulla insatser för att anpassa verksamheten efter barn och elevantal. Detta gäller för personalvolym, lokaler och pedagogiskt utvecklings- och samverkansarbete. Detta arbete måste fortsätta och samtidigt är uppdraget tydligt att elevernas resultat måste förbättras.

Vård- och omsorgsnämnden visar ett underskott på netto -1,5 Mkr. Nämnden har under hela verksamhetsåret kraftfullt arbetat på att bedriva sin verksamhet inom sina givna ekonomiska ramar. Detta har bland annat inneburit starkt begränsade möjligheter till utbildning för all personal. Ett stort omställningsarbete har pågått inom äldreomsorgens särskilda boenden och hemvård under 2009. Beläggningen på kommunens särskilda boenden har under 2009 varit 97 % vilket måste ses som mycket högt. Antal personer med beviljat beslut om särskilt boende har ökat samtidigt som omsättningen på lediga platser varit låg vilket lett till att det under sommaren och hösten bildats en kö till särskilda boenden. Detta innebär att nämnden ej kunnat verkställa beviljade beslut i tid vilket i sin tur kan innebära kostnader för sanktionsavgifter.

Gemensamt fokus för hela individ- och familjeomsorgen (IFO) under 2009 har varit att finna och utveckla mer kostnadseffektiva och verkningsfulla insatser för klienterna. På Barn- och familjeenheten har inflödet av ärenden ökat med 8 % och antalet anmälningar/ansökningar till Ungdomsenheten har också ökat kraftigt under året. Försörjningsstöds-

kostnaderna 2009 står för den enskilt största kostnadsökningen inom nämndens verksamhet och beror på den höga ungdomsarbetslösheten och situationen på arbetsmarknaden.

Under hösten har Länsstyrelsen gjort en verksamhetstillsyn av missbruks- och beroendevården i länets samtliga kommuner. Sammanfattningsvis ansåg Länsstyrelsen att nämndens missbruksarbete präglas av hög aktivitet, individuella bedömningar, samverkan med andra vårdgivare och delaktighet från den enskilde klienten. Ett mycket gott resultat som innebär att enheten arbetar rätt.

Funktionshinderenheten har under året planerat/genomfört förändringar i boenden och daglig verksamhet. Antalet ärenden inom personlig assistens har minskat vilket medförde övertalighet av personal.

Antal tillsvidareanställda inom hela nämndens verksamhetsområde har minskat från 673 till 662 jämfört med 2008. Detta beror bland annat på nedläggning av boendeplatser inom äldreomsorgen samt omstrukturering av verksamheter. Antalet tillsvidareanställda förväntas sjunka ytterligare men detta syns först under första kvartalet 2010 och beror på övertalighet inom personlig assistans under sista kvartalet 2009. Sjukfrånvaron har fortsatt att sjunka. Från att ha varit 11,0 % för tillsvidareanställda 2006 är sjukfrånvaron nu nere på 7,0 % vid utgången av 2009.

Vård- och omsorgsnämndens verksamhet baseras i mycket hög grad på biståndsbedömning. Verksamheterna inom nämndens ansvarsområde har påverkats av en kraftig behovsökning inom såväl äldreomsorg som individ- och familjeomsorg. Därtill kommer den stora arbetsinsats som gjordes av sjuksköterskor i hemsjukvården samt MAS (medicinskt ansvarig sjuksköterska) under hösten, med åtgärder mot den nya influensan A (H1N1).

Årets resultat måste anses tillfredställande med avseende på att det ekonomiska underskottet förklaras mer än väl av ökade kostnader för försörjningsstöd. De beviljade bistånden för särskilda boenden inom äldreomsorgen har dock inte kunnat tillgodoses fullt ut, vilket kan medföra merkostnad för kommunen och negativa effekter för den enskilde. Det är också viktigt att personalen framgent erhåller erforderlig fortbildning.

Utbildnings- och kulturnämnden har under en följd av år visat ekonomiska underskott. Ett omfattande omställningsarbete har pågått men ännu inte lett fram till ett ekonomiskt godtagbart resultat. Ale gymnasium måste förändras för att möta konkurrenssituationen i regionen, ny gymnasieskola samt minskande elevkullar. Omställningen påverkar både organisation och programutbud. En fortsatt förändring även av Lärcentrum Komvux har skett beroende på ändrade ekonomiska förutsättningar. Detta har lett till en övertalighet som åtgärdats genom delvis överflyttning av personal till gymnasieskolan och en omfattande omställningsprocess. Årets ekonomiska resultat borde spegla det stora omställ-

nings- och anpassningsarbete som gjorts men åtgärderna har inte räckt till för att nå balans. För att få en bakgrundsbild till behovet av omställningsarbete för Utbildnings- och kulturnämnden kan man utgå från att det genomsnittliga elevantalet på Ale gymnasium minskat med ca 185 elever och den kommunala vuxenutbildningen med ca 230 elever mellan åren 2006 och 2009. Härtill kommer att ökningen under samma period för antalet köpta gymnasieplatser är drygt 200 platser. Jämförelse mellan läsåren visar på ännu större förändringar. Nämndens anpassningsarbete har lett till att personalvolymen 2009 jämfört med 2006 har minskat med 48 tillsvidareanställda, varav minskningen under 2009 är 16. Anledningen till att jämförelsen görs för perioden 2006-2009 är att det är en pågående process över flera läsår vilket gör att det är svårt att avläsa resultatet över kalenderår. Nämndens har de senaste nio åren inte bedrivit verksamheten inom budgetramen och underskotten åren 2006, 2007 och 2008 ligger på mer än -7 Mkr per år. Årets resultat på -14,3 Mkr visar att beslut och genomförande inte svarar upp till det uppdrag nämnden fått. Trots att den egna gymnasieutbildningen bedrivits med, ur ekonomisk synvinkel, alltför hög personaltäthet har Ale gymnasium inte förstärkt sin attraktionskraft i elevernas gymnasieval. Nämnden har problem med en alltför stor organisation i förhållande till elevantalet i årskurs 2 och 3. Dessutom skapar det både organisatoriska och ekonomiska problem med det ökande antalet IV-elever och elever som byter/hoppar av gymnasieutbildningen under läsåret.

Kommunledningen och kommunstyrelsens presidium har under året haft täta kontakter med såväl förvaltningsledning som den politiska ledningen för utbildnings- och kulturnämnden. Även kommunens revisorer har inbjudits till överläggningar.

Miljö- och byggnämnden visar ett ekonomiskt överskott på 0,4 Mkr. BanaVäg i Väst har inneburit mycket arbete även 2009 för i stort sett samtliga funktioner på förvaltningen. Förvaltningen har arbetat vidare med kompensationsåtgärder för naturvård och naturreservat. Miljöenheten har prioriterat miljöfarliga verksamheter, förorenad mark och livsmedel. Framställning av primärkarta ligger nu i fas med de krav som kommunens utbyggnadsplaner ställer. Nämnden har fortsatt många detaljplaneuppdrag och arbetet med detaljplaneringen har intensifierats.

Förvaltningen har haft en lägre personalomsättning i jämförelse med de senaste åren. Nämndens arbete har avgörande betydelse för kommunens utveckling och det är av största betydelse att prioriterade uppdrag genomförs utan tidsfördröjning.

Tekniska nämnden visar för den skattefinansierade verksamheten ett överskott på 1,1 Mkr och den internfinansierade delen med fastighetsförvaltning, kostenhet och bilpool redovisar ett underskott på sammanlagt 0,5 Mkr. Värdet på ett antal byggnader har säkerställts med hjälp av underhållsinsatser. Kostnaden för underhåll är högre än förväntat på grund av att det akuta underhållet ökat som en

följd av eftersatt underhåll. Kostnaden för reparationer inkl. skador har ökat kraftigt. Energiinventering har genomförts på två fastigheter och fyra fastigheter har fått nya energikällor (konvertering). Båtsmans förskola har färdigställts efter en tillbyggnad. Projektering har gjorts för byggnation av en ny idrottshall och en ny förskola. Anlagda bränder skapade stora skador i några byggnader. Förebyggande säkerhetsarbete har fått stor uppmärksamhet i fastighetsorganisationen. Arbetet med renovering av skolgårdar och upprustning av kommunens badplatser har fortsatt. Även förskoletomter och lekplatser har ägnats speciell omsorg. Trygghetsvandringar har genomförts och gång- och cykelväg inklusive busshållplats och cirkulationsplats har färdigställts mellan Prästvågen och Vimmersjön. Arbetet med tillgänglighetsanpassning pågår.

Den omfattande skogsbranden under året har genererat ett omfattande efterarbete. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap har beslutat om ersättning till kommunen för kostnader för branden.

Ombyggnad av lokaler för brandstation i Surte pågår.

VA-verksamheten svarar för ett underskott om 2 743 tkr vilket kommer att återställas de närmaste åren. Tidigare års överuttag, 4 204 tkr, härrör sig från anläggningsavgifter. Av dessa avsätts 4 200 tkr till en investeringsfond för att täcka kostnader för dimensionshöjning av avloppsledningsnätet från Nödinge till avloppstunnel Stora Viken. Upplösning av investeringsfonden kommer att ske när kostnaderna uppstår för investeringen, dvs i samma takt som avskrivningarna. Från renhållningen har 4,2 Mkr av ersättningen från BanaVäg i Västprojektet för lämnade massor överförts till kommunens finansverksamhet. Resterande 1,2 Mkr har avsatts och renhållningens överuttag uppgår därmed till 1,5 Mkr. Återvinningsmängden per invånare och år är liksom antalet kg till förbränning per invånare lägre än föregående år vilket är en följd av lågkonjunkturen. Andelen hushåll som komposterar är oförändrad.

Nämndens arbete har inriktats på att värdesäkra och förebygga skador på kommunens egendom. Verksamheten har bedrivits inom beslutad budgetram. Investeringarna har dock inte genomförts enligt plan utan betydande förseningar har uppstått.

Kommunstyrelsen har styrnings- och uppsiktsansvar över övriga nämnders verksamheter. Utöver detta finns under kommunstyrelsen även uppdragen för arbetsmarknadsåtgärder, det förebyggande arbetet för hälsa och trygghet och Vikingagården. När det gäller den administrativa delen har fokus riktats på kvalitetsarbete, ekonomisk kontroll och styrning, information, demokrati och personalfrågor. Under året har fokus varit på omställningsarbetet i nämnderna. Arbetsmarknadsfrågorna har ställts inför en ny ekonomisk och verksamhetsmässig situation påverkade av lågkonjunkturen och arbetsmarknadssituationen. Det förebyggande arbetet inom hälsa och trygghet är svår att utvärdera i förhållande till kriminalitet och folkhälsa då det är så många andra fak-

torer som också har avgörande betydelse för utvecklingen. Verksamheten vid Vikingagården är under uppbyggnad.

Ale kommun som helhet lägger i sin vision stor vikt vid en god ekonomisk hushållning. Önskemål finns att kommunen skall expandera och dra nytta av den förändrade infrastruktur som väg- och järnvägsbygget för med sig. Ekonomin har baserats på en konsolidering genom minskad låneskuld och att nämnderna förändrar och anpassar sin verksamhet efter de behov som såväl nuvarande som kommande medborgare kommer att ställa. Kommunen skall ha bra kvalitet på sina tjänster till invånarna samt vara attraktiv för näringsliv, turister och som arbetsgivare för kommunens anställda. Det sammanfattande omdömet blir att 2009 års verksamhet bedrivits med denna inriktning och att omställningsarbetena måste fortsätta under 2010 för att bibehålla en god ekonomisk hushållning.

Personal

Utvecklingen av personalmått och de insatser som gjorts för personalen redovisas under avsnittet "Ale kommuns personal".

Verksamhetsmått

Verksamhetsmått har kommenterats i avsnittet god ekonomisk hushållning och utvecklingen av måtten framgår under respektive nämnd.

Miljö

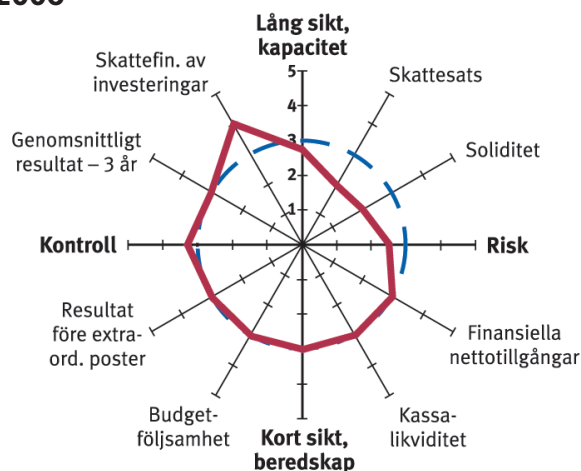
Miljöredovisning lämnas i särskilt avsnitt i årsredovisningen.

Finansiell utveckling

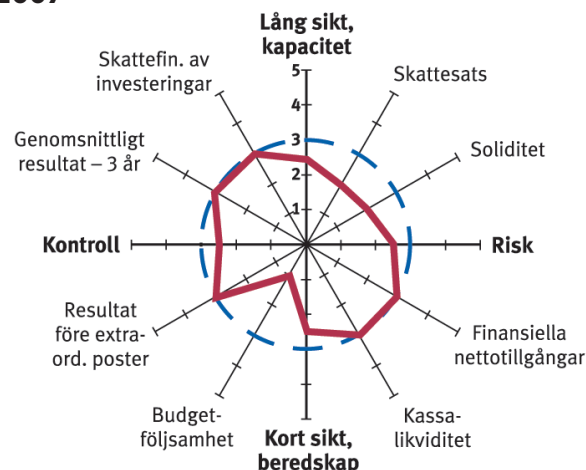
KommunForskning i Västsverige (KF) utför årligen en studie av den finansiella utvecklingen och ställningen bland de 49 kommuner som ingår i Västra Götalands län. Den senaste rapporten avser åren 2006-2008. De finansiella nyckeltal som används i analysen är ovägda. Det innebär att alla de 49 kommuner som ingår i Västra Götalands län väger lika tungt avseende medelvärde oavsett storlek. Den finansiella profil i form av ett sk spindeldiagram som används för att beskriva kommunens finansiella ställning, innehåller åtta olika nyckeltal och fyra viktiga finansiella perspektiv. Den streckade cirkeln är genomsnittet för samtliga ingående kommuner medan den heldragna cirkeln visar värden för Ale kommun. Ales relativa finansiella ställning 2008 i förhållande till övriga kommuner i Västra Götalands län har förbättrats för tre av perspektiven; kontroll, kortsiktig och långsiktig handlingsberedskap. Det fjärde perspektivet, risk, var oförändrat.

KF:s avslutande kommentarer angående Ale kommun är följande: "Ales finansiella utveckling under den studerade treårsperioden resulterar i en förbättrad profil. Detta innebär att Ale jämfört med snittet i länet i början av 2008 bade en starkare finansiell ställning än vid utgångsläget i början av 2006. Det kan vidare konstateras att den svenska konjunkturavmattningen påverkade kommunsektorn redan

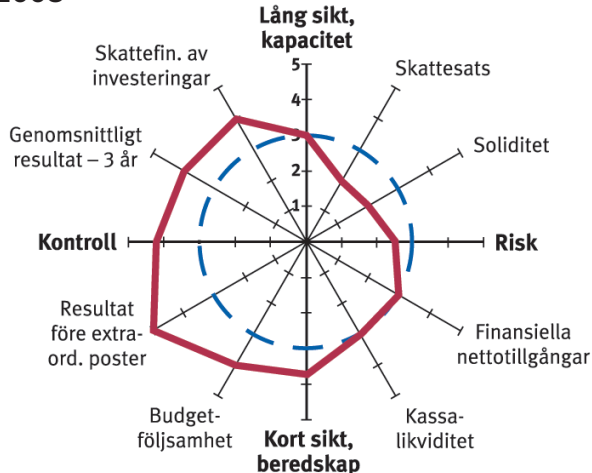
2006

2007

2008

under 2008, trots att effekterna förväntades slå fullt ut mot kommunerna med något års fördröjning. Ale har, liksom de flesta kommuner i Västra Götalands län, försvagat resultatet under perioden. En viktig skillnad är dock att Ale uppvisat motståndskraft, resultatförsvagningen är betydligt mindre än för genomsnittet i gruppen och kommunen redovisar fortsatt en resultatnivå som är förenlig med god ekonomisk busihållning.”

Bokslutet för år 2009 har förbättrat Ale kommuns finansiella situation. Årets resultat på 35,2 Mkr är i nivå med föregående års. På grund av att medel reserverats för framtida pensionskostnader samt att dessa medel ”återlånats”, har den externa låneskulden kunnat sänkas kraftigt de senaste åren. Därmed har kommunens finansiella kostnader minskat och bidragit till ett bättre resultat.

Kommunernas ansvarsförbindelse för pensioner intjänade för 1998 har i år ökat med 8,8 Mkr. Detta innebär att kommunens soliditet inkl ansvarsförbindelsen nu förbättras från -4,7 % till -1,7 %. Årets investeringar har kunnat rymmas inom avskrivningsunderlaget och resultatet. Likviditet har frigjorts för att betala av de långsiktiga skulderna med 45 Mkr. Kommunens borgensåtaganden vid årsskiftet har minskat med 31,7 Mkr i förhållande till föregående år men är fortfarande högt. När det gäller budgetföljsamhet har det vid den samlade nivån ”verksamhetens nettokostnader” varit större avvikelse 2009 beroende på att kostnaderna måste hållas nere för att kompensera försämrade skatteprognoser. I kommunens interna budget har nämnderna med ett undantag uppvisat god budgetföljsamhet.

Inför 2009 har beslut fattats om höjning av skattesatsen med 30 öre till 22,30 kr och detta är i jämförelse med GR-kommunerna bland de högsta.

Ale kommun har under året även på andra håll uppmärksamats för sin finansiella ställning. Kommunexperten har analysera Ale kommun och gav därvid det högsta betyget = A. Analysfaktorerna gäller kommunskuld, finansiell hälsa, finansiella risker, finansiella möjligheter och ledningsförmåga. Ale kommun har under året fått en utmärkelse av Skattebetalarnas förening. Föreningen anser att ”Ale kommun förtjänar att lyftas fram som ett föredöme för kommunerna i Älvsborgsområdet eftersom Ale uppvisar låg besparingspotential vilket tyder på att ansvarstagandet med skattemedel ligger i fokus för den kommunala verksamheten”.

Framtida hot och möjligheter

2009 har varit ett mycket turbulent år med kraftigt försämrade skatteprognoser men samtidigt har kommunens personalkostnader minskat genom betydande sänkningar av kostnaden för avtalsförsäkringarna. Dessutom har stora omställningsåtgärder vidtagits i organisationen för att anpassa den egna verksamhetsvolymen till framförallt förändrade barn- och elevantal. Sammantaget har även 2009 blivit ett finansiellt positivt år för Ale kommun och resultatet är bättre än budget.

Osäkerheten är stor hur den ekonomiska situationen kommer att utvecklas under 2010/2011 både vad avser finansmarknaden och konjunkturen. Kommunens strategi är att minska låneskulden så mycket som möjligt för att minska riskexponeringen men svårigheten på kreditmarknaden manar ändå till en viss försiktighet med att sänka kommunens likviditet.

Kommunen står inför en önskad expansion samt en förändring av samhällsstrukturen i samband med den stora satsning som sker i samband med väg- och järnvägsprojektet. Efterfrågan på mark för bostäder och verksamheter har varit stor i Ale kommun. För att kunna utnyttja befintlig kommunal infrastruktur optimalt bildar bl a bostadsförsörjningsprogram, plan för mark för verksamheter, strukturstudier för Älvängen och Nödinge underlag för hur och var den framtida byggnationen skall ske. Under de senaste åren har det skett en kraftig ökning av antalet bygglov och försäljning av tomter för bostadsbyggnation. Kommunen har också förvärvat mark för framtida bostadsutbyggnad.

Oron på finansmarknaden och lågkonjunkturen har nu medfört att det skett en uppbromsning av den förväntade expansionen. De snabbt försämrade skatteprognoserna samt oron på arbetsmarknaden där stora varsel aviserats inom vår region, skapar en osäkerhet om kommunens verksamhetsmässiga och finansiella situation de kommande åren. En ökande arbetslöshet ger kommunen ökade kostnader och samtidigt lägre skatteintäkter.

Kommunens strategiska plan med budget för 2009/2010 bygger på en kraftig ökning av både befolkning och skatteunderlag. Planer finns på betydande investeringar i bl. a förskolor/skolor, idrottshall och infrastruktur. Minska skatteintäkter medför att en ökad upplåning måste ske för att finansiera investeringarna. Lågkonjunkturen kan medföra en prispress på byggnadsprojekten och kommunen befinner sig i ett extremt omvandlingsskede genom det stora Bana Väg i Västprojektet. Eftersom kommunen tillämpar den lagstadgade ”blandmodellen” för redovisning av pensionskulden framstår kommunens låneskuld som allt mindre betungande. Om kommunen lockas att öka låneskulden, kan det om ett par år, i en ny högkonjunktur med höjda räntor och ökade kostnader för pensionsutbetalningar, ge ekonomiska svårigheter. Arbetsmarknadssituationen i regionen kan också ha en negativ inverkan på befolkningstillväxten och bostadsmarknaden.

Den expansion som kommunen planerar för, ställer krav på kommunens omställningsförmåga. Kommuninvånar-

nas behov av kommunala tjänster måste tillgodoses på ett kostnadseffektivt sätt så att den kommunala ekonomin inte äventyras. Samtidigt måste medel reserveras för investeringar och stigande pensionskostnader. Det är ytterst viktigt att konsolidera ekonomin för att ha en långsiktig uthållighet. Ale kommun samlar kraft för att genomföra Vision 2020. Det finns många faktorer och förändringar i omvärlden som kan få stor betydelse för utvecklingen av den kommunala verksamheten t ex:

- Konjunkturutvecklingen
- Lönekostnadsutvecklingen
- Expansionstakten i kommunen
- Utveckling av social struktur
- Förändrad arbetsmarknadspolitik och omstrukturering av socialförsäkringssystemen
- Investeringstakt, lån och ränteutveckling
- Borgensåtaganden, bostadsmarknaden
- Etablering av fristående skolor i kommunen och val av skola i annan kommun/enskild regi
- Klimatförändringens påverkan på den fysiska miljön
- Pensionskostnadernas utveckling

Med koppling till vision 2020 planeras följande verksamheter inför kommande år:

- Det omfattande genomförandet av projekt Bana Väg i Väst fortsätter 2010. Planering och projektering kring utbyggnaden kommer att pågå i kommunen ända fram till färdigställandet 2012. Fem pendeltågstationer planeras i Ale vilket kommer att innebära en mycket god kollektivtrafik.
- Den kommunövergripande översiktsplanen kommer att styra arbetet med nya planer för att möta efterfrågan på mark för bostäder och verksamheter.
- Gestaltungsfrågorna kommer att få större betydelse i planeringen av den yttre miljön.
- Ytterligare några frågeställningar som kommunen står inför är de ökade skredriskerna i Götaälvdalen och det ökade fokus på trafikfrågor som skapas i samband med bostadsbebyggelse och väg- och järnvägsutbyggnaden.
- Särskilda boenden för äldre kommer att förändras enligt boendeutredningen.
- Utbyggnadsbehovet av barnomsorgsplatser kommer att vara stort fram till 2020 eftersom antalet barn 1-5 år kommer att fortsatt öka. Antalet elever minskar mest i de högre åldrarna. Ungdomskullarna i gymnasieåldern kommer att kulminera efter 2010.
- Behovet av fler mötesplatser är stort och trycket kommer att öka både på anläggningar och på föreningar.
- En förändring pågår av program och programinriktningar på Ale gymnasium och förändringar kommer att ske av service och utbud inom Lärcentrum Komvux.
- Kulturverksamheterna skall samlokaliseras där det bedöms som möjligt och musikskolan utvecklas till en attraktiv Kulturskola.
- Genom att satsa på ett utökat tillsynsarbete undanröjer man risker för miljö, hälsa och säkerhet och skapar också

förutsättningar för lika konkurrensvillkor för näringslivet.

- Vid Vikingagården kommer arbetet med att bygga en hövdingahall att fortsätta.
- Dialogen med medborgare och brukare är viktig och ska utvecklas och stärkas till exempel genom tjänster via hemsidan, ortsutvecklingsmöten, medborgarkontor mm.
- För kommunen som arbetsgivare är en långsiktig personalförsörjningsplan viktig eftersom ca 650 av kommunens anställda kommer att uppnå pensionsålder inom den närmaste 10-årsperioden.
- Med utgångspunkt bland annat från den utvärdering enligt Kommunkompassen som genomförts under året kommer hela den kommunala organisationen att förstärka arbetet med systematisk verksamhetsutveckling. Genom kontinuerliga förbättringar, bättre uppföljningar, jämförelser och lärande av andra samt en tydlig fokusering på kommuninvånare och brukare av de offentliga tjänsterna kommer kvaliteten och effektiviteten i Ale kommuns organisation att stärkas.

Budget 2010

I den reviderade budgeten 2010 är årets resultat 15 Mkr och 10 Mkr har reserverats för framtida pensionskostnader. De budgeterade medlen för särskilda insatser är redan reserverade för speciella satsningar inom skolområdet. Det finns för år 2010 inte någon central reserv för målgruppsförändringar utan samtliga medel är fördelade till nämnderna. Detta förutsätter att samtliga nämnder bedriver sin verksamhet inom de tilldelade ekonomiska ramarna.

För 2010 har Ale kommun erhållit 26,7 Mkr i tillfälligt konjunkturstöd. För närvarande finns inga besked om dessa pengar även kommer att finnas 2011. Om detta tillskott bortfaller, blir övergången mellan 2010 och 2011 mycket svår ekonomiskt med de svaga skatteprognoser som ligger för de kommande åren.

Ale kommun behöver goda resultat på driftbudgeten de kommande åren för att till viss del kunna skattefinansiera det omfattande utbyggnadsbehovet som uppstår på grund av den förväntade befolkningsökningen fram till år 2020.

Kommunens bolags förvaltningsberättelser

AB Alebyggen

Bolaget, med en omsättning på 178,5 Mkr, redovisar ett resultat efter finansiella poster på 11,5 Mkr. Efter avsättning till periodiseringsfond och skattekostnader är årets redovisade resultat 4,5 Mkr. Det budgeterade resultatet var 3,3 Mkr. Budgetavvikelsen förklaras av engångsintäkter vid fastighetsförsäljning, 8,2 Mkr, engångsåterbetalning av uttagsskatt, netto 2,5 Mkr, samt lägre nettoräntekostnader, 8,1 Mkr. Bolaget har i år skrivit av hela det återstående beloppet på nära 9,9 Mkr för s.k. Balansläneposter. Det innebär en avskrivning utöver plan/budget på ca 6,6 Mkr. Balansläneposten är en tillgångspost som uppkommit från den tid då allmännyttiga bolag fick aktivera underhållskostnader som en värdehöjande investering. Tillgången är inte reell och i och med denna åtgärd ger bolagets balansräkning en mer korrekt bild av bolagets ekonomiska ställning. Årets resultat är betydligt högre än föregående års resultat på 0,5 Mkr (2,5 Mkr efter upplösning av periodiseringsfond och skattekostnader). 2008 års resultat påverkades kraftigt av beslutade stora underhållsinsatser.

Omfattande markanläggningsarbeten i en bäckravin i Alafors har utförts under 2009 för att undanröja skredrisk. Kostnaden för hela projektet är beräknade till ca 5,5 Mkr. Bidrag har via kommunen sökts hos Räddningsverket men vissa kostnader är inte bidragsberättigade och av bidragsberättigade kostnader får bolaget bära 20 %. I årets bokslut har därför 1,12 Mkr belastat resultatet.

Bolaget har under året förvärvat Bohus Centrum genom ett bolagsförvärv av Skådal 31:3 AB. Samtidigt försålde Surte 1:293 ("gamla Konsum") och Surte 1:294 ("Brattåsvillan") som en del i finansieringen av köpet av centrumanläggningen. Utby 3:85 (Änggatan 1,3,5) i Älvängen har försålts till Ale kommun som en del i den inlösen som krävs för genomförandet av BanaVäg i Västprojektet.

I november förvärvades en fastighet avstyckad från BRF Trollevik (sedermera Trollevik 2:2) omfattande ett markområde med 4 gruppboenden och huvudbyggnaden. Förvärvet är ett led i en större förändring av bostadsrättsföreningen. Samtidigt återlöste BRF Trollevik Alebyggens andelar i föreningen.

Slutligen har Nödinge 1:41 (f.d. Nödinge panncentral) förvärvats. Lokalen ska användas i bolagets fastighetsförvaltning i Nödinge.

Någon nyproduktion har ej skett under året.

Bolagets totala låneskuld till kreditinstitut har minskat med 31,5 Mkr. Alla förvärv, ombyggnader och övriga investeringar har finansierats med egna medel. Detta har kunnat ske genom försäljningar och ett i övrigt starkt kassaflöde. Bolagets synliga likviditet (eget kapital + 73,7% av obeskattade reserver/balansomslutningen) uppgår till 20,4 %. Motsvarande siffra för år 2008 var 19,3 %.

Totalkostnaderna för löpande och periodiskt underhåll uppgår till 37,2 Mkr (2008, 41,9 Mkr.), varav hyresgästerna inom lägenhetsfondsystemet har genomfört underhåll för 8,4 Mkr

(2008, 8,2 Mkr). De totala underhållskostnaderna överstiger budget med 5,3 Mkr varav 2,4 Mkr avser lägenhetsfondsystemet. Budgetavvikelsen i övrigt beror huvudsakligen på kostnadsföring av 1 Mkr för kund Anpassningar vid nyuthyrning av lokaler, byte av trapphusbelysning (närvarostyrd/lägeenergi) på S Klöverstigen 0,6 Mkr samt åtgärder efter OVK-besiktningar ca 0,5 Mkr. Bland större planerade underhållsinsatser under året märks fortsatta fasadreparationer Nödinge Kyrkby (6,1 Mkr), hissbyten/uppgraderingar på Björklidens och Bohus servicehus (0,7 Mkr), upprustning av markanläggningar, lekplatser, trygghet och utvändigt belysning (2,7 Mkr), våtrumsrenoveringar och värmepumpsbyten Hallonvägen (1,5 Mkr) samt utbyte av vitvaror (1,7 Mkr). Förändringen av kommunens behov av äldreboende och behov av särskilda boenden för andra grupper har medfört flera omfattande ombyggnader under året. Två av fyra gruppboenden på Trollevik har tagits ur bruk och ombyggnad har skett för att hyra ut dessa på den öppna bostadsmarknaden; totalt 11 lägenheter efter ombyggnad. Ombyggnadskostnaden är beräknad till 3,6 Mkr. Ett nytt LSS-boende med 8 lägenheter och gemensamhets- och personalutrymmen har tillskapats genom ombyggnad av ett helt våningsplan på Södra Klöverstigen 38 i Nödinge. Ombyggnadskostnaden är ca 7 Mkr.

Hyresbortfallet för bostäder, garage och bilplatser uppgick under året till 151 tkr (2008: 130 tkr) vilken är en låg nivå. Beträffande lokaler har bolaget drabbats av flera avflyttningar under 2009. Främst gäller detta Posten i Älvängen och större delen av f.d. kundenskontoret i Nol. Lokalerna i Nol har till ¾ kunnat återuthyras till en nyetablerad vårdcentral. Det totala hyresbortfallet för lokaler uppgår till 560,5 tkr (2008: 132,7 tkr).

Efterfrågan på bostäder är fortfarande god. Det råder bostadsbrist i Ale. Någon nyproduktion av traditionella hyresrätter i bolagets regi de närmaste åren är, beroende på nuvarande regelverk, inte att förvänta och det finns en tveksamhet till att satsa på ytterligare kooperativ hyresrätt. Konjunkturedgången gör det svårt att bedöma hur marknaden ser ut de kommande åren. En ökad ungdomsarbetslöshet har tidigare inneburit kraftiga fall i efterfrågan.

Den kraftiga konjunkturedgången har inte påverkat efterfrågan i så stor utsträckning som det uttrycktes oro för i föregående års förvaltningsberättelse. Däremot märks effekterna i många hyresgästers betalningsförmåga, dock inte i den omfattning att det innebär betydande risker för bolagets ekonomi. Bolagets budget för år 2010 bedöms som stark och innehåller visst utrymme även för räntehöjningar under andra hälften av året. Ale kommun har beslutat att från och med 2010 ta ut en borgensavgift uppgående till 0,1 % av borgensbeloppet. Utfallet av hyresförhandlingarna för år 2010 blev att det genomsnittliga totaluttaget sänktes med 1,09 %.

Efter 2010 är det ändå ränteutvecklingen som utgör den största orosfaktorn.

Bolagets ekonomi påverkas också av att fastigheternas ålderssammansättning kommer att kräva fortsatt ökade

underhållsinsatser och förmodligen även ombyggnader de kommande åren. Av bolagets ca 2 200 lägenheter är över hälften 35 år eller äldre. Ett upprätthållande av resultatnivån är även nödvändig om bolaget skall klara av, om än en försiktig nybyggnation. Alla projekt bör idag finansieras med 20 % eget kapital för att upprätthålla bolagets soliditet.

Ale Exploatering AB

AB Alebyggens intressebolag (50%) Ale Exploatering AB redovisar före bokslutsdispositioner och skatt ett resultat om -0,5 Mkr. Bolagets egna kapital uppgår till 24,7 Mkr och obeskattade reserver till 8,1 Mkr. Efter återföring av periodiseringsfond och skatter är årets redovisade resultat 61,9 tkr. I den sammanställda redovisningen för kommunen och dess bolag ingår ett resultat på -0,2 Mkr, vilket är 50 % av bolagets resultat reducerat med upplösning av periodiseringsfond och skatt.

Enligt ramavtal med Ale kommun arbetar bolaget med omstrukturering och förnyelse av Nödinge samhälle med bland annat nyproduktion av ca 450 bostäder inom Ale kommun. Av de 450 bostäderna i ramavtalet har 99 st tidigare färdigställt inom projekt Lillbacka. Bolaget har åtagit sig ansvaret för genomförandet av bostadsprojektet Backa Säteri i Nö-

dinge om 260-280 bostäder. Köpeskillingen enligt exploateringsavtalet har till fullo betalats. Byggnation inom områdena A-C har avbrutits temporärt under året. Ale Exploaterings byggprojekt omfattar 69 hus varav 58 är sålda (det senaste i januari 2010). 5 hus (exkl kök mm) och 6 tomter inklusive husgrund står osålda. Hus och tomter är obelånade. Detaljplanen för den fortsatta bostadsexploateringen på Backa Säteri medger ytterligare ca 52 byggrätter inom bolagets markinnehav. Dessa byggrätter är försedda med gata, va och fjärrvärme mm och med bygglov beviljat för småhusbyggnation varför de representerar mervärden utöver redovisat.

Skå-dal 31:3 AB

Bolaget ägs till 100% av AB Alebyggen. Bolaget äger enbart Bohus Centrum och förvärvades 1 april 2009. Allt resultatutrymme 2009 har använts till underhåll och förhöjd skötselstandard. Periodiskt underhåll har utförts för 757 tkr att jämföra med 73 tkr år 2008. Bolagets resultat före bokslutsdispositioner och skatt är 197,6 tkr.

Ale Utveckling AB

Bolaget är fr o m 2009 vilande.

Kommunens och dess bolags förvaltningsberättelse

Årets resultat

Det sammanlagda resultatet för kommunen och dess bolag uppgår till 42,2 Mkr, vilket är 4,0 Mkr bättre än 2008. I den sammanställda redovisningen ingår; kommunens resultat 35,2 Mkr, AB Alebyggen 7,9 Mkr, Skådal 31:3 AB 0,2 Mkr och Ale Exploatering -0,2 Mkr. Resultatet har då justerats med upplösning av periodiseringsfonder och skatt. Det totala resultatet har sedan justerats med -0,5 Mkr avseende utdelning från AB Alebyggen till kommunen samt -0,4 Mkr avseende avskrivning av övervärde som uppstått vid förvärv av Bohus Centrum.

Finansnetto

Det samlade negativa finansnettot uppgår till 27,2 Mkr. Kommunens och bolagens finansiella nettokostnader har ökat med 1,0 Mkr jämfört med föregående år.

Likviditet

I likviditeten avläses den kortfristiga betalningsberedskapen. De kortfristiga skulderna uppgår till 346,1 Mkr, medan de likvida medlen tillsammans med kortfristiga fordringar uppgår till 253,5 Mkr. Detta är en likviditetsförbättring från 0,72 (2008) till 0,73. Kommunen disponerar via koncernkontot en checkkredit med en limit på 30 Mkr.

Eget kapital

Det egna kapitalet för kommunen och dess bolag uppgår nu till 732,6 Mkr.

Soliditet/skuldsättning

Den långfristiga betalningsförmågan avläses i soliditeten, som visar hur stor del av tillgångarna som finansierats med egna medel. Den sammanlagda soliditeten för kommunen och dess bolag uppgår till 38,8% vilket är en förbättring med 0,8 procentenheter jämfört med föregående år. Låneskulden har minskat med 57,3 Mkr och uppgår nu till 740,9 Mkr.

Framtid och risk

Kommunen är beroende av att AB Alebyggen har en god ekonomisk stabilitet. Förutom sitt ägarskap har kommunen också ett stort borgensengagemang. När kommunens kreditvärdighet bedöms avläses kommunens totala åtaganden. Kreditvärdigheten har betydelse för möjligheterna att ta upp nya lån samt dess villkor.

Redovisningsprinciper

Kommunens redovisning

Redovisningen är anpassad till bestämmelserna i Kommunal redovisningslag (KRL). Enligt den kommunala redovisningslagen skall kommunerna redovisa i enlighet med god redovisningssed. Kommunen tillämpar, med få undantag, de rekommendationer som lämnats av Rådet för kommunal redovisning (RKR). De avsteg som görs från gällande redovisningsprinciper redovisas nedan under rubriken Exploateringsstillgångar.

Anläggningstillgångar och kapitalkostnader

Värdering av anläggningstillgångar sker till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar. Anskaffningsvärdet innefattar investeringsutgiften minskat med eventuella investeringsbidrag.

Avskrivningarna beräknas på anskaffningsvärdet. Linjär avskrivning tillämpas och görs efter en bedömning av tillgångarnas nyttjandeperiod. Viss vägledning finns i SKL:s förslag till avskrivningstider. Ale kommun tillämpar en beloppsgräns på 50 tkr för aktivering av anläggningstillgångar.

50 år	Förvaltningsbyggnader.
33 år	Skolbyggnader, gymnastiklokaler, förskolor, vårdhemsbyggnader, brandstationer.
20 år	Fritidsanläggningar, provisoriska och temporära byggnader, förrådsbyggnader av enklare kvalitet. Parkeringsplatser och markarbeten.
10 år	Maskiner för storkök, kontorsmöbler och inredningsartiklar, ismaskiner, utrustning till lekplatser, brand- och räddningsfordon, större lastbilar och maskiner.
5 år	Skolmöbler, AV-utrustning, nätverksutrustning, personbilar, mindre lastbilar och släpkärror.
3 år	Datorer och kringutrustning
Mark - ingen avskrivning.

Kapitalkostnader, dvs avskrivningar och internränta beräknas enligt nominell metod.

Internräntan för 2009 uppgick till 4,5%.

Exploateringsstillgångar

Exploateringsstillgångar redovisas som omsättningstillgångar. Årlig avskrivning sker inte och nedskrivning sker om det verkliga värdet är lägre än anskaffningsvärdet. Enligt Rådet för kommunal redovisning bör resultatavräkning ske i takt med försäljning av tomter/områden. Ale kommun har hittills tillämpat försiktighetsprincipen och resultatavräknat först när ett helt område har färdigställts. Kommunen har även i vissa fall låtit exploateringsutgifter för kommunens egna VA-ledningar mm direkt avräknas som kostnad för sålda

tomter, vilket strider mot den kommunala redovisningslagen. Investeringsutgifter i kommunens egna anläggningar bör aktiveras och bli föremål för löpande avskrivningar under den beräknade nyttjandetiden. Kommunen ämnar anpassa redovisningen avseende exploateringsstillgångar till gällande lagar och rekommendationer i framtida exploateringsprojekt.

Likvida medel

Koncernens tillgångar placerade på koncernkonto redovisas som likvida medel i kommunen. De kommunala bolagens andel av koncernkontot redovisas som kortfristig skuld i kommunen.

Pensionsskuld

Kommunens pensionsskuld redovisas enligt den så kallade blandmodellen.

Pensionsförmåner intjänade före år 1998, förutom garanti- och visstidspensioner, redovisas som en ansvarsförbindelse inom linjen. Utbetalning av dessa förmåner redovisas bland verksamhetens kostnader.

Nyintjänade pensionsförmåner fr o m räkenskapsåret 1998 redovisas dels som en kortfristig skuld (avgiftsbestämd ålderspension) och dels som en avsättning (förmånsbestämd ålderspension och visstidspensioner) i balansräkningen och ingår i verksamhetens kostnader i resultaträkningen. I såväl den kortfristiga skulden som avsättningsbeloppet ingår löneskatt. Räntan redovisas som en finansiell kostnad.

De årliga premier som inbetalas till SPP för de anställda som har en försäkringslösning för den kompletterande ålderspensionen ingår i verksamhetens kostnader. I och med denna premieinbetalning ingår inte dessa anställdas pensionsskuld för kompletterande ålderspension i skulden hos KPA utan är den anställdes relation till försäkringsbolaget. Beräkningar har gjorts enligt avtalet KAP-KL och framräknade enligt den rekommenderade modellen RIPS07. SPP meddelar att fullständig samordning ännu inte skett men kan inte lämna uppgift om vad detta kommer att kosta.

Periodisering

Fördelningen av kostnader och intäkter på korrekt redovisningsperiod sker i allt väsentligt. Årets anslutningsavgifter VA har i sin helhet intäktsförts under 2009. Motsvarande kostnader har under 2009 varit driftsrelaterade varför detta följer matchningsprincipen. Behov av periodisering av intäkterna kommer att beaktas i samband med att investeringsbehovet aktualiseras.

Skatteintäkter

Årets redovisade skatteintäkter består av tre delar.

1. Preliminära månatliga skattebetalningar.
2. Prognos över redovisningsårets slutavräkning.
3. Differens mellan slutlig taxering och redovisad skatteintäkt för föregående redovisningsår.

Den preliminära slutavräkningen för 2009 har gjorts i enlighet med RKR:s rekommendation nr 4.2, vilket innebär att det är SKL:s decemberprognos, cirkulär 09:84, som använts.

Kommunal fastighetsavgift

Den kommunala fastighetsavgiften har tagits upp till det rekommenderade beloppet i SKL:s cirkulär 10:03.

Leasingavtal

Ale kommun leasar personbilar och datorer med en löptid på högst tre år. Kommunens samtliga leasingavtal klassificeras som operationella och har inte tagits upp i balansräkningen utan redovisas som hyresavtal.

Kommunen och dess bolag

Redovisning av kommunen och dess bolag omfattar kommunen som moderbolag och företag i vilka kommunen direkt eller indirekt innehar en röstandel av minst 20 %. De bolag som inte i väsentlig omfattning påverkar den sammanställda redovisningens resultat- och balansräkning har inte konsoliderats.

Redovisningen är upprättad enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering. Förvärvsmetoden innebär att kommunens bokförda värden på aktier i dotterbolagen

elimineras mot dotterbolagens egna kapital vid förvärvstillfället. Proportionell konsolidering innebär att endast den ägda andelen av dotterföretagens tillgångs- och skuldposter respektive kostnads- och intäktsposter har tagits med.

Interna mellanhavanden av väsentlig betydelse har eliminerats. Redovisningsprinciperna är inte helt enhetliga mellan kommunen och dotterbolagen. I den mån det varit möjligt har kommunens principer styrts. Någon anpassning av avskrivningsprinciper har t ex inte gjorts.

Affärsverksamheter

Enligt ”Lagen om allmänna vattentjänster” som trädde ikraft 2007-01-01 ska den ekonomiska redovisningen för VA-verksamheten särredovisas. Syftet är att tillgodose behovet av information till VA-kollektivet att de avgifter som tas ut är riktiga.

Ale kommun redovisar därför separat resultat- och balansräkning för VA-verksamheten för 2009.

Affärsverksamheternas resultat redovisas som förutbetalda kostnader (VA) respektive förutbetalda intäkter (Renhållningen) i kommunens balansräkning.

Kilanda Allé i vinterskrud. Foto: Jouko Kangasoja

Ekonomisk sammanställning

Resultaträkning

Mkr	Not	Kommunen		Kommunen och dess bolag	
		2008	2009	2008	2009
Verksamhetens intäkter	1	265,9	320,7	388,9	459,1
Verksamhetens kostnader	2	-1 341,9	-1 437,4	-1 411,7	-1 507,2
Avskrivningar	3	-50,2	-48,8	-76,9	-82,8
Verksamhetens nettokostnader		-1 126,2	-1 165,5	-1 099,7	-1 130,9
Skatteintäkter	4	992,9	1 027,7	992,9	1 027,7
Generella statsbidr. och utjämn.bidr.	5	171,3	176,2	171,3	176,2
Finansiella intäkter	6	6,6	2,7	7,8	2,7
Finansiella kostnader	7	-6,8	-5,9	-34,0	-29,9
Skattkostnad	8	-	-	-0,1	-3,6
Resultat före extraordinära poster		37,8	35,2	38,2	42,2
Extraordinära intäkter/kostnader		-	-	-	-
Årets resultat	15	37,8	35,2	38,2	42,2
Nettokostnadsandel inkl finansnetto.		96,8%	97,1%		

Kassaflödesanalys

Mkr	Kommunen		Kommunen och dess bolag	
	2008	2009	2008	2009
Den löpande verksamheten				
Årets resultat	37,8	35,2	37,9	42,2
Justering för av- och nedskrivningar	50,2	48,8	76,9	82,8
Justering för gjorda avsättningar	1,3	15,7	-2,8	21,3
Justering för reavinster/förluster	1,9	0,3	0,5	-8,0
Justering för övr ej likv påverkande poster	-	-	-	-
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapitalet	91,2	100,0	112,5	138,3
Ökning/minskning av kortfristiga fordringar	12,5	-21,8	27,5	-21,9
Ökn/minskn förråd, varulager, påg.arbete	-1,3	2,8	-10,0	1,9
Ökning/minskning av kortfristiga skulder	-0,9	56,5	-14,7	67,2
Kassaflöde från den löpande verksamheten	101,5	137,5	115,3	185,5
Investeringsverksamheten				
Investering i materiella anlägg.n.tillgångar	-67,0	-54,8	-93,8	-121,5
Försäljning av materiella anlägg.n.tillgångar	0,4	0,4	2,4	25,1
Investering i finansiella anlägg.n.tillgångar	-	-2,1	-0,1	-3,7
Försäljning av finansiella anlägg.n.tillgångar	-	-	-	3,5
Kassaflöde från invest. verksamheten	-66,6	-56,5	-91,5	-96,6
Finansieringsverksamheten				
Nyupptagna lån	32,0	20,0	55,2	41,6
Amortering av skuld	-60,0	-65,0	-71,3	-98,9
Ökning/minskning av långfristiga skulder	-	-	-5,0	-
Kassaflöde från finans. verksamheten	-28,0	-45,0	-21,1	-57,3
Årets kassaflöde	6,9	36,0	2,7	31,6
Likvida medel vid årets början	118,3	125,2	129,9	132,6
Likvida medel vid årets slut	125,2	161,2	132,6	164,2
Förändring likvida medel	6,9	36,0	2,7	31,6

Balansräkning

Mkr	Not	Kommunen		Kommunen och dess bolag	
		2008	2009	2008	2009
Tillgångar					
Anläggningstillgångar					
Materiella anläggningstillgångar					
-Mark, byggnader och tekniska anläggningar	9	613,5	618,6	1 480,4	1 498,1
-Maskiner, fordon och inventarier	10	59,4	59,8	62,4	62,0
-Pågående ny- och ombyggnader		-	-	3,3	8,0
Finansiella anläggningstillgångar	11	24,0	25,9	13,7	13,5
Summa anläggningstillgångar		696,9	704,3	1 559,8	1 581,6
Omsättningstillgångar					
Exploateringsfastigheter	12	44,8	42,0	44,8	42,0
Pågående arbeten		-	-	12,0	12,9
Övriga kortfristiga fordringar	13	57,1	78,9	67,4	89,3
Likvida medel	14	125,2	161,2	132,6	164,2
Summa omsättningstillgångar		227,1	282,1	256,8	308,4
Summa tillgångar		924,0	986,4	1 816,6	1 890,0
Eget kapital, avsättningar och skulder					
Eget kapital					
Årets resultat		37,8	35,2	38,2	42,2
Balanserat eget kapital		477,7	515,5	652,2	690,4
Summa eget kapital	15	515,5	550,7	690,4	732,6
Avsättningar					
Avsättning för pensioner	16	35,6	42,4	35,6	42,4
Avsättning återställande av deponi		6,8	11,5	6,8	11,5
Investeringsfond VA	17	-	4,2	-	4,2
Uppskjuten skatt		-	-	6,7	12,3
Summa avsättningar		42,4	58,1	49,1	70,4
Skulder					
Långfristiga skulder	18	107,0	62,0	798,2	740,9
Kortfristiga skulder	19	259,1	315,6	278,9	346,1
Summa skulder		366,1	377,6	1 077,1	1 087,0
Summa eget kapital, avsättn och skulder		924,0	986,4	1 816,6	1 890,0
Ställda panter (fastighetsinteckningar)		-	-	11,5	34,9
Ansvars- och borgensförbindelser	20	674,0	642,3	77,9	82,4
Jämkad mervärdesskatt, Ale arena, avskrives under en 10-årsperiod fr o m 2008		4,1	3,7	4,1	3,7
Pensionsförmåner intjänade före 1998 (inkl löneskatt)	21	559,1	567,9	559,1	567,9
Soliditet		55,8%	55,8%	38,0%	38,8%

Notförteckning

Mkr

	Kommunen		Kommunen och dess bolag	
	2008	2009	2008	2009
Not 1				
Verksamhetens intäkter	2008	2009	2008	2009
Försäljning av varor	17,4	16,8	17,7	16,8
Taxor, avgifter och ersättn.	106,8	115,0	99,9	105,7
Hyror och arrenden	23,3	25,3	151,7	164,4
Bidrag*	84,3	139,6	84,6	139,6
Försäljning av verksamheter och entreprenader	31,1	23,6	31,2	23,7
Vinst vid realisering expl. fast.	2,7	-	2,7	-
Vinst vid fsg av anläggning. tillg.	0,3	0,4	1,1	8,9
	265,9	320,7	388,9	459,1

*År 2009 ingår bidrag från staten för marksanering med 66,0 Mkr, jämfört med 5,3 Mkr år 2008.

	Kommunen		Kommunen och dess bolag	
	2008	2009	2008	2009
Not 2				
Verksamhetens kostnader	2008	2009	2008	2009
Inköp anläggning./underhållsmat.	8,1	6,0	17,1	15,5
Inköp vatten/el för distribution	3,8	3,6	3,8	3,6
Bidrag och transfereringar	52,5	63,3	50,5	63,3
Köp av verksamhet o entrepr*	263,7	343,6	263,4	343,6
Personalkostnader**	851,6	846,0	871,3	865,5
Lokal- och fastighetskostn.	65,2	69,0	29,5	34,0
Försäkringar, skatter och avg.	12,6	11,0	24,7	23,8
Övriga verksamhetskostnader	82,4	94,2	149,4	157,2
Förlust vid fsg av anläggning. tillg.	2,0	0,7	2,0	0,7
	1 341,9	1 437,4	1 411,7	1 507,2

*År 2009 ingår kostnader för marksanering med 69,7 Mkr, jämfört med 6,3 Mkr år 2008.

**Personalkostnader	2008	2009	
Löner och arvoden	582,5	591,3	(+8,8)
Sociala avgifter	197,8	181,1	(-16,7)
Pensionskostnader o löneskatt	58,2	61,1	(+2,9)
Övriga personalkostnader	13,1	12,5	(-0,6)
	851,6	846,0	(-5,6)

	Kommunen		Kommunen och dess bolag	
	2008	2009	2008	2009
Not 3				
Avskrivningar	2008	2009	2008	2009
Byggnader o tekniska anläggning.	31,1	32,6	56,7	65,6
Maskiner, fordon och inventarier	15,8	16,2	16,9	17,2
Nedskrivning av expl. fast.	3,3	-	3,3	-
	50,2	48,8	76,9	82,8

	Kommunen		Kommunen och dess bolag	
	2008	2009	2008	2009
Not 4				
Skatteintäkter	2008	2009	2008	2009
Prel. skatteinbet. under året	1 001,2	1 059,8	1 001,2	1 059,8
Prognos slutavräkning	-6,5	-33,1	-6,5	-33,1
Differens slutlig taxering och redov skatteintäkt för föreg. inkomstår	-1,8	1,0	-1,8	1,0
	992,9	1 027,7	992,9	1 027,7

	Kommunen		Kommunen och dess bolag	
	2008	2009	2008	2009
Not 5				
Generella statsbidrag/ utjämningsbidrag	2008	2009	2008	2009
Inkomstutjämnning	178,8	184,5	178,8	184,5
Kostnadsutjämnning	-25,2	-28,6	-25,2	-28,6
Regleringsavgift	-12,3	-13,4	-12,3	-13,4
LSS-utjämningsavgift	-5,5	-6,5	-5,5	-6,5
Fastighetsavgift	35,5	40,2	35,5	40,2
	171,3	176,2	171,3	176,2

	Kommunen		Kommunen och dess bolag	
	2008	2009	2008	2009
Not 6				
Finansiella intäkter	2008	2009	2008	2009
Ränteintäkter*	6,1	0,7	7,8	1,2
Utdelning	0,5	0,5	-	-
Övriga finans. intäkter**	-	1,5	-	1,5
	6,6	2,7	7,8	2,7

* År 2008 ingår ränteintäkter från Vägverket med 2,5 Mkr, vilket avser innehållen ersättning för inlösen avseende vägprojektet.

** Intäkten år 2009 på 1,5 Mkr avser återbäring från SKL (Sveriges Kommuner och Landsting).

	Kommunen		Kommunen och dess bolag	
	2008	2009	2008	2009
Not 7				
Finansiella kostnader	2008	2009	2008	2009
Räntekostnader	-5,2	-2,8	-33,0	-27,0
Resultat finansiella anl. tillg.	-	-	-	-0,2
Ränta på pensionskulld	-1,6	-3,1	-1,6	-3,1
Räntebidrag	-	-	0,6	0,4
	-6,8	-5,9	-34,0	-29,9

	Kommunen		Kommunen och dess bolag	
	2008	2009	2008	2009
Not 8				
Skattekostnad	2008	2009	2008	2009
Aktuell skatt	-	-	-1,6	-3,8
Uppskjuten skatt	-	-	1,5	0,2
	0,0	0,0	-0,1	-3,6

Not 9

Mark, byggnader och tekniska anläggningar	Markreserv	Verksamhets fastigheter	Fastigheter för affärsverksamhet	Publika fastigheter	Fastigheter för annan verksamhet	Summa mark, byggnader och tekniska anläggningar	
						2009	2008
Kommunen							
Anskaffningsvärde							
Ing. ack. anskaffningsvärde	4,5	820,0	81,7	91,1	1,8	999,1	949,7
Årets investering	1,0	27,9	2,2	7,1	–	38,2	51,2
Försäljning/utrangering	–	–0,7	–	–0,4	–	–1,1	–1,8
Omklassificering	–	–	–	–	–	–	–
Utg. ack. anskaffningsvärde	5,5	847,2	83,9	97,8	1,8	1 036,2	999,1
Avskrivningar							
Ing. ack. avskrivningar	0,0	-299,8	-50,7	-34,7	-0,4	-385,6	-354,6
Årets avskrivningar	–	–25,7	–3,1	–3,7	–0,1	–32,6	–31,1
Försäljning/utrangering	–	0,5	–	0,1	–	0,6	0,1
Omklassificering	–	–	–	–	–	–	–
Utg. ack. avskrivningar	0,0	-325,0	-53,8	-38,3	-0,5	-417,6	-385,6
Ing. planenligt restvärde	4,5	520,2	31,0	56,4	1,4	613,5	595,1
Utg. planenligt restvärde	5,5	522,2	30,1	59,5	1,3	618,6	613,5
Kommunen och dess bolag							
Anskaffningsvärde							
Ing. ack. anskaffningsvärde	49,3	820,0	1 167,9	91,1	1,8	2 130,1	2 018,9
Årets investering	3,2	27,9	61,7	7,1	–	99,9	113,6
Försäljning/utrangering	–0,1	–0,7	–24,9	–0,4	–	–26,1	–2,4
Omklassificering	–	–	–	–	–	–	–
Utg. ack. anskaffningsvärde	52,4	847,2	1 204,7	97,8	1,8	2 203,9	2 130,1
Avskrivningar							
Ing. ack. avskrivningar	–	-299,8	-324,7	-34,7	-0,4	-659,6	-606,4
Årets avskrivningar	–	–25,7	–26,2	–3,7	–0,1	–55,7	–53,4
Försäljning/utrangering	–	0,5	8,9	0,1	–	9,5	0,2
Omklassificering	–	–	–	–	–	–	–
Utg. ack. avskrivningar	–	-325,0	-342,0	-38,3	-0,5	-705,8	-659,6
Ingående restvärde	49,3	520,2	843,2	56,4	1,4	1 470,5	1 412,5
Utgående restvärde	52,4	522,2	862,7	59,5	1,3	1 498,1	1 470,5
Balanslånepost						0,0	9,9
Anl. tillg. inkl balanslånepost						1 498,1	1 480,4

Not 10

Maskiner, fordon och inventarier	Maskiner	Fordon	Inventarier, byggn. inventarier	Summa maskiner, fordon och inventarier	
				2009	2008
Kommunen					
Anskaffningsvärde					
Ing. ack. anskaffningsvärde	1,8	30,7	183,6	216,1	201,0
Årets investering	–	4,9	11,7	16,6	15,8
Försäljning/utrangering	–	-1,6	-12,6	-14,2	-0,7
Omklassificering	–	–	–	–	–
Utg. ack. anskaffningsvärde	1,8	34,0	182,7	218,5	216,1
Avskrivningar					
Ing. ack. avskrivningar	-0,9	-21,2	-134,6	-156,7	-141,0
Årets avskrivningar	-0,1	-2,6	-13,5	-16,2	-15,8
Försäljning/utrangering	–	1,6	12,6	14,2	0,1
Omklassificering	–	–	–	–	–
Utg. ack. avskrivningar	-1,0	-22,2	-135,5	-158,7	-156,7
Ing. planenligt restvärde	0,9	9,5	49,0	59,4	60,0
Utg. planenligt restvärde	0,8	11,8	47,2	59,8	59,4
Kommunen och dess bolag					
Anskaffningsvärde					
Ing. ack. anskaffningsvärde	1,8	30,7	193,8	226,3	210,5
Årets investering	–	4,9	12,0	16,9	16,8
Försäljning/utrangering	–	-1,6	-13,2	-14,8	-1,0
Omklassificering	–	–	–	–	–
Utg. ack. anskaffningsvärde	1,8	34,0	192,6	228,4	226,3
Avskrivningar					
Ing. ack. avskrivningar	-0,9	-21,2	-141,8	-163,9	-147,4
Årets avskrivningar	-0,1	-2,6	-14,5	-17,2	-16,9
Försäljning/utrangering	–	1,6	13,1	14,7	0,4
Omklassificering	–	–	–	–	–
Utg. ack. avskrivningar	-1,0	-22,2	-143,2	-166,4	-163,9
Ingående restvärde	0,9	9,5	52,0	62,4	63,1
Utgående restvärde	0,8	11,8	49,4	62,0	62,4

Kommunen
Kommunen
och dess bolag

Not 11

	2008		2009	
	1231	1231	1231	1231
Finansiella anläggningstillgångar	1231	1231	1231	1231
Aktier	20,0	20,0	2,5	2,5
Andelar*	2,3	2,1	4,0	3,9
Långfristiga fordringar	0,5	2,6	2,5	5,9
Bostadsrätter	1,2	1,2	4,7	1,2
	24,0	25,9	13,7	13,5

* Andelskapitalet i Kommuninvest ekonomisk förening avser inbetalt andelskapital. Kommuninvest ekonomisk förening har därefter beslutat om insatsemissioner om sammanlagt 213 084 kr för Ale kommun. Ale kommuns totala andelskapital i Kommuninvest ekonomisk förening uppgick 2009-12-31 till 926 411 kr.

Not 12

	2008		2009	
	1231	1231	1231	1231
Exploateringsfastigheter	1231	1231	1231	1231
Vägprojektet "BanaVäg i Väst"	17,8	16,6	17,8	16,6
Övriga exploateringsfastigheter	27,0	25,4	27,0	25,4
	44,8	42,0	44,8	42,0

Not 13

	2008		2009	
	1231	1231	1231	1231
Övriga kortfristiga fordringar	1231	1231	1231	1231
Kundfordringar*	19,3	18,2	16,8	20,6
Övriga fordringar	0,2	3,1	12,3	9,1
Skattekonto	-	2,6	-	2,6
Fordran mervärdesskatt	5,1	6,8	5,4	6,8
Varulager	-	-	0,1	-
Upplupna skatteintäkter	6,8	-	6,8	-
Förutbetalda kostnader i affärsverksamh. VA	-	2,7	-	2,7
Förutbetalda kostnader/upplupna intäkter	25,7	45,5	26,0	47,5
	57,1	78,9	67,4	89,3

* För kommunen uppgår kundfordringar 2009-12-31 äldre än 180 dagar till totalt 0,4 Mkr.

Kommunen
Kommunen
och dess bolag

Not 14

	2008		2009	
	1231	1231	1231	1231
Likvida medel	1231	1231	1231	1231
Postgiro	0,3	0,4	0,3	0,4
Bank*	124,9	160,8	132,3	163,8
	125,2	161,2	132,6	164,2
* varav förmedlade medel	0,1	0,2	0,1	0,2

Beviljad checkkredit för koncernkontot är 30 Mkr. Koncernkontots saldo uppgår 2009-12-31 till 160,6 Mkr. Kommunens behållning av koncernkontot är 132,4 Mkr. AB Alebyggen har en behållning på 28,0 Mkr. Ale Utveckling AB (vilande) har en behållning på 0,2 Mkr. Kreditinstitut är Swedbank AB.

Not 15

KPA har till kommunen tidigare levererat felaktiga pensionskultsberäkningar sedan KAP-KL började gälla. Den del av skulden som avser personer med försäkringslösning hos SPP har blivit för högt beräknad. Pensionskuld, resultat och eget kapital har därför räknats om enligt följande:

	2008		2009	
	1231	1231	1231	1231
Ingående eget kapital enl fastställd balansräkning	468,9	-	643,4	-
Effekt av omräkning	8,8	-	8,8	-
Ing justerat eget kapital	477,7	*515,5	652,2	690,4
Årets resultat	37,5	**35,2	37,9	42,2
Justerat resultat 2008	0,3	-	0,3	-
Utgående eget kapital	515,5	550,7	690,4	732,6
Avsättning för pensioner enl fastställd bal räkning	44,7	-	44,7	-
Effekt av omräkning	-9,1	-	-9,1	-
Utgående balans	35,6	42,4	35,6	42,4

* varav 77,9 Mkr är reserverade för framtida pensionskostnader.

** varav 10,0 Mkr har budgeterats för framtida pensionskostnader.

Kommunen **Kommunen
och dess bolag**

Not 16

	2008	2009	2008	2009
	1231	1231	1231	1231
Avsättning för pensioner				
Förmånsbestämd ålderspension	26,8	31,1	26,8	31,1
Avsatt till visstidspensioner	1,9	1,7	1,9	1,7
AGF-KL vid omställn. erbjudande	-	1,3	-	1,3
Löneskatt	6,9	8,3	6,9	8,3
	35,6	42,4	35,6	42,4

Avser pensioner intjänade efter 1998, visstidspensioner samt AGF-KL vid omställningserbjudande. Pensionsavsättningen har beräknats exkl de personer som har sin förmånsbestämda ålderspension i SPP. Pensionsskulden har beräknats enligt KAP-KL och RIPS 07. Aktualiseringsgraden är 94,0%, dvs av vilka alla pensionsgrundande tider är utredda. Medlen används i verksamheten, s k återlåning.

KPA har till kommunen tidigare levererat felaktiga pensionsskuldberäkningar sedan KAP-KL började gälla. Den del av skulden som avser personer med försäkringslösning hos SPP har blivit för högt beräknad. Pensionsskulden per 2008-12-31 här ovan är därför omräknad och justerad med totalt 9,1 Mkr. (7,3 Mkr före löneskatt)

	Belopp i tkr exkl löneskatt	Belopp i tkr inkl löneskatt
Förmånsbestämd ålderspension		
Avsatt till pensioner per 2008-12-31	34 111	42 386
Ränteuppräknig (uppräknig med en real ränta)	978	1 215
Basbeloppsändring	1 501	1 865
Nya utbetalningar, intjänade fr o m 1998	-1 234	-1 533
Slutbetalning FÅP	104	129
Intjänad förmånsbestämd ålderspension (för lönedelar över 7,5 inkomstbasbelopp)	-5 507	-6 843
Nya efterlevandepensioner (pga dödsfall under året)	1 121	1 393
Övrigt	36	45
Avsatt till förmånsbestämd ålderspension per 2009-12-31	31 111	38 659

Fr o m 2003-04-01 har ca 100 anställda en försäkringslösning genom SPP. Kommunen betalar premier till SPP. Pensionsförpliknelsen ingår inte i ovan angivna skuld. SPP kan inte lämna uppgift om hur stor del av förpliknelsen som ingår i försäkringen.

	Belopp i tkr exkl löneskatt	Belopp i tkr inkl löneskatt
Avsatt till visstidspensioner		
Avsatt till pensioner ÖK-SAP per 2008-12-31	213	265
Ant. pensionsskuld avgående kommunalråd per 2008-12-31	1 643	2 042
Ränteuppräknig (uppräknig med real ränta)	8	10
Basbeloppsändring	9	11
Utbetalning ÖK-SAP	-332	-413
Arbetstagare som pensionerats	468	582
Justering ant. pensionsskuld avgående kommunalråd enl uppgift KPA 2009-12-31	-248	-309
Övrigt	-33	-41
Avsatt till pensioner ÖK-SAP per 2009-12-31	1 728	2 147

Not 17

	2008	2009	2008	2009
	1231	1231	1231	1231
Investeringsfond VA				
Dimensionshöjning av avloppsledningsnätet från Nödinge till avloppstunnel Stora Viken	-	4,2	-	4,2

Fonden upplöses i takt med avskrivning av investeringen.

Not 18

Långfristiga skulder

Kommunen

Låneportföljens sammansättning 2009-12-31

	Belopp Mkr	Återbet dag	Ränta %
Kommuninvest i Sverige AB	30,0	2010-03-17	3,22
Kommuninvest i Sverige AB	20,0	2012-06-19	3,15
Swedbank Hypotek AB	6,0	2010-10-29	5,04
Swedbank Hypotek AB	6,0	2012-10-30	5,11
Summa	62,0		

Samtliga kvarvarande lån har bunden ränta. Genomsnittlig ränta under året har varit 3,43%. Återstående lånetid: < 6 mån 30 Mkr > 6 mån 32 Mkr

Ale kommun tillämpar huvudmetoden vid redovisning av lånekostnader. AB Alebyggen aktiverar lånekostnader under byggtiden då extern upplåning skett. Under 2009 har dock inga lånekostnader aktiverats.

Kommunens bolag

	Mkr
AB Alebyggen har långfristiga skulder på Låneportföljens sammansättning 2009-12-31	657,3
Lån med rörl. ränta alt. återst. räntebindn.tid inom 1 år:	316,8
Lån med räntebindningstid inom 2 år:	72,5
Lån med räntebindningstid inom 3 år:	140,5
Lån med räntebindningstid med 4 år eller fler:	117,5
Räntefri skuld till ek. för. Kooperativ hyresrätt:	23,3
Övrig långfristig skuld	1,0
Amorteringar inom 1 år uppgår till 14,2 Mkr.	
AB Alebyggens dotterbolag Skådal 31:3 AB har långfristiga skulder till kreditinstitut på	20,4
AB Alebyggens intressebolag Ale Exploatering AB har långfristiga skulder till kreditinstitut på	1,2
(Avser Alebyggens andel som är 50% av totalen)	

**Kommunen Kommunen
och dess bolag**

Not 19

	2008	2009	2008	2009
Kortfristiga skulder	1231	1231	1231	1231
Leverantörsskulder	46,3	51,9	55,3	62,2
Personalens skatter	12,7	12,3	13,0	12,6
Upplupna kostnader/ förutbetalda intäkter	111,6	104,8	134,0	132,0
Förutbetalda skatteintäkter	-	34,0	-	34,0
Semester- och övertidsskuld	54,0	55,6	55,1	56,8
Förutbetalt konjunkturstöd	-	26,7	-	26,7
Förutbetalda intäkter från affärsverksamheten, VA	4,2	-	4,2	-
Förutbetalda intäkter från affärsverksamheten, Renhålln	0,3	1,5	0,3	1,5
Saldo koncernkonto				
– AB Alebyggen	26,5	28,0	-	-
– Ale Utveckling AB	0,4	0,2	-	-
Skuld mervärdesskatt	-	-	-	1,2
Skatteskulder	-	-	-	1,5
Övriga kortfristiga skulder	3,1	0,6	17,0	17,6
	259,1	315,6	278,9	346,1

Not 20

Ansvars- och borgensförbindelser	2008	2009	2008	2009
	1231	1231	1231	1231
AB Alebyggen	669,4	638,4	-	-
Renova AB	1,0	1,0	1,0	1,0
GRYAAB	0,6	0,3	0,6	0,3
Föreningar med flera	1,4	1,3	1,4	1,3
Förlustansvar egna hem	1,6	1,3	1,6	1,3
FASTIGO	-	-	0,2	0,2
Lägenhetsunderhåll avtal HGF	-	-	73,1	78,3
Totalt borgensåtagande	674,0	642,3	77,9	82,4

Ale kommun har i april 1994 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga förpliktelser. Samtliga 248 kommuner som per 2009-12-31 var medlemmar i Kommuninvest har ingått likalydande borgensförbindelser. Mellan samtliga dessa kommuner har ingåtts ett avtal om hur ansvaret skall fördelas på varje medlemskommun vid ett eventuellt infriande av borgensansvaret. Principerna för denna fördelning sker efter en beräkningsmodell grundad på samtliga medlemskommuners respektive ägarandel i Kommuninvest. Ale kommun hade vid årsskiftet 2009/2010 en ägarandel i Kommuninvest som uppgick till 0,34 procent.

Not 21

Ansvarsförbindelser, pensioner intjänade före 1998

	Belopp i tkr exkl löneskatt	Belopp i tkr inkl löneskatt
Ansvarsförbindelse per 2008-12-31	449 954	559 113
Ränteuppräknig	7 458	9 267
Basbeloppsuppräknig	23 281	28 929
Gamla utbetalningar, intjänade före 1998	-15 753	-19 575
Aktualisering	-1 043	-1 296
Övrigt	-6 875	-8 543
Ansvarsförbindelse per 2009-12-31	457 022	567 896

Utfall driftbudget

Resultatsammanställningen redovisar nämndernas nettokostnader för åren 2007–2009. För 2009 redovisas dessutom nämndernas bruttokostnader, intäkter och budgetavvikelse. Budget omfattar av fullmäktige antagen budget på 1 252 900 tkr –10 000 tkr (reserv framtida pensionskostnader) = 1 242 000 tkr

Tkr	Bokslut netto 2007	Bokslut netto 2008	Brutto-kostnader 2009	Intäkter 2009	Bokslut netto 2009	Budget 2009	Budget-avvikelse 2009
Verksamhet							
Barn- och ungdomsnämnden	438 518	459 849	519 778	50 159	469 619	470 138	519
Vård- och omsorgsnämnden	342 401	361 996	463 391	88 092	375 299	373 754	-1 545
Utbildnings- och kultur nämnden	168 112	171 829	210 102	27 771	182 331	168 043	-14 288
Kommunstyrelsen	67 693	72 372	107 679	41 178	66 501	75 948	9 447
Tekn. nämnd skatte- o internfin.	35 043	38 707	227 537	184 997	42 540	43 180	640
Tekniska nämnden affärsverksamhet	-	-	68 077	68 079	-2	-	2
Miljö- och byggnämnden	12 178	14 662	24 652	9 984	14 668	15 044	376
Överförmyndarnämnden	1 229	1 180	1 293	-	1 293	1 448	155
Valnämnden	-	-	496	300	196	560	364
Revision	720	802	792	44	748	785	37
Arbetsmiljöinsatser	681	995	907	2	905	1 000	95
Förorenad mark	1 412	1 000	69 727	66 059	3 668	1 000	-2 668
Väg- och järnvägsprojekt	1 973	12 223	15 730	-	15 730	15 000	-730
Särskilda insatser	128	2 287	4 027	-	4 027	28 000	23 973
Tillväxt	-	-	3 481	48	3 433	3 500	67
Riktade anslag	-	-	3 557	332	3 225	3 600	375
Övriga kostnader /intäkter 1)	3 482	-8 965	7 867	4 165	3 702	0	-3 702
Pensionsutbetalningar mm 2)	8 266	10 368	-8 713	-	-8 713	20 100	28 813
Färdtjänst	4 885	5 093	6 244	245	5 999	5 300	-699
Kollektivtrafik 3)	5 520	11 171	13 910	-	13 910	15 600	1 690
Verksamhetens kostnader	1 092 241	1 155 569	1 740 534	541 455	1 199 079	1 242 000	42 921

Resultaträkning

Avgår kapitalkostnader	-74 855	-79 642	-82 404	-	-82 404	-81 900	504
Tillkommer avskrivningar	51 260	50 202	48 844	-	48 844	41 700	-7 144
Verksamhetens nettokostnader	1 068 646	1 126 129	1 706 974	541 455	1 165 519	1 201 800	36 281
Skatteintäkter/GSB	1 096 275	1 164 167			1 203 899	1 225 800	-21 901
Finansiella intäkter	5 370	6 607			2 739	1 000	1 739
Finansiella kostnader	-7 657	-6 816			-5 943	-15 000	9 057
Årets resultat	25 342	37 829			35 176	10 000	25 176
Nettokostnadsandel inkl fin netto	97,7%	96,8%			97,1%	99,2%	
Budgeterad reserv för pensionskostnader, ansvarsförb.	22 880	25 020			10 000	10 000	

Noter

- 1) Kostnaderna avser bl a avsättning till återställande av avfallsdeponi, föreningsbidrag till Alebacken, realisationsförluster vid utrangering av anläggningstillgångar. Intäkterna avser bl a intäkter för mottagande av massor från infrastrukturprojekt, ersättning för uttaget berg, ersättning vid avyttring av mark.
- 2) Pensionsutbetalningar samt differens mellan uttaget personalomkostnadspålägg och verkliga kostnader. PO-påslag 42,5%, faktiska sociala avgifter ca 38,6%, vilket ger en positiv avvikelse år 2009.
- 3) Prognos, då bokslutet för Västtrafik ej är klart.

Utfall investeringsbudget 2009

I budget ingår av Kommunfullmäktige antagen investeringsbudget, ombudgeteringar från 2008 samt under året beviljade tilläggsanslag.

Tkr	Budget utgifter	Utgifter	Inkomster	Netto	Avvikelse
Datorer, inventarier o dyl					
IT-investeringar	3 204	2 030	-	2 030	1 174
Kommunstyrelsen	763	233	-	233	530
Miljö- och byggnämnden	2 381	1 242	-	1 242	1 139
Utbildnings- och kulturnämnden	3 960	3 080	-	3 080	880
Barn- och ungdomsnämnden	3 815	2 052	-	2 052	1 763
Vård- och omsorgsnämnden	5 127	1 108	-	1 108	4 019
Tekniska nämnden	795	0	-	0	795
Idrottsanläggningar					
Idrottshall	11 687	2 238	-	2 238	9 449
Upprustning idrottsanläggningar	2 253	862	-	862	1 391
Ale arena, bandyhall	370	375	-	375	-5
Upprustning badplatser	351	273	-	273	78
Park, gator och vägar					
Trafikinvesteringar	4 591	1 737	-	1 737	2 854
Utbyggnad av gång- och cykelbanor	4 885	4 934	-1 170	3 764	1 121
Skredförebygg. o stabilitetsåtgärder	4 132	525	-	525	3 607
Tillgänglighetsanpassning allmän plats	879	476	-	476	403
Fordonsbyte parkenheten	1 099	986	-	986	113
Skolor och förskolor					
Utökning skol- och förskoleverks.	23 481	15 087	-	15 087	8 394
Energibesparande åtgärder	3 040	1 881	-	1 881	1 159
Upprustning skolgårdar	917	697	-	697	220
Ombyggn/byte ventilationsanläggningar	603	584	-	584	19
Ale gymnasium	528	462	-	462	66
Säkerhetsförebyggande åtgärder	621	361	-	361	260
Arbetsmiljöåtg. skolor och förskolor	376	262	-	262	114
Mindre anpassningar skolor	300	169	-	169	131
VA och renhållning					
Flytt/dubbling VA-ledningar	5 909	0	-	0	5 909
VA-utbyggnad Sjövallavägen	1 436	160	-	160	1 276
VA-sanering	1 204	888	-	888	316
Ombyggnad driftkontor	1 700	1 629	-	1 629	71
Övervakningssystem VA	660	660	-	660	0
Fordonsbyte renhållning	2 999	2 999	-	2 999	0
Älvängens reningsverk, ombyggn.	763	0	-	0	763
Kortsystem återvinningscentral	600	0	-	0	600
Komprimator återvinningscentral	351	350	-	350	1
Markreserv					
Ale Verle 1:39 (Verle gammelskog)	1 121	2 012	-996	1 016	105
Övriga investeringsobjekt					
Tillgänglighetsanpassningar fastigheter	2 961	2 512	-	2 512	449
Om-/nybyggn dagverksh Krokstorp	2 500	91	-	91	2 409
Ombyggn brandstation Surte	1 300	105	-	105	1 195
Vikingagård/AME; Hövdingahall	1 222	1 575	-487	1 088	134
Utrustning/effektivisering centralkök	1 856	1 142	-	1 142	714
Matbil	944	944	-	944	0
Fordon och utrustn räddn tjänst	999	439	-	439	560
Ombyggnad förvaltningslokaler	281	260	-	260	21
SUMMA INVESTERINGAR	108 964	57 420	-2 653	54 767	54 197

Exploateringsredovisning

Tkr	Netto före 2009	Inkomster 2009	Utgifter 2009	Resultat 2009	Netto 2009-12-31
Bostadsområden					
Sandliden	0	151	-33		118
Villaområde Källarliden	692	460	-32		1 120
Skogsvägen/Danska vägen	506	-	-		506
Lärkås/Keillers Damm	-706	-	-40		-746
Vimmersjön	781	1 020	-1		1 800
Klockarevägen	681	-	-		681
Ale Höjd	-13 370	-	-30		-13 400
Kronogården	-5	313	-1 662		-1 354
Övriga expl. områden för bostäder	-134	-	-230		-364
Summa bostadsområden	-11 555	1 944	-2 028	0	-11 639
Verksamhetsområden					
St Vikens verksamhetsområde	-3 095	-	-92		-3 187
Surte västra industriområde	-1 779	80	-66		-1 765
Eka – Stora Viken	-2 500	-	-		-2 500
Rödjans väg	1 607	-	-		1 607
Älvängens norra verksamhetsomr	-2 548	-	-40		-2 588
Älvängens södra industriområde	-186	972	-66		720
Skepplanda industriområde	-4 303	186	-292		-4 409
Osbackens verksamhetsområde	-1 598	-	-		-1 598
Backa golf, etapp två	-492	100	67		-325
Ridanläggning Nödinge	-413	929	-60		456
Övriga expl.områden för verksamhet	-173	-	-11		-184
Summa verksamhetsområden	-15 480	2 267	-560	0	-13 773
Vägprojekt Bana Väg i Väst	-17 783	29 255	-28 025		-16 553
TOTAL SUMMA KOMMUNEN	-44 818	33 466	-30 613	0	-41 965

Ale kommuns personal

PERSONALPOLITIKEN - ETT MEDEL FÖR EN BÄTTRE VERKSAMHET!

Personalpolitiken är ett generellt verksamhetsområde i den strategiska planen och ska därmed beaktas i nämndernas styrdokument och i den dagliga verksamheten. Kommunal verksamhet uppstår i mötet mellan våra anställda och kommuninvånarna och den upplevda kvaliteten i de kommunala tjänsterna avgörs många gånger av personalens kompetens och hur de bemöter brukarna. Ett aktivt personalstrategiskt arbete skapar förutsättningar för Ale kommun att vara en attraktiv arbetsgivare.

Syftet med denna personalpolitiska uppföljning är att för hela Ale kommun sammanfattande beskriva personalsituationen samt att följa upp hur de personalpolitiska mål som anges i den strategiska planen har genomförts. Uppföljningen ligger till grund för utformningen av kommande års personalpolitiska handlingsplaner på såväl kommunövergripande nivå som nämndnivå och används som referensmaterial i olika sammanhang. Vad som hänt på det personalpolitiska området under 2009 redovisas nedan. Inledningsvis ges en översikt över personalnyckeltal såsom antal anställda, sjukfrånvaro och personalkostnader. Därefter beskrivs det arbetet som bedrivits inom områdena Hälsofrämjande arbetsmiljö, Mångfald och jämställdhet, Ledarskap, Personalförsörjning samt Kompetensutveckling och lönepolitik, som alla är prioriterade områden i den strategiska planen. Under avsnittet Personalförsörjning och Kompetensutveckling redogörs för medarbetarskapsarbetet som är ett prioriterat utvecklingsområde 2009-2010.

En medarbetarenkät genomförs vartannat år i kommunen och så har gjorts under våren 2009. Medarbetarenkätens syfte är att få en bild av hur medarbetare i Ale kommun upplever sina arbetsförhållanden och sin arbetsmiljö. Undersökningen utgör ett verktyg för att mäta och analysera förändringar i kommunens verksamhet och utgör en grund för det kontinuerliga förbättringsarbetet. Medarbetarenkäten hjälper oss också att mäta hur specifika mål på det personalpolitiska området har uppfyllts. Resultaten redovisas i avsnittet måluppfyllelse.

Anställda i Ale kommun

Antal anställda

Ale kommun är kommunens största arbetsgivare. Antalet tillsvidareanställda i kommunen uppgick 2009-12-31 till 1 914 personer. Det är en minskning med 55 personer sedan förra årsskiftet. När det gäller antalet månadsanställda vikarier har också det antalet sjunkit jämfört med motsvarande tid 2008, från 154 personer till 117. Likaså har antalet timmar som utförts av timanställda sjunkit från 309 341 timmar till 278 250. Det är en sänkning med 10 %.

De förhållandevis största förändringarna jämfört med 2008, när det gäller antalet tillsvidareanställd personal och månadsanställda vikarier såväl som timanställda vikarier, har skett inom Barn- och ungdomsnämnden och Utbildnings- och kulturnämnden. Barn- och ungdomsnämnden har minskat antalet tillsvidareanställda med 38 personer och utbildnings- och kulturnämnden med 16 personer. Vård- och omsorgsnämnden har minskat antalet timavlönade motsvarande drygt 10 årsarbetare eller 11 %.

Personalförändringar under 2009

Nämnd	Tot antal t.v. anställda	Antal nyanst.	Antal pers. som slutat	Tot pers. förändring
Barn- och ungdom	884	27	65	-38
Vård- och omsorg	662	25	36	-11
Utbildning- och kultur	149	7	23	-16
Kommunstyrelsen	86	11	8	3
Tekniska	101	11	9	2
Miljö- och bygg	32	6	1	5
Totalt	1 914	87	142	-55

Verksamhetsmått

	2007	2008	2009
Anställda			
Tillsvidareanst. tot	1 967	1 969	1 914
- varav kvinnor	82,4%	83,3%	83,0%
- varav män	17,6%	16,7%	17,0%
Tidsbegr.anst. resp år			
- mån.avlönade dec.	172	154	117
- timavlönad arb.tid helår (tim)	301 401	309 341	278 250
Årsarbetare			
- månadsavlönade	1 660	1 672	1 636
- timavlönade	168	171	154
Totalt	1 828	1 843	1 790

Under våren 2009 har ett omfattande omställningsarbete bedrivits för att anpassa verksamheterna till nya förutsättningar på grund av målgruppsförändringar mm. Vikande elevunderlag inom grund- och gymnasieskolan har varit den viktigaste grunden för barn- och ungdomsnämndens och utbildnings- och kulturnämndens omställningsarbete och är förklaringen till de stora förändringarna som skett på personalsidan. Den restriktivitet som ålades nämnderna i samband med tertialbokslutet har också bidragit till färre anställningar - inte minst när det gäller månadsanställda vikarier och timvikarier.

Antal årsarbetare

Även när man mäter antalet årsarbetare, arbetad tid, konstateras att antalet sjunkit från 1843 årsarbetare 2008 till 1790 år 2009. Det är en minskning med nästan 2,9 %. Här ska observeras att anpassningen skett successivt under året och att den arbetade tiden omfattar hela 2009 medan antalet tillsvidareanställda avser situationen 2009-12-31. När det gäller minskning av årsarbetare, arbetad tid, har de största förändringarna skett på barn- och ungdomsnämnden, utbildnings- och kulturkommittén och vård- och omsorgsnämnden.

Årsarbetare arbetad tid* totalt per nämnd exklusive plusjobbare

	2008	2009	Förändring
Barn- och ungdom	843	809	-34
Vård- och omsorg	613	599	-14
Utbildning- och kultur	159	149	-10
Kommunstyrelsen	103	106	3
Tekniska	99	97	-2
Miljö och bygg	26	30	4
Totalt	1 843	1 790	-53

*Samtliga tillsvidareanställdas och vikariers faktiska antal arbetade timmar dividerat med årsarbetstidsmättet 1760 timmar.

Sysselsättningsgrad

På grund av att det under året bedrivits ett omfattande omställningsarbete i de tre största nämnderna har arbetet med att öka sysselsättningsgraden och minska timanställningar inte haft högsta prioritet. Det har inneburit att den genomsnittliga sysselsättningsgraden för tillsvidareanställda sjunkit något, från 93,7 % till 93,4 %. Den positiva trend som gällt de senaste åren har därigenom brutits. Vård- och omsorgsnämnden står inför en omstart i arbetet med att ge de medarbetare, som så önskar, möjlighet att arbeta heltid. Det konstateras också att andelen anställda med heltidsanställning minskat från 76,9 % till 75,9 %. Sett till reella tal har dock antalet anställda som inte har heltidstjänst bara ökat med 6 personer 2009 jämfört med 2008. Ett stort antal av dem som lämnat organisationen har haft heltidstjänstgöring och detta påverkar statistiken. Det ska dock konstateras att av samtliga anställda utgjorde de tillsvidareanställda 94,2 % 2009. Motsvarande siffra 2008 var 92,7 %.

Kön- och åldersfördelning

Av kommunens anställda var vid årsskiftet 83,0 % kvinnor och 17,0 % män. Motsvarande siffror 2008 var 83,3 % och 16,7 %. De senaste åren har det varit smärre förändringar med förskjutningar några tiondels procentenheter upp och ner.

Den genomsnittliga åldern för kommunens anställda har ökat med 0,1 år sedan 2008 och var vid årsskiftet 45,5 år. Andelen anställda under 30 år har minskat något och utgjorde 8,7 % av de anställda. Motsvarande andel 2008 var 9,6 %. Åldersgruppen 30-49 år är den största åldersgrup-

Verksamhetsmätt

	2007	2008	2009
Sysselsättningsgrad i procent			
t.v.anst. \ominus ålder	93,4	93,7	93,4
- andel heltid	76,0	76,9	75,9
- andel deltid	24,0	23,1	24,1
- enbart kvinnor	92,4	92,8	92,5
- enbart män	98,4	98,0	97,7
Åldersfördelning			
Samtl. mån.anst. \ominus ålder	45,5	45,4	45,5
- enbart kvinnor \ominus ålder	45,6	45,2	45,3
- enbart män \ominus ålder	45,9	46,1	46,0
29 år och yngre, antal	196	204	177
30-49 år, antal	1 113	1 071	1 039
50 år och äldre, antal	873	848	815
Personalomsättning t.v.anst.			
Externa avgångar	94	118	86
Pensionsavgångar	65	63	56
Pensionsålder \ominus	62,8	64,1	64,0
Externa rekryteringar	46	66	42
Interna rekryteringar	88	117	45
- varav sk 2-5 anställd.	17	32	11
Sjukfrånvaro i procent			
Totalt t.v. anst.	8,0	6,8	6,1
- kvinnor	8,7	7,5	6,7
- män	4,9	3,8	3,1
Totalt samtl. anst.	7,3	6,1	5,5
- kvinnor	8,0	6,7	6,2
- män	4,7	3,6	3,0
> 60 dgr i% av tot. sjukfr.	50,1	45,0	46,7
- kvinnor	50,2	46,2	47,2
- män	39,5	38,8	42,3
Första 14 dgr i% av sjukfr.	34,1	39,0	37,1
29 år och yngre	3,9	4,2	4,7
- kvinnor	4,3	4,8	5,4
- män	2,1	2,0	2,3
30-49 år	7,4	5,9	5,6
- kvinnor	8,1	6,4	6,0
- män	4,4	3,5	3,4
50 år och äldre	8,2	6,9	5,7
- kvinnor	8,8	7,5	6,5
- män	5,6	4,3	2,8

\ominus = genomsnitt

pen och utgör 51,2 % av de anställda. Det är en ökning med 0,8 procentenheter i förhållande till 2008. När det gäller gruppen över 50 år utgör den 40,1 % och där är ökningen med 0,1 procentenhet jämfört med 2008. De nämnder som har flest unga medarbetare är miljö- och bygg, tekniska och vård- och omsorg, medan utbildnings- och kultur och kommunstyrelsen har den högsta medelåldern.

Cirka 650 personer beräknas gå i pension de närmaste tio åren. Under 2009 gick 56 personer i pension. Detta var 7 färre än under föregående år. Den genomsnittliga pensionsåldern var 64 år, vilket är oförändrat jämfört med 2008.

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron bland de tillsvidareanställda fortsätter att minska och var under 2009 totalt 6,1 % vilket är 0,7 procentenheter lägre än under 2008 och är den lägsta nivån som kommunen haft på 2000-talet. Sjukfrånvaron har minskat både bland kvinnor och män. Sjukfrånvaron för samtliga anställda har sjunkit från 6,1 % 2008 till 5,5 % 2009.

När det gäller tillsvidareanställd personal har samtliga nämnder minskat sin frånvaro utom tekniska nämnden. De mest positiva förändringarna finns på kommunstyrelsen där minskningen är 1,7 procentenheter, utbildnings- och kultur-nämnden med 1,2 procentenheters minskning och vård- och omsorgsnämnden med en minskning på 1,1 procentenheter. Åren 2006 till 2008 var det framför allt frånvaron över 60 dagar som minskade och korttidsfrånvaron blev en förhållandevis större del av den totala frånvaron. 2009 har det skett en liten förskjutning i detta förhållande och sjukskrivningstiden över 60 dagar ökar från 45,0 % till 46,7 % och korttidsfrånvaron, det vill säga frånvaron under de första 14 dagarna har gått ner från 39 % till 37,1 %.

Sjuktalen fortsätter att gå ned i samtliga åldersgrupper utom i den yngsta gruppen, de som är under 30. Detta bör uppmärksammas i ambitionen att ytterligare minska frånvaron.

Personalavgångar och rekryteringar

Under året har 142 tillsvidareanställda personer slutat sin anställning i kommunen. Av dessa har 56 slutat med pensionsavgång och 86 av andra skäl. Motsvarande antal 2008 var 181 personer varav 63 gick i pension. 2009 har nyrekrytering skett genom att 42 personer rekryterats externt och 45 internt varav 11 personer varit så kallade 2-5 anställda. Antalet rekryteringar är alltså betydligt lägre än antalet som slutat. Det har framgått tidigare att det är 55 färre tillsvidareanställda 2009 än 2008. Bland de 86 personerna som lämnade sin anställning under året har 14 personer fått lämna organisationen på grund av övertalighet, 9 har slutat genom att ta del av det omställningserbjudande som kommunstyrelsen fattade beslut om i juni 2009 och 4 personer har erhållit särskild avtalspension.

Vidare konstateras att, fastän det pågått ett omfattande omställningsarbete under 2009, så har personalomsättningen varit lägre 2009 än 2008.

Personalkostnader

De totala personalkostnaderna 2009 var 846,0 Mkr. Motsvarande kostnad 2008 var 851,6 Mkr. Det är en minskning av personalkostnaderna med knappt 0,7 %. Förklaringen till de minskade kostnaderna är sänkta personalomkostnader på grund av lägre avtalsförsäkringar och arbetsgivaravgifter och den volymminskning på 2,9 % som åstadkommit genom det omställningsarbetet som genomförts. I jämförelsen ska noteras att 2009 års löneöversyn gav ett totalt utfall på knappt 4,4 % varav utfallet för lärarkollektiven var 5,4 %. I personalkostnaderna ingår också årets omställningskostnader och avsättningen för pensionskostnader.

Personalkostnader 2009

Mkr

Nämnd	Personal-kostnader	Total-kostnader	Procentandel
Barn- och ungdom	349,5	519,8	67%
Vård- och omsorg	285,9	463,4	62%
Utbildning- och kultur	78,3	210,1	37%
Kommunstyrelsen	60,9	107,7	57%
Tekniska*	53,8	125,0	43%
Miljö och bygg	16,2	24,7	66%
Övriga	1,4	2,1	67%
Totalt	846,0	1 452,8	58%

*Totala kostnader är minskade med interna kostnader enligt samma princip som tidigare år.

Årets verksamhet

I den strategiska planen har Kommunfullmäktige under avsnittet Personalpolitik lagt fast inriktningen för det personalpolitiska arbetet. Utvecklingsarbetet ska bedrivas inom fem områden: Hälsöfrämjande arbetsmiljö, Mångfald och jämställdhet, Ledarskap, Personalförsörjning och Kompetens och lönepolitik. Ett framgångsrikt arbete inom dessa områden lägger grunden för att Ale kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare för såväl dagens som morgondagens medarbetare. Den strategiska planen pekar på att fokus inom det personalpolitiska arbetet 2009-2010 ska vara att utveckla förutsättningarna för det goda medarbetarskapet. Kommunstyrelsens förvaltning är kommunens samlade specialistfunktion i arbetsgivarfrågor och det innebär ansvar för allt ifrån utvecklingsfrågor till stöd åt kommunens ledningspersonal i samtliga personalfrågor. Respektive nämnd har i sina nämndplaner prioriterat specifika utvecklingsområden inom det personalpolitiska området och har ansvar för att planerade aktiviteter genomförs och för att uppställda mål eftersträvas och följs upp.

Resultatet av arbetet inom det personalpolitiska området följs upp genom ett antal personalnyckeltal och genom medarbetarundersökningar (enkäter) som genomförs vartannat år. Nedan redovisas sammanfattningsvis genomförda och pågående aktiviteter inom respektive utvecklingsområde för att nå uppställda mål. Många av aktiviteterna är processer som sträcker sig över en längre tid.

Hälsofrämjande arbetsmiljö

Det kommunövergripande arbetsmiljöarbetets syfte är att bidra till att skapa arbetsplatser som har en arbetsorganisation som stödjer verksamhetsutveckling och hållbara förutsättningar för medarbetarna.

Företagshälsovården har varit en viktig aktör när det gäller arbetet med den förebyggande och hälsofrämjande arbetsmiljön. Olika insatser som t ex organisationsutveckling, arbetsmiljökartläggningar, grupp- och chefshandledning samt tidiga individuella stödsamtal för att motverka sjukskrivning har genomförts. De anställda har även tillgång till ett personalvårdsprogram, ett kostnadsfritt stödsystem för alla problem som kan påverka arbetsförmågan. All personal erbjuds subventionerad friskvård. 420 medarbetare har använt den möjligheten.

Det har startats ett pilotprojekt "Hälsofrämjande arbete" med målet att ta fram en Alemodell för hur det hälsofrämjande arbetet ska utvecklas. Arbetet pågår och riktade resurser används för att utveckla kommunens rehabiliteringsarbete.

Mångfald och jämställdhet

Från och med den 1 januari 2009 gäller en ny diskrimineringslag. Kommunens chefer har fått information om den nya lagen. Den nya lagen innebär också att kommunens jämställdhetsplan bara behöver revideras vart tredje år. Kommunstyrelsens förvaltning har fått i uppdrag att under en tvåårsperiod genomföra en bred utbildningsinsats för samtliga politiker och anställda i syfte att öka kunskapen om jämställdhet i allmänhet och homosexuella, bisexuella och transsexuella personers livs- och arbetssituation i synnerhet. Arbetsvärderingar, lönekartläggningar och löneanalyser genomförs alltid i samband med den årliga löneöversynen som grund för arbetet med jämställda löner.

Ledarskap

Samtliga kommunens chefer har genomgått ett sexdagars utvecklingsprogram. Ale kommuns värdegrund för ledarskapet och entreprenöriellt tänkande har varit bas för programmet. Därutöver har chefer erhållit utbildning i arbetsmiljö- och arbetsrättsfrågor.

Vid de chefsdagarna och frukostmötena som regelbundet hålls för kommunens chefer tas aktuella teman upp såsom kvalitetsarbete, löneöversynsarbete, personal- och budgetfrågor och också föreläsningar kring ledarskapsfrågor.

Ale kommun, med fokus på cheferna inom äldreomsorgs- och funktionshinderverksamheten, deltar i ett forskningsprojekt där de organisatoriska förutsättningarna för ledarskapet studeras. Resultatet kommer att ligga till grund för arbetet med att vidareutveckla ledarskapet.

Personalförsörjning

Under våren har ett omfattande omställningsarbete bedrivits för att anpassa verksamheterna till nya förutsättningar på grund av målgruppsförändringar. Vikande elevunderlag inom grund- och gymnasieskolan har ställt särskilda krav på utbildnings- och kulturnämnden samt barn- och ungdomsnämnden. Även vård- och omsorgsnämnden har bedrivit omställningsarbete.

Vårens omställningsarbete har resulterat i personalminskningar vilka beskrivits ovan. Totalt var 140 personer direkt eller indirekt berörda av arbetet och utöver övertaligheten omplacerades 34 personer till nya befattningar.

Under oktober månad uppstod på grund av särskilda omständigheter en övertalighet bland personliga assistenter. 13 personer varslades då om uppsägning. Verkställigheten kommer att ske 2010. Det bedöms dock möjligt att erbjuda vikariat till flertalet av de berörda.

Om några år beräknas kommunen stå inför omfattande rekryteringsbehov. Därför pågår parallellt med omställningsarbetet ett arbete för att, utifrån den rekryteringspolicy som fastställdes under hösten 2008, utveckla och förbättra rekryteringsprocessen.

Kompetensutveckling och lönepolitik

I det kommunövergripande perspektivet pågår det kompetensutveckling/utvecklingsarbete kring medarbetarskapet, samverkansstrukturerna och rekryteringsprocessen. Arbetet med medarbetarutveckling har högsta prioritet. Det grundkoncept som utarbetades under våren ska anpassas till respektive förvaltnings förutsättningar. Detta konkreta processarbete påbörjades under hösten och här har förvaltningarna kommit olika långt. Medarbetarskapsarbetet enligt det antagna konceptet kommer att pågå under både 2010 och 2011. Målsättningen med medarbetarskapsarbetet är att genom att öka medarbetarnas delaktighet och engagemang och genom att tydliggöra roller och ansvarsfördelning så ska kreativa arbetsmetoder och professionella förhållningssätt utvecklas för att möta Alebornas behov av offentlig service. Härutöver bedriver respektive förvaltning kompetensutveckling utifrån sina respektive behov.

Analysen av utfallet av 2009 års löneöversyn ligger till grund för att ta fram en långsiktig strategi för att nå jämställda löner. Strategin ska redovisas under våren 2010.

Attraktiv arbetsgivare – en framtidsfråga

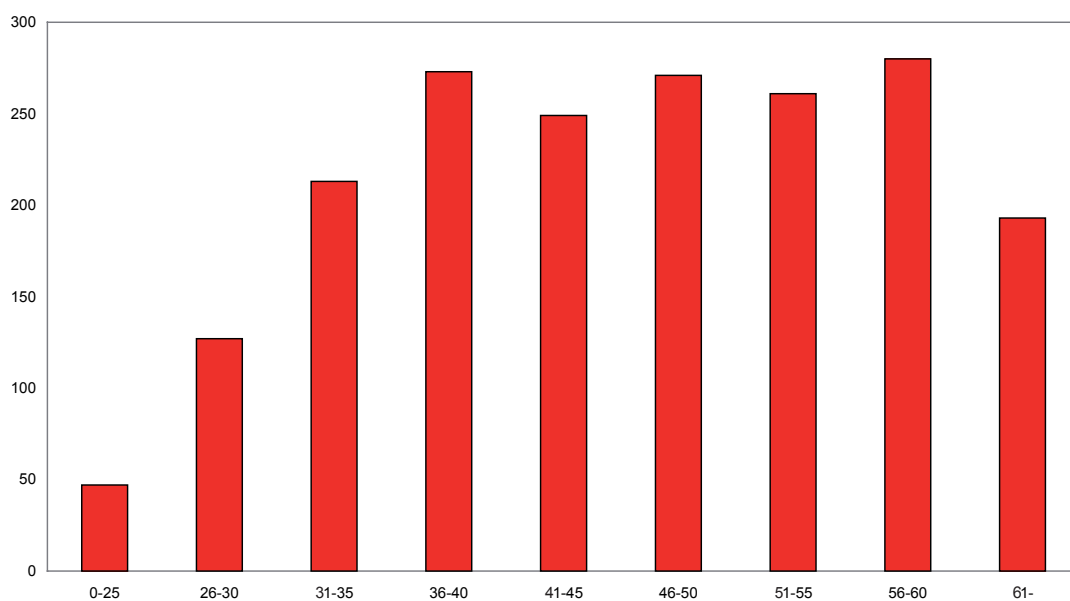
Kompetensförsörjning, nivån på sjukfrånvaron, möjligheten att få heltidstjänst, de framtida pensionsavgångarna och pensionskostnaderna är områden som kommer att ha betydelse för hur den service kommunen kommer att kunna ge sina invånare kommer att gestalta sig.

Konkurrensen om arbetskraften förväntas öka och många medarbetare kommer att gå i pension de kommande åren. Detta kommer att ställa krav på kommunen när det gäller att rekrytera nya medarbetare. Då kommer både goda anställningsvillkor och konkurrenskraftiga löner att bli betydelse-

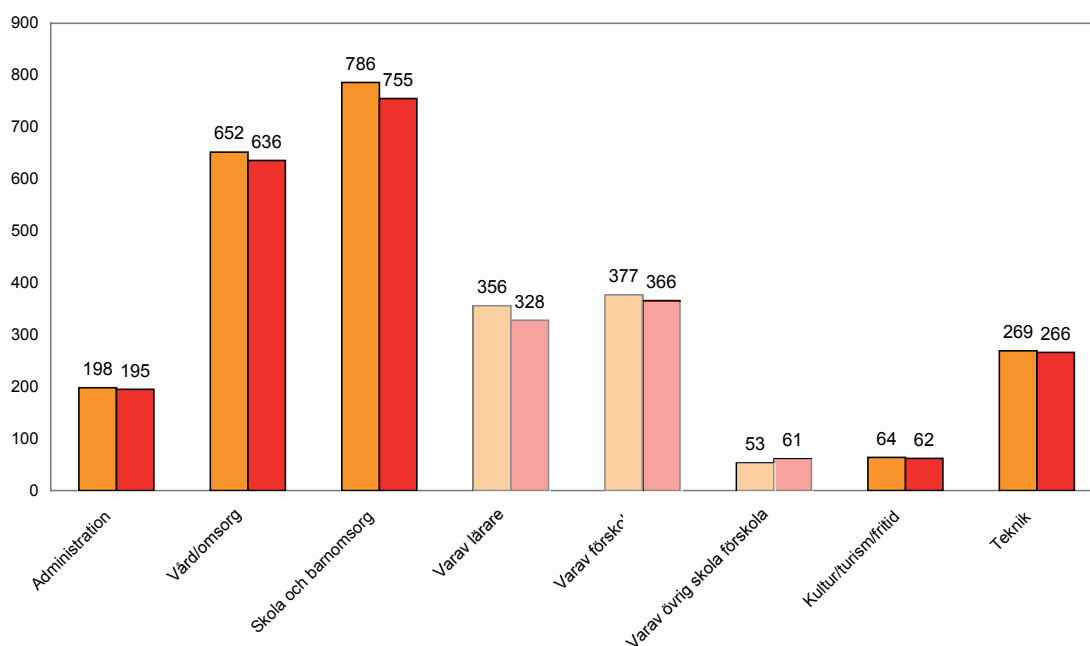
sefulla. Det är också nödvändigt att fortsätta det pågående arbetet för att minska sjukfrånvaron genom att förebygga ohälsa och skapa arbetsplatser som har en arbetsorganisation som stödjer detta arbete. De ökande pensionsavgångarna medför dels stora kostnader och dels kompetenstapp. Detta

måste kommunen förbereda sig för på ett sådant sätt så att det inte påverkar kommunens verksamhet. Kommunen måste förstärka utvecklingsarbetet med fokus på att vara en attraktiv arbetsgivare. Pågående insatser kring ”utvecklande medarbetarskap” är en viktig satsning i det arbetet.

Åldersfördelning tillsvidareanställda 31 dec 2009

Tillsvidareanställda per yrkeskategori

Förklaringar för grupperna är följande enligt AID-koder: (Arbetsidentifikation enligt SKL)

- Administration: chefer, handläggare, administratörer, assistenter
- Vård/omsorg: vårdbiträde, sjuksköterska, undersköterska, vårdare, skötare, habiliteringspers, psykolog, kurator, socialsekr, mm
- Skola/barnomsorg: förskollärare, dagbarnvårdare, barnskötare, elevass, studie-yrkesvägsledare, grundskolelärare, gymnasielärare.
- Kultur/turism-och fritidsarbete: kultursekreterare, lärare kulturskola, museiarbete, bibliotekarie, turistkonsulent, turistguide, fritidsledare
- Teknik: måltidspersonal, lokalvård, park-renhållning, ingenjörer, vaktmästare, annan teknisk personal.

Barn- och ungdomsnämnden

BARN- OCH UNGDOMSNÄMNDEN ANSVARAR FÖR förskola, förskoleklass, grundskola, obligatorisk särskola, skolbarnsomsorg, föreningsstöd och kommunal fritidsverksamhet. Barn- och ungdomsnämndens uppdrag är att ge barn och unga god omsorg och grundläggande kunskaper samt möjligheter till ett rikt fritids- och föreningsliv. Nämnden ska också erbjuda förutsättningar för ett aktivt och berikande fritidsliv för kommunens invånare.

Ordförande: Eje Engstrand (s)
Förvaltningschef: Annika Sjöberg
Antal anställda: 884
Årets resultat: 0,5 Mkr
Nettokostnad: 469,6 Mkr

Årets verksamhet

Enheterna arbetade under hela första halvåret med att anpassa sina organisationer till barn- och elevtal inför läsåret 2009/2010, liksom med att hitta organisatoriska lösningar så att de ekonomiska ramarna inte skulle överskridas. Förskolan har ökat antalet barn utan motsvarande ökning av antalet anställda. Antalet yngre elever fortsatte att öka, men lägre än budgeterat. Den kraftiga minskningen av antalet äldre elever fortsatte men inte lika mycket som budgeterats. Den extra miljon som beviljades i budget utöver målgruppsförändringar användes för att mildra omställningseffekterna.

Betygsutvecklingen fortsätter att oroa. Trots satsningar finns det en risk att målen inte nås till år 2010. Andelen elever i grundskolan som uppnått minst godkänt i samtliga ämnen var 68,9 %, vilket är en minskning jämfört med år 2008 (70,1 %). Andelen behöriga till gymnasiet var 82,6 %. Detta är en liten minskning jämfört med förra årets 83 %.

Stora satsningar har gjorts på pedagogiskt utvecklings- och samverkansarbete. Förvaltningen har varit framgångsrik i att söka och få bidrag för olika utvecklingsprojekt, bland annat inom läs- och skrivutvecklingen samt matematikutveckling. Ett matematikprojekt pågår i Nödinge. Exempel på utvecklingsarbete är processledarutbildning för rektorer, utbildning för lärare i bedömning av elevers kompetens i en målstyrd skola samt One-to-One projektet där barn- och ungdomsförvaltningen beviljats utvecklingsanslag under perioden 2009-10. Älvängen-, Arosenius-, Nol- och Nödingeskolan är med i projektet där elever försetts med egna datorer. Satsningen har rönt intresse från andra kommuner och skolorna har tagit emot studiebesök och medverkat vid en IT-skolmässa.

Samverkan inom SSPF har utvecklats under året med bildandet av lokala SSPF-grupper med ett kommunövergripande arbetssätt.

Stort fokus har riktats mot ungdomars möjligheter att påverka och att vara delaktighet i sin egen fritid. Under sommaren genomfördes många aktiviteter med en bredare satsning än tidigare år. Samverkan har skett mellan ungdomsrådet, föreningar, arbetsmarknadsenheten och GR. Flera av sommarlovsverksamhetens läger förlades till Krokholmen, där en av höjdpunkterna blev lägret där funktionshindrade ungdomar deltog. Cirka 200 ungdomar i åldern 16-17 år fick feriarbete och av dessa arbetade 30 med olika sommarlovsaktiviteter.

Arbetet med att söka utmärkelsen Årets ungdomskommun intensifierades under året.

Det finns nu många mötesplatser, såsom föreningscaféer, mötesplats ungdom och fritidsgårdar som helt eller delvis

Verksamhetsmätt

	Utfall 2008	Utfall 2009	Budget 2009
Förskola barn 1-5 år			
Enskild verksamhet			
i Ale kommun	115	122	120
Familjedaghem	91	88	90
Egna förskolor	1 380	1 424	1 440
Köpta platser	4	5	4
Sålda platser	-1	-3	
Summa Ale barn	1 589	1 636	1 654
Grundskola elever 6-12 år			
Inskrivna i egna skolor	2 196	2 210	2 228
därför fr andra kommuner	-14	-12	-14
integrerade särskoleelever	-4	-4	-4
Köpta platser 7-9	210	224	220
Summa Ale elever	2 388	2 418	2 430
Grundskola elever 13-15 år			
Inskrivna i egna skolor	1 114	1 042	1 043
därför fr andra kommuner	-13	-14	-15
integrerade särskoleelever	-1	-1	-1
Köpta platser 7-9	148	161	159
Summa Ale elever	1 248	1 188	1 186
Fritidshem			
Egna fritidshem	1 163	1 224	1 095
Köpta platser	122	102	122
Sålda platser	-10	-6	-2
Summa Ale barn	1 275	1 320	1 215
Särskola, elever			
Egen särskola	41	40	44
därför fr annan kommun	-2	-2	-1
Köpta platser	2	1	2
Summa Ale elever	41	39	45
Förberedelseklass			
	32	30	36
Modersm.undervisn.			
	195	212	195
Fritid			
Antal besök i simhall	48 298	46 895	-

hålls öppna med hjälp av frivilligkrafter. Barnens val genomfördes i anslutning till EU-valet. Barn i förskolan och elever till och med årskurs fem var med och röstade fram matbilens utseende. Förslagen togs fram i en teckningstävling som vände sig till alla Alebarn.

Ekonomisk analys

Förvaltningen gick in i 2009 med en fördröjning i personalanpassning till det rådande elevunderlaget. Detta medförde under våren en större genomgång av hela organisationen inför läsåret 2010/2011 för att hamna på rätt bemanning i förhållande till tilldelad budgetram. Ansträngningarna har bidragit till att förvaltningen vid årets slut uppvisar ett positivt resultat. De interkommunala kostnaderna fortsätter att öka och det gäller främst köpta platser.

Verksamhetsmått

Antalet köpta platser fortsätter att öka och jämfört med 2008 så är det en ökning på ca 9 %. Antalet köpta fritidshemspatser har dock minskat något. I den egna grundskolan är det en liten ökning av elever i de yngre åldrarna medan de äldre har minskat markant (ca 80 elever). Av dessa har lite mer än en tredjedel valt andra alternativ. I förskolan har barnantalet ökat i förhållande till 2008.

Investeringar

Förvaltningen har inte utnyttjat de beviljade anslagen för investeringar under 2009. En anledning till detta är det stora arbete som lades ner under våren för att anpassa organisationen till budgetramen. Investeringsbehovet på enheterna är emellertid fortsatt mycket stort och de investeringar som inte utnyttjats under 2009 kommer att användas under 2010.

Personal

Antalet månadsanställda i december 2009 var 929. Minskningen av antalet tjänster har främst lösts genom att inte tillsätta vikariat eller återbesätta tjänster. Antalet månadsanställda årsarbetare minskade med 42,4 och antalet månadsanställda med 69 personer. Antalet tidsbegränsat anställda har minskat från 76 till 45. Relativt sett är det i åldersgruppen 29 år och yngre som antalet anställda blivit färre. Den genomsnittliga sysselsättningsgraden för tillsvidareanställda har minskat marginellt från 94,4 till 94,2. Av tillsvidareanställda är 87 % kvinnor och 13 % män.

Den totala sjukfrånvaron har fortsatt att minska och är nu 0,4 procentenheter lägre än 2008. Minskningen gäller både kvinnor och män. Sjukfrånvaron över 60 dagar har dock ökat liksom frånvaron i åldersgruppen 29 år och yngre.

Antalet externa avgångar bland tillsvidareanställda är 41, vilket är något färre än 2008. Antalet rekryteringar till tillsvidareanställningar har minskat avsevärt. Det gäller såväl externa som kommuninterna rekryteringar, sammanlagt från 81 till 27.

Framtid

Skolans förmåga till anpassning i en föränderlig värld, skolledarens förutsättningar och lärares kompetensutveckling och arbetsmiljö är viktiga nyckelfaktorer för att skolan ska utvecklas till en framgångsfaktor för Ale kommun. Tydlighet och öppenhet mot brukarna, införande av fler servicedeklarationer, fler jämförande studier samt de förbättrings- och utvecklingsområden som följer av Skolinspektionens synpunkter kommer att påverka innehåll och arbetssätt i verksamheterna. Ale kommuns expansion leder till behov av utökningar i förskolan och på längre sikt även skolan. Behovet av fler och varierande typer av mötesplatser ökar.

Förväntade förändringar

- En fortsatt nationell satsning på matematik, naturvetenskap och teknik under 2011.
- Förtydligande av målen i förskolans läroplan.
- Möjlighet till kompetensutveckling för förskollärare och barnskötare genom det sk förskolelyftet.
- Fortsatt satsning på lärarlyftet.
- Ny skollag med betoning på skolans kunskapsuppdrag.
- Ny läroplan.
- Ökat vaccinationsansvar för skolhälsovården.
- De ökande kraven på livsmedelshanteringen får konsekvenser för mathanteringen i köken.
- IT i skolan behöver fortsätta utvecklas. Skolan har en uppgift att se till att alla får samma möjligheter att lära sig använda IT.

Ekonomisk översikt				Barn- och ungdomsnämnden		
Verksamhet, tkr	Bokslut 2008			Bokslut 2009		
	Kostnader	Intäkter	Nettokostnad	Kostnader	Intäkter	Nettokostnad
Förskola	108 063	24 458	83 605	115 622	24 706	90 916
Skola	290 123	19 224	270 899	290 384	18 191	272 193
Elevhälsa och specialister	12 660	69	12 591	8 283	29	8 254
Fritidsverksamhet	25 506	1 525	23 981	27 281	1 401	25 880
Interkommunala ersättningar	38 517	5 116	33 401	41 257	4 946	36 311
Skolskjutsar	7 349	1 145	6 204	7 127	771	6 356
Nämnd och administration	30 418	280	30 138	30 134	115	30 019
Övrigt	1 442	2 412	-970	-310		-310
Summa	514 078	54 229	459 849	519 778	50 159	469 619
Kommunbidrag			452 246			470 138
Resultat			-7 603			519

Vård- och omsorgsnämnden

NÄMNDEN ANSVARAR FÖR äldreomsorg, stöd och service till personer med funktionshinder, individ- och familjeomsorg med flyktingmottagande samt kommunal hälso- och sjukvård. Rehabiliteringsverksamheten omfattar även regionens ansvar för arbetsterapi och hjälpmedel. Nämnden ansvarar för tillsyns- och tillståndsverksamhet enligt tobakslagen och alkohollagen samt yttrande till lotteriinspektionen för tillstånd för automatspel. Anmälnings- och kontrollverksamhet avseende handel med nikotinläkemedel och kommunens uppgifter enligt skuldsaneringslagen åvilar också nämnden.

Ordförande: Eva Eriksson (s)
Förvaltningschef: Lisbeth Tilly
Antal anställda: 662
Årets resultat: -1,5 Mkr
Nettokostnad: 375,3 Mkr

Årets verksamhet

Äldreomsorg: Ett stort omställningsarbete har pågått under 2009 för att anpassa verksamheten till årets budgetram. Antal korttidsplatser har minskats samt samordnats till Vikadammenheten. Ytterligare ett hus på Trolleviks särskilda boende har tagits ur bruk (Trollevik 22) samt de särskilda boendeplatser som inrymdes i Trollevik 26 (den äldre byggnaden). Dagverksamheten för personer med demenssjukdomar har omstrukturerats och en ny verksamhet har startat på Fridhems särskilda boende i Surte. Från mars till oktober 2009 ökade antalet besökare från 18 till 29 personer. En kraftig ökning av antal utförda hemvårdstimmar har skett under 2009, i alla hemvårdsområden. Hemvårdsgруппerna i område "Hemvård mitt" har slagits samman från 3 grupper till 2. Antal personer med trygghetslarm ökade med ca 50 under 2009.

Beläggningen på kommunens särskilda boenden har under 2009 varit 97 % vilket måste ses som mycket högt. Antal personer med beviljat beslut om särskilt boende har ökat samtidigt som omsättningen på lediga platser varit låg vilket lett till att det under sommaren och hösten bildats en kö till särskilda boenden. Detta innebär att nämnden ej kunnat verkställa beviljade beslut i tid vilket i sin tur innebär kommande kostnader för sanktionsavgifter.

Kompetensstegens utbildningsåtgärder slutredovisades under 2009. Äldreomsorgen sökte och beviljades nya stimulansmedel som framförallt kommer att användas i arbetet med personer med demenssjukdomar, arbetet med social dokumentation samt sociala aktiviteter.

Hemsjukvård och rehabilitering: Antalet inskrivna i hemsjukvården ökade med ca 30 personer. En stor arbetsinsats från sjuksköterskor i hemsjukvården samt MAS (medicinskt ansvarig sjuksköterska) lades ned under hösten med anledning av arbetet med den nya influensan A (H1N1). I samband med att VG Primärvård (vårdval) infördes togs Närområdesplan fram i samverkan med Ale kommuns 6 vårdenheter (3 offentliga och 3 privata) samt en överenskommelse om samverkan. Samordnad vårdplanering (SVPL Klara) infördes 2009-12-01 i SIMBA-området (Kungälv, Ale, Stenungsund och Tjörn) vilket innebär att med samordnade insatser från respektive huvudman komma överens om gemensamma rutiner avseende utskrivningsklara patienter, för att möjliggöra ett standardiserat elektroniskt utbyte av överenskommen information. Ett nytt hjälpmedelsavtal för VG-regionens samtliga kommuner har tagits fram.

Funktionshinderenheten: Ett nytt serviceboende placerat på Klöverstigen i Nödinge har färdigställts under 2009. Start sker 2010-04-01 och innebär att serviceboendet på Brattåsvillan i Surte läggs ned. En planering av verksamhet med boendeplatser på Änggatan i Älvängen har skett under hösten och planeras för start under våren 2010. Den dagliga verksamheten Mediaverkstaden har flyttat från Nol till Ale Torg. Korttidsverksamheten i Nödinge har under året förändrats och verksamheten kommer fortsättningsvis att bedrivas på Klockarevägens korttidshem i Nödinge och på Mossvägen i Nol. Under året har nämnden startat egen lägerverksamhet. Antalet ärenden med personlig assistans har minskat vilket medförde övertalighet av personal under sista kvartalet 2009. Behovet av stödformen Boendestöd har ökat under 2009.

Individ och familjeomsorg (IFO): Gemensamt fokus för hela IFO under 2009 har varit att finna och utveckla än mer kostnadseffektiva och verkningsfulla insatser för klienterna. Arbetet på IFO har medvetet gått mot en allt mer kunskapsbaserad socialtjänst med evidensbaserade metoder, i enlighet med Socialstyrelsens riktlinjer. På Barn- och familjeenheten ökade inflödet av ärenden med 8% under året. Under året har en fortsatt utveckling av öppenvården på Familjehuset skett. Den manualbaserade behandlingsmetoden IHF (intensiv hemmabaserad familjebehandling) har implementerats och en certifiering av metoden beräknas vara klar under våren 2010.

Antalet anmälningar/ansökningar till Ungdomsenheten har ökat kraftigt under året från 377 (2008) till 494 under 2009. Ungdomsenheten har enligt avtal med Migrationsverket tagit emot fyra ensamkommande asylsökande flyktingbarn. Försörjningsstöds-kostnaderna 2009 står för den enskilt största kostnadsökningen inom nämndens verksamhet. Här finns naturligtvis olika förklaringar bland annat den höga ungdomsarbetslösheten och den svåra arbetsmarknadssituationen.

Under hösten har Länsstyrelsen gjort en verksamhetstillsyn av missbruks- och beroendevården i länets samtliga kommuner. Sammanfattningsvis ansåg Länsstyrelsen att nämndens missbruksarbete präglas av hög aktivitet, individuella bedömningar, samverkan med andra vårdgivare och delaktighet från den enskilde klienten. Ett mycket gott resultat som innebär att enheten arbetar åt rätt håll och att medarbetarna är engagerade och kunniga.

Verksamhetsmått

	2008	2009	Budget
Äldreomsorg			
<i>Särskilt boende</i>			
– antal platser demensinriktad	87	84	85
– antal platser somatisk inriktad	70	68	68
– antal ej verkställda beslut	14	12	–
<i>Korttidsplatser</i>	31	29	29
<i>Hemtjänst</i>			
– antal timmar (beviljad tid + kringtid)	175 392	195 430	175 000
– antal personer över 65 år	347	382	342
– antal personer under 65 år	50	47	54
<i>Utskrivningsklara patienter,</i>			
– antal dagar	383	149	140
Funktionshinder			
<i>Bostad med särskild service</i>			
– antal platser	57	56	61
<i>Boende psykiskt funk. hindr.</i>			
– antal platser	7	7	7
<i>Daglig verks. funktionshindr.</i>			
– antal platser	74	79	82
<i>Dagverks. psyk. funk. hindr.</i>			
– antal platser	17	32	32
<i>Utskrivningsklara patienter</i>			
– totalt antal dagar	0	0	0
<i>Personlig assistans</i>			
– (enl LSS), antal pers	9	7	13
– (enl LASS), antal pers	27	26	24
– (enl Sol), antal pers	1	1	1
Individ- och familjeomsorg			
<i>Försörjningsstöd</i>			
– antal hushåll	450	577	500
– nettokostnad försörjningssöd			
– kostnad per invånare, kr			
– bidragsmånader i genomsnitt			
<i>Barn och ungdom</i>			
– antal köpta årsplatser inst.	12	10	10
– antal årsplatser köpt öppenvård	9	10	5
– antal årsplatser egen inst.	6	6	6
– antal köpta platser, kval fam.hem	2	4	–
<i>Missbruksvård för vuxna</i>			
– antal köpta årsplatser inst.	5	3,2	9
– antal köpta årsplatser boende	11	15	5
– antal köpta platser, kval fam.hem	4	4	–
<i>Familjerätt, familjerådgivning</i>			
– antal placerade barn	30	32	29
– antal samtal familjerådg.	280	335	350

Ekonomisk analys

Nämnden har under hela verksamhetsåret fokuserat på att bedriva sin verksamhet inom sina givna ekonomiska ramar. Detta har bland annat inneburit starkt begränsade möjligheter till utbildning för all personal. Ett kraftfullt arbete har skett och sker kontinuerligt för att hitta ett resurseffektivt nyttjande av förvaltningens lokaler. Årets resultat är ett underskott på 1,5 Mkr.

Äldreomsorgen håller sig inom sin budgetram. Här finns dock underskott för lokalkostnader och hemvårdstimmar samtidigt som ökade intäkter och besparingar på utbildningskostnader ger överskott.

Funktionshinderenheten visar ett överskott på 3,8 Mkr.

Detta beror främst på senarelagd start av nytt serviceboende i Nödinge samt retroaktiva ersättningar inom personlig assistans.

Individ- och familjeenhetens resultat är ett underskott på 6,1 Mkr. Det är främst kraftigt ökade kostnader för försörjningsstöd som ligger i detta resultat, ett underskott på 5,3 Mkr i förhållande till budget. Även köpt boende vuxna visar på ett stort underskott, 2,8 Mkr. Den totala kostnaden för institutionsplaceringar har sjunkit med 2,5 Mkr i förhållande till 2008.

Nämnd- och administration har ett överskott på 0,7 Mkr som även inkluderar 0,5 Mkr i riktade medel som nämnden fått för införande av arbetskläder. Detta har emellertid inte genomförts under 2009.

Verksamhetsmått

Nämnden har under 2009 inte kunnat erbjuda platser på särskilda boenden (äldreomsorgen) i den omfattning som dessa har beviljats. Detta innebär att nämnden vid årskiftet har en kö av personer som får vänta längre än 3 månader på att få en boendeplats. Sanktionsavgifter för dessa icke verkställda beslut kan komma att bli betydande. Antal hemvårdstimmar var beräknat till 175 000 för 2009 och visar ett utfall på 195 430. Detta måste ses som en mycket kraftig ökning av behovet av hemvård. Personlig assistans har totalt minskat med 3 ärenden jämfört med 2008.

Antal hushåll med försörjningsstöd har ökat med 127, från 450 under 2008 till 577 för 2009.

Personal

Antal tillsvidareanställda har minskat från 673 till 662 jämfört med 2008. Detta beror bland annat på nedläggning av boendeplatser inom äldreomsorgen samt omstrukturering av verksamheter. Antalet tillsvidareanställda förväntas sjunka ytterligare men detta syns först under första kvartalet 2010 och beror på övertalighet inom personlig assistans under sista kvartalet 2009. Den genomsnittliga sysselsättningsgraden har minskat marginellt jämfört med 2008, från 91,1 % till 90,8 %.

Mycket glädjande och positivt för nämnden är att sjukfrånvaron fortsatt sjunka. Från att ha varit 11,0 % för tillsvidareanställda 2006 är sjukfrånvaron nu nere i 7,0 % vid utgången av 2009. Antal arbetade timmar för timanställda har minskat

från 180 573 timmar (2008) till 158 117 timmar (2009).

En kraftig nedgång av antal externa personalavgångar ses, från 43 personer 2008 till 18 personer 2009. Även inom extern rekrytering och kommunintern rekrytering ses kraftig nedgång. Detta torde hänga samman med den oro som idag finns på arbetsmarknaden.

Under året har förvaltningens enhetschefer deltagit i Chefios-projektet, som är ett forsknings- och utvecklingsprojekt som handlar om förutsättningar för chefskap i offentlig sektor.

Ett antal medarbetare från förvaltningen har under 2009 deltagit i Balans i livet som är en stresshanteringskurs på 10 halvdagar.

Investeringar

Nämndens budget för investeringar har uppgått till 5,1 Mkr under 2009. Under 2009 har 1,1 Mkr förbrukats bl a till projektering av nytt äldreboende, arbetstekniska hjälpmedel och utrustning/inventarier. Anledning till att förvaltningen ej ianspråktagit alla medel är bland annat att leverantör av IT-programvara för uppgradering av förvaltningens verksamhetssystem inte kunnat hålla planerad tidplan, start av nytt serviceboende inom LSS har senarelagts samt att medel för nytt äldreboende i Nödinge ej nyttjats.

Framtid

Mycket händer inom hela nämndens ansvarsområde idag. Att ha en god omvärldsbevakning och vara uppdaterad på förändringar i behov och krav från de brukare som nämnden betjänar är av yttersta vikt. Arbetet ska baseras på beprövad erfarenhet och validerade forskningsrön för att säkerställer att nämnden utför sitt uppdrag på ett fullgott sätt.

Följande inriktning lyfter verksamheterna fram:

- Ständigt söka samverkansmöjligheter såväl inom kommunen som med andra kommuner för att göra verksamheter mer effektiva.
- Ständigt arbeta på att all personal ser till helheten för hela kommunen.
- Hitta och införa ett effektivt it-baserat planeringsstöd till all personal inom hemvården.
- Utveckla målgruppskunskapen för att tillgodose behovet av omsorg med god kvalitet utefter dagens kunskapsnivå.
- Aktivt arbete med arbetsmiljöfrågor för att garantera en god personalförsörjning.
- Fortsatt arbete med att skapa ett vård- och omsorgscollege i syfte att säkerställa kunskaps/utbildningsnivån för baspersonal inom funktionshinderområdet och inom äldreomsorgen.
- Söka ytterligare former för att öka brukarmedverkan inom alla nämndens verksamheter.

Ekonomisk översikt				Vård- och omsorgsnämnden		
Verksamhet, tkr	Bokslut 2008			Bokslut 2009		
	Kostnader	Intäkter	Nettokostnad	Kostnader	Intäkter	Nettokostnad
Äldreomsorg	212 604	45 691	166 913	211 106	39 895	171 211
Funktionshinder	136 819	36 754	100 065	132 734	30 050	102 684
Individ- och familjeomsorg	103 136	14 897	88 239	111 880	17 436	94 444
Nämnd och administration	6 862	83	6 779	7 671	711	6 960
Summa	459 421	97 425	361 996	463 391	88 092	375 299
Kommunbidrag			360 335			373 754
Resultat			-1 661			-1 545

Utbildnings- och kultur nämnden

UTBILDNINGS- OCH KULTURNÄMNDEN ANSVARAR FÖR gymnasieutbildning, kommunal vuxenutbildning, särskoleverksamhet för gymnasieelever och vuxna, svenska för invandrare samt kulturverksamhet med bibliotek, kulturskola, museer, konst, kulturminnesvård och arrangemang, samt turism. Nämnden ansvarar också för fastighetsservice, vaktmästeri, städ och teknisk support till förvaltningens verksamheter.

Ordförande: Monica Samuelsson (s)

Förvaltningschef:

Conny Andréasson tf 1/1-8/2,
Margaretha Wählin därefter.

Antal anställda: 149

Årets resultat: -14,3 Mkr

Nettokostnad: 182,3 Mkr

Årets verksamhet

Förvaltningen har genomfört stora anpassningar med betydande personalförändringar inom samtliga verksamheter. Sammantaget har 2009 varit ett mycket turbulent år för hela utbildnings- och kulturförvaltningen.

Gymnasieskolan genomgår ett viktigt förändringsarbete där skolan möter konkurrenssituationen i regionen, ny gymnasieform, ett växande Individuellt program samt minskande elevkullar. Ale gymnasium har under året genomfört en stor satsning på IT-utveckling bland annat med One to One projektet. All personal har utbildats i IT-utveckling. Gymnasiet satsar också på att ge utbildning inom och utveckla det entreprenöriella lärandet. Båda dessa satsningar kommer att fortgå under 2010. Internationellt arbete är ett annat viktigt område som fortsätter.

Läsåret 2009/2010 var det 87,1% av alla sökande elever som hade Ale gymnasium som förstahandsval. Genomsnitt för kommunala skolor i GR var 82,7%. Grundläggande behörighet nåddes av 73% av elever som avslutade sina studier vid Ale gymnasium våren 2009. Motsvarande siffra är för genomsnittet av samtliga kommuner 76%.

Vårterminen 2009 innebar neddragning av komvux personal med minskat kursutbud och minskad flexibilitet som följd. En omvårdnadsutbildning, i samverkan med GR, har startats under hösten.

Under 2009 genomfördes en jobbmässa i Arbetsförmedlingens regi, samt ett stort data-LAN med ca 250 ungdomar. Genom förnyelse/utbyte av teknisk utrustning har Ale gymnasium utvecklats som mötesplats även för andra verksamheter. Förvaltningens externa lokalbestånd har minskat, Lärcentrum Komvux verksamhet har integrerats i gymnasiebyggnaden och modernisering av lokaler och utrustning för de tekniska och naturvetenskapliga programmen samt för huvudbiblioteket har genomförts. Det energibesparande arbetet har utvecklats. Det förebyggande arbetet kring ”den nya influensan” har samordnats i nära samverkan med elevhälsovården och kommunstyrelsens förvaltning.

Under 2009 har drygt 9000 personer tagit del av de evenemang som kulturverksamheten arrangerat som huvudarrangör eller som medarrangör. Musikskolan har utvecklats till kulturskola med tre nya inriktningar och genomförde runt 20 publika arrangemang. Barnkulturverksamheten har bedrivits i enlighet med gällande plan. Arbetet med att utveckla Mötesplats Ungdom i Ale kommun intensifierades och startade med en provperiod våren 2009. Runt 30 publika arrangemang samlade ca 900 ungdomar. Enheten genomförde ett projekt riktat till att högtidlighålla minnet

Verksamhetsmått

	2008	2009	Budget
Antal gymnasieelever, totalt			
- på Ale gymnasium	835	745	796
- fr andra kommuner	244	205	220
- fr Ale kommun	591	540	576
- fr Ale i andra gymnasium*	800	849	816
- totalt från Ale kommun	1 391	1 389	1 392
Kommunal vuxenutbildning			
Elevantal	676	842	750
Studiepoäng	117 000	155 000	150 000
Bibliotek			
<i>Utlåning</i>			
- huvudbiblioteket	96 099	111 100	120 000
- filialbibliotek	107 396	101 500	70 000
- totalt	203 495	212 600	190 000
Besök huvudbibl.	114 000	110 600	155 000
Aktiva låntagare	7 990	7 800	8 000
Allmänkultur			
Antal elever i musikskola	549	600	600
Antal genomförda kulturevenemang	88	145	75
Antal publik vid scenframträdanden	5 333	9 400	6 300
Museer			
<i>Antal besökare</i>			
- Glasbruksmuseet	6 086	7 258	5 500
- Repslagarmuseet	10 272	9 145	8 500

Repslagarmuseet 2008: Inklusivt 18 teaterföreställningar

* slutlig avräkning juli respektive december 2009

av Ivar Arosenius. Inom ramen för arbetet med kommunens kulturarvsplan ”Ale kommun- kultur i arv” initierades begreppet Culture planing. I december tecknade den nybildade föreningen ”Glasbrukets vänner” ett skötselavtal för Glasbruksmuseet.

Bibliotekets medarbetare minskade från 16 till 14 vilket motsvarar 12,7 till 11 årsarbetare. Huvudbiblioteket minskade sina öppettider med 3 timmar/vecka, filialerna från 4 till 3 dagar/vecka och skolbiblioteken från 3 till 2 dagar/vecka. Bokbuss servicen till förskolor och landsbygdbefolkningen upphörde vid årsskiftet 2008-2009. Medieutbudet kunde fortsättningsvis hålla en hög kvalitet och vara anpassat till olika individers behov. Utlåningen på biblioteken ökade.

Ekonomisk analys

Tidigt 2009 identifierades underskott på ca 1 Mkr varje månad trots att insatser till anpassningar genomfördes i december 2008. En internt felbalanserad budget, grundad på felaktiga förväntningar av framför allt gymnasieelevers val av skola ledde till en alltför generös gymnasieorganisation med för stort kursutbud, för många inriktningar och alltför små elevgrupper vårterminen 2009. Detta medförde ett mycket stort budgetunderskott, vilket hanterades av nämnden med beslut om drift- och personalneddragningar. Hösten 2009 såg bättre ut för gymnasiet medan komvux organisation var för stor, trots budgetanpassningar under våren. Säravundervisningen ska ses över.

Verksamhetsmått

Ale gymnasium hade under vårterminen 795 elever varav 561 var från Ale kommun. Under höstterminen hade gymnasiet 695 elever varav 519 var från Ale kommun. Fler elever än vad som beräknats för 2009 studerade på andra gymnasieskolor utanför kommunen.

Lärcentrum Komvux nådde 842 elever. Av dessa var 93 personer från annan kommun. 32 personer från Ale kommun studerade i annan kommun. Sammanlagt genomfördes 155 000 verksamhetspoäng vilket omräknat i heltidsstudieplatser, innebär 192,3 heltidsstuderande. 81 Sf-studerande var inskrivna varav 22 betygsattes. Distansstudier genomfördes av 117 kursdeltagare under våren. 20 personer var inskrivna inom Säravux.

Utlåningen av böcker på huvudbiblioteket under 2009 var 111 100 och hos filialerna 101 500, totalt en ökning i förhållande till 2008. Antalet besökare på huvudbiblioteket och andelen aktiva låntagare i Ale kommun sjönk något till förmån för tjänster via internet.

Musikskolans elevantal, i snitt 600, ökade i förhållande till 2008 då antalet var 549.

Antalet besökare på de av allmänskulturen genomförda arrangemangen samt Glasbruksmuseet ökade markant. Repslagarmuseet hade något minskat besökstal.

Investeringar

Investeringsarbetet koncentrerades till ett antal prioriterade områden;

- integration av Lärcentrum Komvux i gymnasiebygganden,
- förbättrade förutsättningar för de Naturvetenskapliga och Tekniska programmen i form av lokalförändringar och utrustning,
- teknisk utrustning inför starten av Kulturskolan,
- utveckling av IT-plattformen på gymnasiet med ny teknik i klassrummen,
- arbetsmiljöinsatser i bibliotek och andra delar av gymnasiebygganden samt
- utveckla förutsättningarna för gymnasiebygganden som mötesplats.

Personal

Alla verksamheter har berörts av personalförändringar.

Personal från flera verksamheter har utbildats bland annat inom IT och entreprenöriellt tänkande. I slutet av 2009 har nämnden 149 tillsvidareanställda vilket innebär en minskning med 16 sedan föregående år, dvs 9,7 %. Sjukfrånvaron för hela förvaltningen har under 2009 varit 4,7 %.

Framtid

Under 2010 fokuserar nämnden på en ekonomi i balans och på att planera en ny gymnasieskola i enlighet med gymnasie-reform 2011. Den hårda konkurrensen från många friskolor kommer att pröva den kommunala gymnasieskolans framtid i Ale kommun. Kulturskolan och Mötesplats Ungdom skall fortsätta att utvecklas och komvux skall erbjuda en flexiblere undervisning.

Ekonomisk översikt				Utbildnings- och kulturnämnden		
Verksamhet, tkr	Bokslut 2008			Bokslut 2009		
	Kostnader	Intäkter	Nettokostnad	Kostnader	Intäkter	Nettokostnad
Gymnasieskola	153 593	25 165	128 428	150 580	18 629	131 951
Lärcentrum komvux	13 868	3 427	10 441	13 024	3 403	9 621
Kulturverksamhet	20 518	2 280	18 238	19 832	1 870	17 962
Övrig verksamhet	10 144	1 869	8 275	19 228	3 869	15 359
Administration	5 284	237	5 047	3 754		3 754
Oförutsett	1 716	316	1 400	3 684		3 684
Summa	205 123	33 294	171 829	210 102	27 771	182 331
Kommunbidrag			164 798			168 043
Resultat			-7 031			-14 288

Kommunstyrelsen

KOMMUNSTYRELSEN ÄR KOMMUNENS ledande politiska förvaltningsorgan, med det övergripande ansvaret för kommunens och dess företags utveckling och kommunens ekonomiska ställning.

Kommunstyrelsen leder och samordnar planeringen och uppföljningen av kommunens ekonomi och verksamheter samt ansvarar för samordningen inom koncernen. Kommunstyrelsen har uppsikt över nämndernas och bolagens verksamhet.

Ordförande: Jarl Karlsson (s)
Förvaltningschef: Stig Fredriksson
Antal anställda: 86
Årets resultat: 31,6 Mkr
Nettokostnad: 117,4 Mkr

Årets verksamhet

Kommunstyrelsens förvaltning har fått ökade personalresurser för att utveckla aktuella bostads- och verksamhetsområden inom kommunen samt att driva på centrumutvecklingen i Nödinge och Älvängen. Kontakter med fastighetsägare pågår som en tidig del i projektutvecklingen. Förvaltningen har ett nära samarbete med Bana Väg i Väst för att på bästa möjliga sätt ge förutsättningar för en effektiv infrastrukturutbyggnad.

Bostadsförsörjningsprogrammet har siffermässigt reviderats under våren för att anpassas till bostadsexploatörernas tidsplaner. Avtal med Skanska och Veidekke har träffats om utbyggnad av 400 bostäder i Kronogårdsområdet i Älvängen. I juni 2009 startade den av Västrafik nya upphandlade kollektivtrafiken. Trafiken är anpassad till pendeltågstrafiken som startar i december 2012 med idag utökad expressbustrafik och lokaltrafik som matar till expressbussarna.

Ett av kommunstyrelsens prioriterade områden är att genomföra handlingsplanen för kommunens förorenade områden, Surte Glasbruk, Bohus varv och Surte 2:38. Arbetet vid Surte Glasbruk är slutbesiktigt och klart. Vid Surte 2:38 pågår arbete med vattendom och projektering.

Kommunstyrelsen ansvarar för att bebyggelseutvecklingen sker med minimal miljöpåverkan och med nytänkande kring energieffektiva lösningar. Under våren anordnades i samband med detaljplaneringen av Kronogården ett energiseminarium i syfte att erhålla samsyn i klimat- och energifrågorna.

Ale Utveckling har under året integrerats i den kommunala organisationen och knutits direkt till kommunledningen. Nya mötesformer utvecklas såsom frekventa möten mellan kommunledningen och Företagarna Ale, vidareutveckling av Företagsforum etc. Ökade utvecklingsinsatser för Aleföretagen genomförs inom regionala tillväxtprojekt och BRGs övriga verksamheter samt inom utbildningar för Miljödiplomering och Personligt bemötande (företagare och kommunala tjänstemän i samma utbildning). Erbjudande till Aleföretag att delta i internationella projekt, exempelvis EU-finansierade projekt genom Europeiska socialfonden för landsbygdsutveckling av företag (Leader).

Ale kommun har framgångsrikt medverkat till utvecklingen av EnergiTeknisktCentrum (ETC). Satsningen fortsätter och Ale kommun utvecklar sitt engagemang med 1,5 Mkr per år 2009–2011 för att etablera ETC som det självklara navet i ett kluster för ny batteri- och bränslecellsteknik i Västsverige. Arbetsmarknadsenheten (AME) fortsätter att genomföra åtgärder för att minska effekterna av lågkonjunktur och

arbetslöshet. Feriearbete för 207 ungdomar har tillhandahållits, vilket är 23 % av ungdomar i åldern 16–18 år. Alelotsen är ett projekt som ska stödja arbetslösa ungdomar 18–24 år med att anordna olika aktiviteter för att hjälpa dem komma ut på arbetsmarknaden. AME har arbetat med 111 ungdomar och av dessa har 56 haft ”småjobb”, 30 har slutat för att de fått arbete, och 9 har börjat studera.

Nya e-tjänster har skapats för föreningsverksamhet som innebär att man kan boka lokaler, söka bidrag, följa ärenden och dessutom föra närvaron för gruppmedlemmar via Internet. Dessutom kan man numera söka alkoholtillstånd via kommunens hemsida. Kommuninvånarna kan från 2009 erhålla elektronisk faktura från Ale kommun. Ale kommun kan nu också erbjuda sina leverantörer att skicka elektroniska fakturor i formatet Svefaktura.

För att öka medborgarnas och brukarnas möjlighet till dialog och påverkan på kommunens verksamheter har en gemensam synpunktshandling för alla nämnder införts från halvårsskiftet. Under halvåret registrerades totalt 175 synpunkter. Kommunstyrelsens förvaltning har även drivit arbetet med att utarbeta servicedeklarationer för kommunens service och tjänster. Deklarationen beskriver vad användarna kan förvänta sig av verksamheten. Totalt fastställdes 21 deklarerationer av nämnderna, varav 3 inom styrelsens område. Ale kommun har under året deltagit i Kommunkompassen, ett utvärderingsverktyg som har använts av ett stort antal kommuner. Verktyget är anpassat till kommunal verksamhet genom att det belyser kommunen utifrån ett medborgar- och brukarperspektiv. Ale uppnådde 542 poäng vid sin utvärdering i augusti 2009, vilket överstiger resultatet från förra utvärderingen 2006 med hela 95,5 poäng. Resultatet överstiger dessutom medianvärdet för de hittills rapporterade utvärderingarna (ca 100 st) med 78,5 poäng.

Ales kvalitetstrappa är ett stöd i kvalitetsarbetet och har under året varit tema på framförallt arbetsplatsträffar. Utvecklingsverkstaden är ett nytt projekt som Sveriges Kommuner och Landsting initierat, i vilket Ale deltar tillsammans med 6 andra kommuner. De kommuner som inbjudits till projektet är kommuner som genomfört Kommunkompassen och som arbetar systematiskt och långsiktigt med verksamhetsutveckling.

Ekonomisk analys

För kommunstyrelsens förvaltning som helhet redovisas ett resultat på 31,6 Mkr, varav de specialdestinerade anslagen svarar för 22,1 Mkr (22,5 Mkr inkl Valnämnden). Den kraftiga budgetavvikelsen för de specialdestinerade anslagen

ligger till övervägande del under den kommundelade delen Särskilda insatser. Här har medel reserverats för under året försämrade skatteprognoser samt ytterligare befolkningstillväxt, som inte ingår i nämndernas ekonomiska ramar. Eftersom befolkningstillväxten under året inte överstigit de utfördelade medlen till nämnderna, har denna post inte behövt användas under 2009.

En utbyggd kollektivtrafik har medfört större kostnader, dock inte i den omfattning som budgeterats vilket medfört ett överskott på 1,7 Mkr. Färdtjänsten visar å andra sidan ett negativt resultat på -0,7 Mkr då behovet av färdtjänst styr kostnadsnivån. Under Väg- och järnvägsutbyggnad redovisas den sista delbetalningen på 15 Mkr för trafikplatsen vid Stora Viken samt de 0,7 Mkr som Ale kommun ska ersätta Lilla Edet kommun för trafikplatsen i Alvhem.

Förorenad mark avser sanerings- och stabiliseringsarbeten i Surte och Bohus under året på totalt 69,7 Mkr. Kommunen har erhållit bidrag från staten på 64,4 Mkr och från markägare på 1,6 Mkr. Det redovisade underskottet på 2,7 Mkr avser dels omfördelning av kostnader på 1,2 Mkr från investering till driftkostnader vid avslutning av projekt Surte Glasbruk, dels reservering avseende övriga saneringsprojekt på 1,5 Mkr som avser kommunens eget bidrag.

Verksamheterna under kommunstyrelsen, exklusive specialdestinerade anslag, redovisar för år 2009 ett resultat på 9,4 Mkr. Det positiva resultatet utgörs nästan uteslutande av effekten från avsatta medel för kommunens löneavtal och omställningskostnader. Övriga verksamheter bidrar till resultatet med ett netto på -0,4 Mkr.

Verksamhetsmätt

Under sommarmånaderna har kommunen tillhandhållit feriarbete till 207 ungdomar, och 27 personer har under året varit sysselsatta i Jobb- och Utvecklingsgarantin. AME har under 2009 i genomsnitt haft 27 personer i åtgärd per månad, vilket är några fler än budgeterat.

Vikingagården har haft 7 956 besökare under året. Det är under budgeterade 11 440. Antalet betalande besökare ökade dock. Kollektivtrafik har haft 112 resor/invånare 2009 och antalet färdtjänstresor totalt har varit 19 420.

Investeringar

Av det totala investeringsanslaget på 5,7 Mkr har knappt 4,3 Mkr tagits i anspråk. Ale kommun har bidragit med 1,0 Mkr för att köpa Verleskogen i Risveden vilket möjliggjort ett naturreservat med unika naturvärden. 1,1 Mkr har investerats i bygget av hövdingahallen vid Ale vikingagård. Till elever i grundskolan har kommunen i ett projekt kallat One to one använt 0,5 Mkr till inköp av bärbara datorer. IT har investerat ytterligare 1,3 Mkr i bland annat ökat lagringsutrymme. De vid årets slut återstående medlen beror främst på att projekt försenats och kommer att slutföras senare.

Verksamhetsmätt

	2008	2009	Budget
Arbetsmarknadspolitiska program			
<i>För varje åtgärd anges antal platser per månad i genomsnitt</i>			
Jobb och utvecklingsgaranti	9	27	20
Jobb och utvecklingsgaranti för unga (ny 2008)	0	6	-
Feriarbete < 3 v.	190	207	200
Arbetsstråning	38	60	30
Lönebidrag till föreningar	31	29	32
Museer, antal besökare			
Vikingagården	9 200	7 956	11 440
Kollektivtrafik			
antal resor/ invånare	112	112	120
Färdtjänst			
antal resor totalt	19 497	19 420	22 500

Personal

Vid utgången av 2009 hade kommunstyrelsen 86 tillsvidareanställda. Det är en ökning med tre personer jämfört med 2008 och beror på att Ale utvecklings personal förts över till kommunstyrelsen, personalförstärkning på samhällsplaneringsavdelningen och genom att vikarieanställning inom arbetsmarknadsenheten övergått till tillsvidareanställning. Nämnden hade vid årsskiftet 15 tidsbegränsat anställda, vilket är lika många som föregående år. Antalet timmar som utförts av timanställda ligger kvar på samma nivå som 2008. Antalet årsarbetare (arbetad tid) uppgår till 106 årsarbetare under 2009. Det är en ökning med 3 årsarbetare. Ökningen beror på den personalökning som redovisats och fortsatt minskad sjukfrånvaro.

Genomsnittsåldern för nämndens månadsanställda ligger kvar på samma nivå som 2008 och är 48,7 år. Genomsnittsåldern för samtliga kommunanställda är 45,5 år. Sjukfrånvaron bland tillsvidareanställda på kommunstyrelsen var 3,1 % för helåret 2008. Under 2009 har sjuktalet gått ner till 1,4 %. Sjukfrånvaron är således på en mycket låg nivå och inriktningen framöver bör vara att bibehålla den låga sjukfrånvaron och rikta insatser till rehabilitering på individnivå.

Framtid

Projektet BanaVäg i Väst innebär en stor arbetsuppgift för kommunens organisation. Ett antal formella yttranden över arbetsplaner mm har utarbetats och alla de stora detaljplanerna har nu antagits av kommunfullmäktige. Förhandlingsprocessen med olika fastighetsägare om markinlösenfrågor är omfattande. Utbyggnaden av väg och järnväg ger Ale en helt ny tillgänglighet och under 2009 har många olika aktiviteter inletts inom samhällsutveckling som fortsätter under de kommande åren. Kommunen blir allt mera aktiv som bostadspolitisk aktör och för ett antal dialoger med bostadsmarknadens intressenter. Strukturstudien för Älvängen används nu som idéunderlag i dialog med olika aktörer och planeringen går in i mera konkreta faser. Strukturstudien för Nödinge ligger till grund för utvecklingen kring Ale Torg som även innefattar den fortsatta planeringen för en samlad kommunförvaltning. Programmet ”Mark för verksamheter” har antagits och det gällande bostadsförsörjningsprogrammet revideras och uppdateras under våren 2010. Planeringen för bostadsområdet Kronogården i Älvängen pågår och förberedelserna för utbyggnad av Ale Höjd startar under 2010. Arbetet med planprogram är omfattande. Medborgarkontoret vid Ale Torg och de nya systemen för synpunktshantering och servicedeklarationer ska utvecklas. Ales kvalitetstrappa är ramverk för den systematiska verksamhetsutvecklingen som drivs vidare på många olika sätt. Resultaten från Kommunkompassen är en del av underlaget för verksamhetsutvecklingen.

Den strategiska planen är kommunens viktigaste styrdokument och den kommer att arbetas om och förädlas under 2010 för antagande i juni månad. Särskilt fokus kommer att ges till en utveckling av målen på kommunfullmäktigenivå och på fortsatt utveckling av ekonomiska styrprinciper och modeller för resursfördelning.

Under 2010 kommer även mycket arbete att läggas på den förändring av kommunens organisation som planeras genomföras med start under året och fullt ut för om den nya mandatperiod som inleds 2011. Arbetet innefattar bland annat översyn av samtliga reglementen och delegeringsordningar men påverkar också i hög grad budget och resursfördelning mm.

Rollen som arbetsgivare innefattar bland annat ett brett arbete riktat till all personal när det gäller krav och förväntningar på varje medarbetare och hur ett gott samspel på den enskilda arbetsplatsen medverkar till goda resultat och en attraktiv arbetsgivare. Under 2010 tas även nya steg i ledarutvecklingen.

Ale kommun har höga ambitioner när det gäller att genomföra olika former av åtgärder för att motverka den höga arbetslösheten. I 2010 års budget har särskilda medel tillförts som satsas på ett antal nya aktiviteter som främst riktar sig till arbetslösa ungdomar.

Ekonomisk översikt				Kommunstyrelsen		
Verksamhet, tkr	Bokslut 2008			Bokslut 2009		
	Kostnader	Intäkter	Nettokostnad	Kostnader	Intäkter	Nettokostnad
Kommunledningsadministr.	81 625	30 411	51 214	78 878	32 933	45 945
Arbetsmarknadsenheten	16 296	8 453	7 843	14 375	6 861	7 514
Förtroendemannaverksamh.	6 334	20	6 314	6 624	60	6 564
Vikingagården	4 207	1 094	3 113	3 431	887	2 544
Näringslivsverksamhet				2 201	437	1 764
Övrig verksamhet	3 888	–	3 888	2 170		2 170
Summa	112 350	39 978	72 372	107 679	41 178	66 501
Kommunbidrag			75 198			75 948
Resultat			2 826			9 447
Specialdestinerade anslag						
Arbetsmiljöinsatser	996	1	995	907	2	905
Väg- och järnvägsutbyggnad	12 223	–	12 223	15 730		15 730
Särskilda insatser mm	2 287	–	2 287	11 065	380	10 685
Föreordnad mark	6 305	5 305	1 000	69 727	66 059	3 668
Kollektivtrafik	11 171	–	11 171	13 910		13 910
Färdtjänst	5 219	126	5 093	6 244	245	5 999
Summa totalt	150 551	45 410	105 141	225 262	107 864	117 398
Totalt kommunbidrag			110 843			148 948
Resultat totalt			5 702			31 550

Tekniska nämnden

NÄMNDEN ANSVARAR FÖR kommunens gatu/parkverksamhet, markskötsel, skogsförvaltning, räddningstjänst och upphandling. Dessa verksamheter finansieras med skattemedel. Dessutom ingår fastighetsförvaltning- och skötsel, måltidsproduktion och bilpool vilka finansieras via interndebitering på användare.

Inom nämndens ansvarsområde finns även affärsverksamhet med VA och avfallshandling. Dessa verksamheter finansieras via avgiftsuttag från anslutna abonnenter.

Ordförande: Willy Kölborg (s)

Förvaltningschef:

Nils Birgander to m 2009-07-31,
därefter Ann-Britt Svedberg

Antal anställda: 101

Årets resultat: 0,6 Mkr.

Nettokostnad: 42,5 Mkr.

Årets verksamhet

Vattenförsörjning har skett till alla abonnenter utan några större komplikationer i form av långvariga leveransstopp av dricksvatten. Intentionerna i Ale kommuns 10-åriga VA-strategi har legat till grund för verksamhetens långsiktiga arbete och i enlighet med målen har sanering av VA-nätet fortsatt för att minska bräddmängderna till Göta älv.

Utbyte av avstängningsventiler har genomförts i syfte att begränsa driftstörningar vid vattenläckor. BanaVäg i Väst har krävt fortsatt extra arbetsinsatser av VA-personalen. Genom projektet har det byggts två nya dagvattenpumpstationer, vid Stora Viken och Älvängens båthamn.

Mängden avfall har minskat under året. Deponin, som stängdes föregående årsskifte har även under detta år tagit emot stora mängder massor från infrastrukturprojektet BanaVäg i Väst. Försök och utvärdering har genomförts av alternativt bränsle på delar av renhållningens fordon. Ett informationsprojekt tillsammans med arbetssökande ungdomar har genomförts på kommunens återvinningsstationer.

Arbetet med renovering av skolgårdar och upprustning av kommunens badplatser har fortsatt. Även förskoletomter och lekplatser har ägnats speciell omsorg. Trygghetsvandringar har genomförts och gång- och cykelväg inklusive busshållplats och cirkulationsplats har färdigställts mellan Prästvågen och Vimmersjön. Arbetet med tillgänglighetsanpassning pågår.

Värdet på ett antal byggnader har säkerställts med hjälp av underhållsätgarder. Energiinventering har genomförts på två fastigheter och fyra fastigheter har fått nya energikalkyler (konvertering). Båtsmans förskola har färdigställts efter en tillbyggnad. Projektering har gjorts för byggnation av en ny idrottsbana och en ny förskola. Anlagda bränder skapade stora skador i några byggnader. Förebyggande säkerhetsarbete har fått stor uppmärksamhet i fastighetsorganisationen. En skola har fått tillstånd att installera kameraövervakning. Brukarnas upplevelse av kvalitet i inomhusmiljö har varit en stor utmaning för fastighetsavdelningen.

Antalet tillagade portioner per dag har minskat från 3021 (2008) till 2821 (2009). Minskningen beror dels på en omfattande renovering av produktionsköket under sommaren och dels på ett minskat elevantal i skolorna. Under sommaren inleddes ett samarbete med Tjörns kommun för leverans av den sk "Tjörnlådan". Under hösten har ett projekt med kyld mat genomförts på ett boende inom vård och omsorg.

Upphandlingsenheten har under året genomfört ett 50-tal upphandlingar avseende kommunspecifika varor och

Verksamhetsmått

	2008	2009	Budget
Gata och Park			
Driftskostnader gata/park per invånare och år (kr)	490	350	344
Räddningstjänsten			
Insatstimmar per larm	9,5	11,1	10,0
Antal larm per 1000 inv/år	11,4	9,6	11,5
Utryckningar per dygn	0,86	0,72	0,87
Räddningstjänstkostnad per invånare och år (kr)	603	627	609
Fastighet			
Energiåtg. per m ² och år(kwh)	155	160	157
Planerat underhåll per m ² och år (kr)	-	67	56
Tillsyn och skötsel per m ² och år (kr)	-	46	46
Reparationer inkl. skador per m ² och år (kr)	-	36	27
Kostenhet			
Antal tillagade port. per dag	3 021	2 821	3 060
Arbetad tid per producerad portion (min)	-	2,80	3,03
VA			
M ³ spillvatten per ansluten inv./år (antal kg)	140	127	150
M ³ debiterat renvatten per ansluten inv./år	72	60*	74
Antal stopp/10 km ledn./år	-	1,2	1,1
Svinn, liter/dygn och m ledn.	-	4,1	5,2
Avfallshantering			
Återvinningsmängd per invånare och år (kg)	101	93	93
Avfall till förbränning per invånare och år (kg)	257	247	268
Andel hushåll som komposterar (%)	29	28	28

*Mängden debiterat renvatten har justerats utifrån korrekt befolkningsunderlag

tjänster. Därutöver har kommunen fått tillgång till ca 25 ramavtal genom upphandlingar som genomförts av bl.a. Göteborgs Upphandlingsbolag. Under hösten har enheten tagit fram ett förslag på ny upphandlingspolicy och nya riktlinjer för upphandling. Enheten har fått tillgång till och utbildning i den webbaserade inköpsportal, WINST, från Göteborgs Upphandlingsbolag. Avtal har ingåtts avseende webbaserat upphandlingsverktyg i syfte att förenkla administrationen vid upphandlingarna.

Den omfattande skogsbranden under året har genererat ett omfattande efterarbete. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap har beslutat om ersättning till kommunen. Ombyggnad av lokal för brandstation i Surte pågår.

Ekonomisk analys

Sammantaget uppvisar skatte- och internfinansierad verksamhet en positiv budgetavvikelse på 640 tkr. Den skattefinansierade verksamheten redovisar en positiv budgetavvikelse på 1 103 tkr. Administrationen och gatu/parkverksamheten uppvisar sammantaget en positiv avvikelse på 1 268 tkr. Räddningstjänsten visar ett underskott på 57 tkr vilket är positivt utifrån ett befarat väsentligt större underskott. Att så inte blev fallet beror främst på att ersättningen för skogsbranden grundats på schablonbelopp, vilket varit till förmån för kommunen.

Övriga verksamheter inom skattefinansierad verksamhet redovisar ett underskott på 108 tkr.

Den främsta orsaken till detta är att skogsintäkter inte varit så höga som budgeterats beroende på att avverkningsen av den brandhärjade skogen försenats.

Den internfinansierade delen med fastighetsförvaltning, kostnhet och bilpool redovisar ett underskott på sammanlagt 463 tkr. Fastighetsenheten redovisar ett underskott på 598 tkr och bilpoolen redovisar ett underskott på 81 tkr. Kostnheten visar ett överskott på 216 tkr.

VA-verksamheten svarar för ett underskott om 2 743 tkr vilket kommer att återställas de närmaste åren. Tidigare års överuttag, 4 204 tkr, härrör sig från anläggningsavgifter. Av dessa avsätts 4 200 tkr till en investeringsfond för att täcka kostnaden för dimensionshöjning av avloppsledningsnätet från Nödinge till avloppstunnel Stora Viken. Upplösning av investeringsfonden kommer att ske när kostnaderna uppstår för investeringen, dvs i samma takt som avskrivningarna.

Av Renhållningens överskott på 5 395 tkr har intäkter för massor levererade av infrastrukturprojektet motsvarande 4 152 tkr överförts till kommunen centralt. Av resterande 1 243 tkr har 1 241 tkr avsatts och renhållningens överuttag uppgår därmed till 1 506 tkr. Kvarstående 2 tkr utgör renhållningens egen vinst för året.

Investeringar

Årets budgeterade investeringar uppgick till 88,3 Mkr varav 14,0 Mkr avser affärsverksamheten.

Utfallet för året är 42,9 Mkr. Då flertalet investeringar är påbörjade men fortsätter över årsskiftet finns behov av att 44,7 Mkr överförs till 2010. Av dessa avser 9,0 Mkr affärsverksamheten.

Verksamhetsmätt

Flera av verksamhetsmåttarna är angivna per invånare. Eftersom invånarantalet blivit lägre än budget medför det i sig en avvikelse på dessa verksamhetsmätt t.ex gata/park och räddningstjänst.

Vättlefjällsbranden i april-maj 2009 medförde många insatstimmar, förutom denna hade det blivit ungefär 8,1 insatstimmar per larm. Antalet larm är 17 % lägre än beräknat och har minskat överlag.

Brandskada i Nödingeskolan har inneburit ökad elförbrukning och ökat värmebehov vilket medför att kommunens energikostnad är något högre.

Kostnaden för underhåll är högre än förväntat eftersom det akuta underhållet ökat som en följd av eftersatt underhåll.

Kostnaden för reparationer och skador har ökat kraftigt. Antalet tillagade portioner per dag är 7,8 % lägre än budgeterat. Orsaken till detta är dels att kostenheten under sommaren köpte ”Tjörnlådan” istället för egenproduktion, dels att antalet sålda portioner till skolorna minskat. Arbetad tid per producerad portion är lägre än budget på grund av lägre personalantal.

Mängden spillvatten har minskat genom ledningsförbättring och mindre mängd ovidkommande vatten. Mängden debiterat renvatten har justerats utifrån korrekt befolkningsunderlag. Mängden svinn har minskat med ca 5 % och antalet vattenläckor har ökat med 20 %.

Återvinningsmängden per invånare och år är liksom antalet kg till förbränning per invånare lägre än föregående år vilket är en följd av lågkonjunkturen. Andelen hushåll som komposterar är oförändrad.

Personal

Antalet månadsanställda i förvaltningen i december 2009 var 101 personer att jämföras med 99 personer samma tid 2008. Ökningen ligger inom Administrationen, Gata/Park och Fastighetsavdelningen.

Antalet årsarbetare uppgick under 2009 till 97 vilket något lägre än 2008 (99).

Sysselsättningsgraden har under 2009 ökat till 98,4 % mot 97,1% 2008.

Av personalstyrkan är 38,6 % kvinnor och 61,4% män. De allra flesta, 93,1 %, arbetade heltid.

Sjukfrånvaron 2009 uppgick till 5,9% att jämföras med 4,7% för 2008.

9 personer valde att sluta sin anställning 2009 varav 7 genom pensionsavgång. 11 personer har rekryterats varav 4 internt.

Framtid

Inom Tekniska nämndens diversifierade verksamhet finns flera frågor som på sikt behöver utvecklas/ändras för att bättre svara mot ett samhälle i tillväxt och utveckling.

Prioriterade frågor är:

- Successiv anpassning av VA-verksamheten till VA-plan 2050
- I framtida investeringsbudget beakta resultatet av inventering av klimat känsliga anläggningar
- Anläggande av strategiska fördröjningsmagasin för stora dagvattenflöden.
- Erbjudna nya tjänster avseende den komposterbara delen av avfallet.
- Långsiktigt handlingsprogram grundat på slutsatserna som dragits i klimat- och sårbarhetsutredningen. Bör i stora delar arbetas med tillsammans med andra kommuner längs Göta älv.

- Arbeta fram en långsiktig organisationsform för räddningstjänsten i syfte att bromsa kostnadsutvecklingen och säkerställa nyrekrytering.
- Analysera och föreslå lämpliga åtgärder för ett långsiktigt hållbart ekonomiskt åtagande avseende underhållsåtgärder inom fastighet, VA- och gatuverksamheten.
- Optimera energiförbrukningen i kommunens lokaler genom offensiva investeringar och brukarhandhavande.
- Ändrad ägandeform för kommunens gatu- och vägbelysning.
- Fastställa framtida driftsformer för måltidsproduktionen.
- Flyttning av driftkontorets anläggning vid Emylund.
- I takt med att kommunen växer anpassa behovet av resurser för drift- och skötsel av kommunens nya bostads- och verksamhetsområden, samt anläggningar i anslutning till ny infrastruktur inom gata/park.
- Säkerställa en långsiktigt hållbar och ekonomisk godtagbar leverans av renvatten.

Ekonomisk översikt				Tekniska nämnden		
	Bokslut 2008			Bokslut 2009		
	Kostnader	Intäkter	Netto-kostnad	Kostnader	Intäkter	Netto-kostnad
Verksamhet, tkr						
Skattefinansierad verksamhet	47 815	9 864	37 951	56 951	14 874	42 077
Internfinansierad verksamhet	164 226	163 470	756	170 586	170 123	463
Summa	212 041	173 334	38 707	227 537	184 997	42 540
Kommunbidrag			38 601			43 180
Resultat skatte- och internfinansierad verksamhet			-106			640
Taxefinansierad verksamhet	69 605	69 605	0	68 077	68 079	2
Budget			0			0
Resultat taexefinansierad verksamhet	69 605	69 605	0	68 077	68 079	2

Miljö- och byggnämnden

NÄMNDENS ANSVARSOMRÅDE INNEFATTAR myndighetsansvar med uppdrag att lämna information/rådgivning, utöva tillsyn och handlägga ärende med stöd av främst Plan- och bygglagen, Miljöbalken, Livsmedelslagen, Djurskyddslagen, Trafikförordningen, Förordningen om bostadsanpassningsbidrag, Lag om färdtjänst och Lagen om skydd mot olyckor.

Utöver detta ansvarar nämnden även för stöd och utveckling av kommunens GIS- verksamhet, trafiksäkerhetsarbetet, tillgänglighetsfrågor, naturvårdsarbete, miljöövervakning, kalkningsverksamhet, mättningsverksamhet och kartproduktion samt adressättning av fastigheter.

Ordförande: Rolf Gustavsson (s)
Förvaltningschef: Ann-Britt Svedberg
Antal anställda: 32
Årets resultat: 0,4 Mkr
Nettokostnad: 14,7 Mkr

Årets verksamhet

BanaVäg i Väst har inneburit mycket arbete även 2009 för i stort sett samtliga funktioner på förvaltningen. Förvaltningen har arbetat vidare med kompensationsåtgärder för naturvård och naturreservat i Risveden (Bergsjön beslutat), samt reservatsbildning för Verleskogen. Miljöenheten har prioriterat miljöfarliga verksamheter, förorenad mark och livsmedel och deltagit i ett av Miljösamverkans projekt (kemikalietillsyn i handeln). Nämnden har antagit plan för åtgärder för bristfälliga avlopp, men har inte resurser för arbetet. Servicedeklarationer för enskilda avlopp och bygglov har tagit fram.

Ny taxa för tillsyn enligt miljöbalken har antagits av kommunfullmäktige. Digital överföring av fakturaunderlag till ekonomienheten för miljöärenden har införts. En åtgärdsplan för det fortsatta arbetet med GIS har tagits fram. De första åtgärderna har också genomförts. Framställning av primärkartor ligger nu i fas med de krav som kommunens utbyggnadsplaner ställer. Parallellt med detta har nya ortofotografier över kommunen tagits fram. Strukturstudie för centrala Nödinge har avslutats. Nämnden har fortsatt många detaljplaneuppdrag. Under året har flera uppdrag drivits genom konsultstöd vilket ställer nya krav inte minst på ekonomistyrningen. Arbetet med att skriva om alla trafikföreskrifter (LTF) är påbörjat och kommer att fortgå fram till sommaren 2010. I och med att detaljplan 9 i Älvängen har vunnit laga kraft har arbetet med utformningen av Göteborgsvägen i centrum startat igen. Detta arbete fortsätter under 2010.

Under året har ett stort arbete lagts ned på att utveckla rutinerna inom detaljplanering, bygglov och ekonomistyrning.

Ekonomisk analys

Miljö- och byggnämnden redovisar ett överskott om 376 tkr för året. Miljö- och hälsoskyddsenheten redovisar ett positivt resultat med 293 tkr. Detta beror främst på att intäkter kopplade till väg- och järnvägsprojektet blivit högre än beräknat.

Plan- och byggenheten redovisar totalt ett negativt resultat. Verksamheten bygg redovisar ett positivt resultat då årets intäkter från avgifter är 600 tkr högre än budget. Inför 2009 hade budgeterade intäkter reviderats ned med 400 tkr från 2008. Mättningsverksamhetens intäkter har dock påverkats negativt av konjunkturen och därför redovisar verksamheten ett negativt resultat för 2009. Detta beror på en minskning av nybyggnationer vilket givit färre mättningsuppdrag. De-

taljplaner redovisar betydligt lägre intäkter än beräknat vilket gör att resultatet är negativt för 2009. Karta/GIS redovisar ett litet underskott på grund av lägre intäkter än budgeterat då förvaltningen saknat resurser att starta upp produktionen av nybyggnadskarta. Administrativa enheten redovisar ett överskott på grund av lägre administrativa kostnader. Årets kostnader för bostadsanpassningsbidrag understiger budget något.

Under året har förvaltningen haft en person anställd för att arbeta med inventering av klimatgaser vilket bidragit till ökade lönekostnader.

Verksamhetsmätt

	2008	2009	Budget
Ärenden			
Bygglov, beslutade ärend.	342	315	380
Obligatoriska vent.kontr.	60	145	150
Besiktning portar, hissar	0	0	120
Utförda mätuppdrag	273	256	250
Lev. nybyggnadskartor*	-	0	30
Antal karterade ha grundkartor*	-	1 222	-
Genomförda GIS-uppdr.	-	5	3
Detaljplansbesl. tot. i MBN*	26	26	25
Hanterade trafikärenden	165	49	100
Beslutade LTF*	-	483	1 000
Fakt. skrotbilsärenden*	12	42	12
Parkerings/trafikillstånd och dispenser	125	111	170
Beslutade:			
- miljöskyddsärenden	280	196	200
- livsmedelsärenden	161	214	170
- hälsoskyddsärenden	166	168	170
- renhållningsärenden	53	44	55
- naturvårdsärenden	45	36	50
- ärenden plan och bygglag	71	56	60
- ärenden bostadsanpassn.	117	147	190
- ärenden inom färdtjänst	400	350	400
- ärenden inom riksfärdtjänst	56	82	62

*Nytt verksamhetsmätt 2009

Verksamhetsmätt

Inom plan- och byggenheten är antal lovärenden färre än budgeterat och lägre än föregående år. Trots detta har intäkterna blivit högre än budgeterat. Totalt har 26 beslut gällande detaljplaner tagits i miljö- och byggnämnden under året vilket är lika många som föregående år. Inom trafikverksamheten har färre ärenden hanterats under året förutom skrotbilsärenden, som har ökat med 30 fordon mot 2008. Detta har inneburit att förvaltningens budget för hantering av skrotbilar har överskridits.

Antal beslutade ärende inom bostadsanpassning är 147 jämfört med 117 under 2008 men kostnader är lägre än budgeterat. Beslutade ärende inom färdtjänst/riksfärdtjänst är något lägre än beräknat. Inom miljö- och hälsa har antalet livsmedelsärende ökat i antal under 2009.

Investeringar

Nämndens totala investeringsbudget var 2 481 tkr, varav 1 850 tkr var avsatta för produktion av primärkarta. Övriga medel var avsatta för inköp av kopiator, digitalt bygglovsarkiv, möbler, inköp av ekonomikoppling till Ecos och Winbär samt ombyggnad av lokaler. Av de medel som varit avsatta för produktion av primärkarta återstår 792 tkr. Inom verksamheten GIS återstår det 212 tkr av totalt 235 tkr. Den låga förbrukningen beror på att enheten prioriterat arbete med uppdatering av primärkarta samt framtagande av en handlingsplan för det fortsatta arbetet med att utveckla GIS i Ale kommun. Under 2010 finns ett stort behov av resurser för uppdatering av programvara för GIS. Inköp av ekonomikopplingen är genomförd. Ombyggnad av förvaltningens reception har genomförts 2009 för att skapa en bättre arbetsmiljö för administrativ personal samt utöka antalet arbetsplatser.

Personal

Förvaltningen har under 2009 haft en lägre personalomsättning i jämförelse med de senaste åren. Totalt har 5 tjänster rekryterats under året.

Förvaltningens personalstyrka består nu av 35 personer varav 32 personer är tillsvidareanställda. Antalet årsarbetare är ca 30 vilket är en ökning med 4 jämfört med 2008. Genomsnittlig sysselsättningsgrad för tillsvidareanställda är 98,4 % vilket är en ökning med 0,2 procent mot 2008. Sjukfrånvaron på förvaltningen har minskat mot föregående år från 2,7 % till 2,2 %. Personalen har under hösten erbjudits en hälsoprofilbedömning.

Framtid

Utvecklingsarbetet kommer att inriktas på:

- Kvalitetssäkra och effektivisera samtliga ärendeprocesser.
- Systematisera och modernisera arkiv och metoder för lagring av handlingar.
- Nyckeltal för att bättra kunna belysa förhållandet mellan resurser, effektivitet och kvalitet.
- Information och kundfokus
- Revidera taxor i syfte att bättre belysa sambanden mellan behov, resurser, intäkter och kostnadstäckningsgrad.
- Utveckla nämndens strategiska arbete med mål, utvärdering och uppföljning.
- Utveckla handläggning och kompetens avseende hållbar samhällsutveckling.

Ekonomisk översikt				Miljö- och byggnämnden		
Verksamhet, tkr	Bokslut 2008			Bokslut 2009		
	Kostnader	Intäkter	Nettokostnad	Kostnader	Intäkter	Nettokostnad
Miljö och hälsa	4 632	2 436	2 196	4 635	2 848	1 787
Bygglov-/plan-/mät-/trafikverksamhet	8 138	4 598	3 540	10 069	5 793	4 276
Kalkning	990	966	24	1 016	1 000	16
Nämnd och administration	6 343	99	6 244	7 038	343	6 695
Bostadsanpassningsbidrag	2 658	–	2 658	1 894	–	1 894
Summa	22 761	8 099	14 662	24 652	9 984	14 668
Kommunbidrag			14 057			15 044
Resultat			-605			376

Överförmyndarnämnden

NÄMNDEN/ÖVERFÖRMYNDARNA HAR EN rättslig särställning enligt föräldrabalken (FB). Verksamheten bedrivs enligt av kommunfullmäktige fastställt reglemente med en långtgående delegation. Nämndens personal består av två förtroendevalda ledamöter, tillika överförmyndare. Dessa har ett administrativt och juridiskt verksamhetsansvar för sitt beslutfattande enligt i huvudsak föräldrabalken.

Ordförande: Ingela Stéen (s)
Antal anställda: 2
Årets resultat: 0,2Mkr
Nettokostnad: 1,3 Mkr

Årets verksamhet

Nämnden har sammanträtt vid nio tillfällen under året, vid verksamhetsuppföljningar samt vid fastighetsärenden, vilka inte får delegeras.

Överförmyndarna har på sedvanligt sätt genomfört tillsyn, kontroll och granskning av års- och sluträkningar från förmyndare, gode män och förvaltare samt beslutat om arvode/ersättning till uppdragstagarna. Såsom tidigare har en särskild prioritering gjorts på den sociala delen av uppdraget.

En omfattande rådgivning ges per telefon kring föräldrabalkens olika bestämmelser. Dessutom utfärdas förvaltarfrihetsbevis för trafiktillstånd och ansvarig utgivare för tidskrifter och vissa andra yrkesgrupper. Vägverket aviserar om att underårig registrerats som ägare till fordon i vägtrafikregistret. Kronofogdemyndigheten informerar också om underåriga har betalningsförelägganden.

I syfte att öka kunskapen om verksamheten har överförmyndarna presenterat verksamheten för personal inom funktionshinderområdet. Dessutom har det arrangerats träff med gode män, förvaltare och förmyndare med fokus på uppdragstagarnas redovisning och information om Föräldrabalkens regler

Ekonomisk analys

Överförmyndarnämndens budget uppgår till 1 448 tkr. För år 2009 redovisar nämnden ett positivt resultat om 155 tkr. Överskottet förklaras främst av att nämnden ej har behövt betala lika mycket i arvoden/ersättning för uppdragstagarna som budgeterat.

Verksamhetsmått

Vid årsskiftet 2009/2010 fanns totalt 252 aktiva ärenden registrerade med god man, förvaltare eller förmyndare. Under 2009 har 40 nya ärenden tillkommit, och 29 ärenden är avslutade. Antalet nya uppdrag har klarats genom att utse en närstående som uppdragstagare eller att i överförmyndarnas kontaktnät i förenings och organisationslivet hitta nya uppdragstagare.

6 ärende för ensamkommande asylsökande barn finns registrerade.

Framtid

För att möta det ökade behovet av uppdragstagare, behövs en aktiv marknadsföring av verksamheten och särskilt söka de som är beredda att arbeta med människor med ett brett spektrum av funktionshinder. En särskild utredare har lämnat förslag till regeringen om förändringar i verksamheten (utökade verksamhetskrav), förslaget bereds på justitiedepartementet inför riksdagsbehandlingen.

Ale kommun har beslutat att erbjuda 5 ensamkommande flyktingbarn plats, vilket kommer att påverka överförmyndarnas arbete.

Verksamhetsmått

	2008	2009	Budget
Antal förmyndarskap	84	83	53
Antal god manskap	160	151	140
Antal hela förvalterskap	15	18	16

Ekonomisk översikt				Överförmyndarnämnden		
Verksamhet, tkr	Bokslut 2008		Nettokostnad	Bokslut 2009		Nettokostnad
	Kostnader	Intäkter		Kostnader	Intäkter	
Överförmyndarverksamhet	1 180	-	1 180	1 293	1 293	
Kommunbidrag			1 248		1 448	
Resultat			68		155	

Valnämnden

VALNÄMNDEN ÄR DEN LOKALA valmyndigheten med ansvar för genomförande av val till Riksdag, Landsting/Region och Kommunfullmäktige, folkomröstningar samt val till Europaparlamentet

Ordförande: Björn Nilsson (s)
Årets resultat: 0,4 Mkr
Nettokostnad: 0,2 Mkr

Årets verksamhet

Under 2009 har val till Europaparlamentet genomförts. Ändring av valdistriktens storlek har skett från 15 till 17 distrikt. Förtida röstmottagandet genomfördes på tre platser i kommunen (Älvängen, Surte och Nödinge) där medborgarkontoret i Nödinge var den mottagning som hade flest röster. Institutionsröstning erbjöds vid tre äldreboenden/servicehus (totalt mottagna röster 9 st). Nytt för i år var att röstmottagare rekryterades bland kommunens röstberättigade medborgare. Valdeltagandet uppgick till 42,46% vilket är 5,82 procentenheter mer än vid europaparlamentsvalet 2004.

Ekonomiskt resultat

Nämndens budget uppgick till 560 tkr. Nämnden visar på ett positivt resultat gentemot budget på 364 tkr.

Orsaken till det ekonomiska resultatet kan härledas till följande:

- omfattning på förtidsröstningen.
- administrativa avdelningen svarade för merparten av arbetsinsatsen.
- färre röstmottagare på valdagen i jämförelse med ett allmänt val.

Framtid

Under 2010 kommer val till Riksdag, Landsting/Region och Kommunfullmäktige att genomföras.

Ekonomisk översikt			Valnämnden		
	Bokslut 2008		Bokslut 2009		
Verksamhet, tkr	Kostnader	Intäkter	Kostnader	Intäkter	Nettokostnad
Valnämnden			496	300	196
Kommunbidrag					560
Resultat					364

Kommunens bolag

AB Alebyggen, allmännyttigt bostadsföretag

Ordförande: Stina-Kajsa Melin (s)

VD: Lars-Ove Hellman

Antal anställda: 33 st

Aktiekapital: 17,4 Mkr

Omsättning: 178,5 Mkr

Balansomslutning: 910,4 Mkr

Kommunal ägarandel: 100%

AB Alebyggen

Bolagets verksamhet, enligt bolagsordning och ägardirektiv, omfattar:

- Att uppföra och förvalta bostadshus och bedriva bostads-anknuten offentlig eller kommersiell verksamhet.
- Att själv eller i samverkan med annan bedriva exploateringsverksamhet samt uppföra och förvalta fastigheter för kontor, handel, industrier eller annan kommersiell verksamhet.
- Att uppföra och sälja småhus

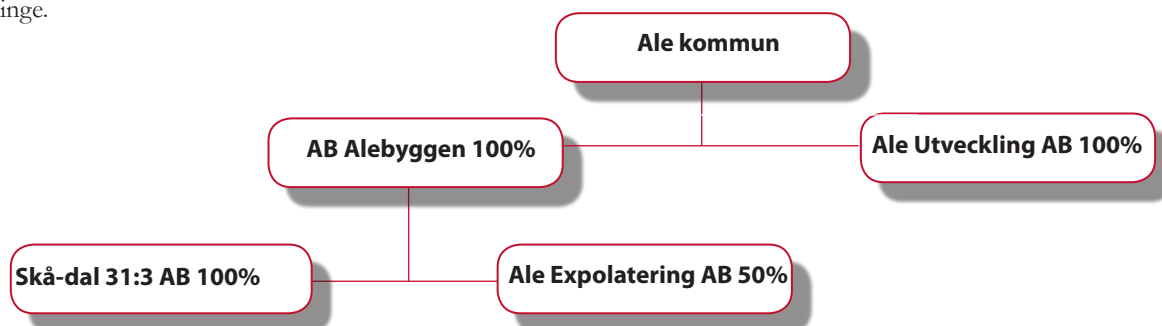
Bolagets kärnverksamhet är bostadsförvaltning. Denna ska bestå av ett utbud som är attraktivt och varierat och ska tillsammans med verksamheten i övrigt bidra till en sådan positiv utveckling att kommunens totala attraktionskraft ökar. Bolaget ska härvid engagera sig i kommunens näringslivsutveckling och kan i detta avseende också nyttjas som redskap åt kommunen.

Skå-dal 31:3 AB

Bolaget ägs till 100 % av AB Alebyggen. Bolagets verksamhet består av att äga och förvalta fastigheter i Ale kommun och bolaget äger fastigheten Skårdal 31:3 i Bohus (Bohus centrum). Någon förändring av bolagets fastighetsbestånd eller verksamhet planeras ej. Den långsiktiga målsättningen med fastigheten är att, utöver en livskraftig dagligvaruhandel, omdana anläggningen till ett centrum för ”kropp och själ”.

Ale Exploatering AB

Bolaget ägs till 50 % vardera av AB Alebyggen och PEAB. Bolaget bildades för Backabyggnationen och centrumprojektet i Nödinge.

Ale Utveckling AB, näringsbolag

Vilande från och med 2009

Kommunal ägarandel: 100%

Ale Utveckling AB

Bolaget har till uppgift att svara för den kommunala näringslivsservicen samt genom aktiviteter och strategiska åtgärder medverka till en långsiktigt hållbar utveckling och tillväxt samt därigenom skapa fler arbetstillfällen. Dessutom har bolaget ansvaret för att genom marknadsföring göra Ale mer känt, att ”sätta Ale på kartan”. Verksamheten har från och med 2009 överförts i förvaltningsform och bolaget är nu vilande.

Övriga

Kommunen har aktier i Renova AB, GRYAB, GREFAB, Västtrafik AB, Ale Energi AB samt en smärre aktiepost i Kommentusgruppen AB

Kommunen och AB Alebyggen äger andelar i Ale Elförening.

Kommunen innehar andelar i Kommuninvest i Sverige AB.

Miljöredovisning

DET ÖVERGRIPANDE GEMENSAMMA MÅLET som kommunens verksamheter strävar mot är att åstadkomma en hållbar samhällsutveckling. Denna inriktning fastslås bland annat i kommunens miljöpolicy och i strategisk plan. Miljöprogram, energiplan, översiktsplan, naturvårdsprogram och avfallsplan är åtgärdsprogram som ska bidra till att genomföra det övergripande målet.

Årets verksamhet

Engagemanget är som vanligt stort bland kommunens anställda i arbetet med att uppnå kommunens miljömål. Det finns dock en del att göra för att underlätta för kommunens anställda att nå ännu bättre resultat.

För närvarande har kommunhusen tillgång till bokningsbar bilpool. Poolbilarna har under 2009 gått 5 218 mil och utbetald ersättning när egen bil används i tjänsten för 55 287 mil. Bilpoolen bär under 2009 inte sina egna kostnader. Det finns potential att utveckla bilpoolen.

Andelen KRAV-märkta livsmedel har gått ner drygt 2 procent. Lågkonjunkturen och kvaliteten på KRAV-produkterna är orsaken till nedgången.

Energisparmålen är tveksamt om man når. Fastighetsenheten har sedan mitten av 90-talet systematiskt arbetat med att få ner energiförbrukningen för både värme och el och har sänkt energiförbrukningen för uppvärmning med cirka 40 procent. För att klara ytterligare sänkningar krävs mer omfattande arbete i form av ombyggnad och större investeringar. Branden i Nödingeskolan medförde att energiförbrukning ökade med 25 procent för skolan och utvecklingen mot ökad användning av elkrävande utrustning gör att energiminskningmålet blir svårare att nå.

Översiktsplanen föreskriver att bebyggelseutvecklingen ska ske där det finns eller kan skapas goda möjligheter till kollektivtrafik. Nya områden planeras med möjligheten till kollektivtrafik men för planerade enstaka fastigheter har 25 av 32 bygglov beviljats utanför detaljplanerat område.

I enlighet med målet om uppföljning av Ale kommuns naturvårdsprogram följs åtgärdsplanen upp i samband med kommunens årsredovisning och ligger sist i denna redovisning.

I arbetet med att ta fram en klimat/energistrategi för kommunen följs energimålen upp.

Ale kommun och Alebyggen har påbörjat ett samarbete för att nå miljömålen. Alebyggen har arbetat in Ale kommuns miljömål i sina styrdokument och ett projektinriktat arbete har inletts med målen om biologisk mångfald.

Förvaltningarnas måluppfyllelse

Vård- och omsorgsförvaltningen har 45 agendaansvariga och två ombud på arbetsplatserna, ett fåtal arbetsplatser saknar agendaansvariga. Inga möten har under året hållits med agendaansvariga. På arbetsplatsträffar ges de agendaansvariga möjlighet att informera om och diskutera miljöfrågor tillsammans med sina arbetskamrater. På de respektive enheterna har det under året diskuterats och hanterats bland

annat hur man sparar energi, fördelar med lågenergilampor, hur sopsortering sker, att använda motorvärmare och varför, samäkning, vad som ska handlas när det gäller KRAV- och rättvisemärkt mm. Allt i syfte med fokus på en hållbar samhällsutveckling och att varje person ser sin roll, både privat och i arbetslivet.

Medarbetarna har också bidragit med sina kunskaper till brukarna i organisationen i syfte att få dem att göra fler miljömedvetna val. Till exempel genom att informera om lågenergilampor och KRAV- och rättvisemärkta livsmedel. Vård- och omsorgsnämndens särskilda prioriteringar för 2009 har bland annat uppfyllts genom att medarbetarna är mycket engagerade och miljömedvetna i arbetet för att öka andelen KRAV- och rättvisemärkt samt att minska användningen av engångsartiklar. Det är olika på olika verksamheter hur stor andelen KRAV-märkt är. De som enbart tar varor från Ale matservice får minst 20 % KRAV-märkt. Samtliga verksamheter har en hög medvetenhet runt värme- och elförbrukning. Bland annat byts successivt alla lampor ut till lågenergilampor, sensorer installeras för belysning, timer installeras mm. Endast miljömärkta kemisk/tekniska produkter används i verksamheterna.

Vid tjänsteresor sker samäkning, men här finns en stor förbättringspotential. Tåg väljs före flyg där det är möjligt. Kommunens bilar används av dem som har tillgång till att boka dem. Information om möjligheten att ha telefon/videokonferens har skett. Ett fåtal har hållits och erfarenheterna av dem har delats med andra. Ett gemensamt bokningssystem som ger en effektivare användning av förvaltningens bilar beräknas starta februari 2010.

Någon enstaka verksamhet källsorterar inte, ofta handlar det då om att hyresvärden inte ordnat med system för att göra det möjligt. Aktivt arbete sker för att nå målet att alla sopsorterar.

Mångsysslarnas, en del i funktionshinderenhetens dagliga arbete, "agendatur", då de samlar upp farligt avfall mm. från olika verksamheter i kommunen har även i år utökats med hämtningar på fler enheter. De hämtar ifrån Skepplanda i norr ner till Surte i söder, på ca 23 ställen. "Agendaturen" arbetar främst inom vård & omsorgsförvaltningen men även inom barnomsorgen och på Röda Korset. Planer på vidareutveckling av samarbete med vaktmästare i kommunen finns.

Utbildning- och kulturförvaltningen har under 2009 arbetat efter kommunens fastställda miljömål. Fokus har legat på det energibesparande arbetet genom i första hand utbyte av armaturer och ljuskällor, men även genom

kontinuerliga diskussioner som skapat ökad medvetenhet och förbättrade rutiner i dessa frågor.

Barn- och ungdomsförvaltningens arbete bedrivs utifrån begreppet Hållbar utveckling med en tydlig koppling till demokrati, värdegrund, hälsa och arbetsmiljö. Miljöfrågan finns med i det dagliga arbetet och kompletteras med temadagar eller temaveckor med olika miljöinriktning. Grön Flagg är den svenska grenen av internationella Eco Schools som finns i fler än 40 länder i världen. Grön Flagg är ett miljönätverk för skolor och förskolor där arbetssättet bygger på att alla, både personal, barn och elever, bidrar till arbetet för hållbar utveckling. Fyra enheter i barn- och ungdomsförvaltningen är med i Grön Flagg. Två certifierades under 2008 och två under år 2009. Totalt är det 257 skolor och förskolor i Västra Götalandregionen som deltar i Grön flagg.

Några av skolorna arbetar delvis med kriterierna för Skola för hållbar utveckling. Flera enheter har beviljats medel ur förvaltningens Innovationspott för att utveckla utemiljön och arbeta med utepedagogik. Genom undervisning ute arbetar eleverna praktiskt och blir medvetna om naturens och miljöns betydelse.

Målet att öka inköpen av KRAV-märkta livsmedel påverkas av kostnadsutvecklingen på dessa livsmedel och förvaltningens ekonomiska situation. Alla enheter försöker ändå så långt det är möjligt att köpa KRAV-märkta livsmedel och strävar att upprätthålla nivån från tidigare år, men har inte uppnått målet i år att öka med minst 1 %. Alla enheter källsorterar i varierande grad och använder sig av miljövänliga produkter så långt det är möjligt.

Miljö- och byggförvaltningen använder inte dubbelsidig kopiering och dubbelsidig utskrift i full utsträckning. 60 % av utskrifterna från skrivaren var dubbelsidiga under andra halvåret 2009. Antalet kopior och utskrifter minskade med 5 % jämfört med 2008 och ökade med 7,5 % jämfört med 2007. Antalet kopior och utskrifter per anställd 2009 är dock 13 % färre jämfört med 2008 och 8 % färre än 2007. Kommunhusets totala elenergiförbrukning har ökat jämfört med 2008 och blev 8,4 % högre än 2006. Förbrukningen av fjärrvärmeenergi blev 4,9 % högre än 2006. Miljö- och byggförvaltningen har minskat sin elförbrukning genom att armaturer med rörelsesensorer har installerats i kontorsrummen under 2008. Armaturerna släcks 15 minuter efter att man har lämnat rummet. Vid de flesta resor i tjänsten används miljöbilpoolen och vid längre resor tåg. Kalkningen av sjöar och vattendrag fortsätter som tidigare. Miljö- och byggförvaltningen har ännu några kemisk/tekniska produkter som inte är miljömärkta. Förvaltningen har fortsatt att källsortera och kompostera under 2009. Beträffande ekologiska livsmedel så har kaffet i kaffeautomaten inte varit KRAV- och rättvisemärkt under 2009. Mjölk och bitsocker som köps in till förvaltningen är ekologiskt. Åtgärdsprogram för minskning av utläckaget av närsalter till sjöar och vattendrag har inte antagits under 2008. Plan för åtgärder av bristfälliga enskilda avlopp, som står för en stor del av närsaltsläckaget i kommunen, antogs av Miljö- och

byggnämnden i oktober 2009. Miljö- och byggförvaltningen har påbörjat miljödiplomering enligt Göteborgsmodellen under hösten 2009 och har som mål att ha genomfört hela miljödiplomeringen före halvårsskiftet 2010.

Tekniska förvaltningens miljöarbete sträcker sig på grund av den mångfacetterade verksamheten över flera områden.

Renhållningen har under 2008 haft en återrevision på sin Miljödiplomering med så gott resultat att man i fortsättningen kommer att ha revision vartannat år istället. Enheten har under året tagit emot stora mängder rena och kontaminerade massor för avslutningsarbeten under 2009.

Fastighetsavdelningen har fortsatt bytt uppvärmningssystem i äldre byggnader mot mer miljövänliga såsom fjärrvärme, berg- och jordvärme. Fyra byggnader har valts ut för att specialstudera möjligheterna att reducera energitågningen. Solkraft har installerats vid uppbyggnaden av Furustugan. En ny förskola i Nödinge projekteras och skall byggas enligt ”passiv-hus”/lågenergi – konceptet.

Ett miljövänligare dieselbränslealternativ, har testats på Sörmossen med Sörmossens fordon (caterpillar & hjullastare). Det har beslutats att utöka försöket med något miljövänligare bränsle till alla renhållningens fordon.

BanaVäg i Väst har bytt ut tryckavloppet mellan Nödinge och avloppstunnel Stora Viken åt Ale kommun. På Eneklevägen, Nol har en sanering utförts på en tryckavloppsledning. Vid Folketshusvägen, Nol har både vatten- och avloppsledningar bytts ut. Under detta arbete tillkom även sanering av förorenad mark där ledningarna låg. Vid Bäckvägen, Älvängen har sanering skett av vatten-, spill- och dagvattenledningar. Avloppsledningar har relinats i Rished samt vid Bandyvägen/Pensionärsvägen, Surte. Alla dessa arbeten har lett till att mängden ovidkommande vatten i spillvatten-nätet har minskat och att bräddningarna minskat kraftigt. Gång- och cykelvägar har färdigställts vid Sjövallavägen, Gamla Kilandavägen, Fyrklövergatan, Rödklövergatan och Daggkäpevägen.

Förvaltningen har medverkat vid sanering av Surte glasbruksområdet.

Kommunstyrelsens förvaltning ansvarar för att bebyggelseutvecklingen sker med minimal klimatpåverkan och med nytänkande kring energieffektiva lösningar. Under våren anordnades i samband med detaljplaneringen av Kronogården ett energiseminarium i syfte att erhålla samsyn i klimat- och energifrågorna.

Arbetsgruppen som bildats för att ta fram förslag till att minska Ales utsläpp av växthusgaser har efter beslut i styrgruppen arbetat med projektmålet att ta fram en klimatstrategi där också de lagkrav som finns på att varje kommun ska ha en energiplan efterlevs. Inventeringen av Ales växthusgasutsläpp är avslutad och ett målformuleringsarbete har påbörjats. Samplaneringsmöten sker med representanter från Västtrafik för att i ett tidigt skede i planeringsprocessen få med förutsättningarna för en väl fungerande kollektivtrafik. Ett av kommunstyrelsens prioriterade områden är att genomföra handlingsplanen för kommunens förorenade områden.

Uppföljning av kommunens miljömål

Allmänt

Miljöprogrammet för Ale kommun 2007 – 2010 anger ramarna och övergripande mål för miljöarbetet och de fastställda miljömålen är styrande för alla verksamheter.

1. **Allmänt, miljövänliga produkter.** Målet bedöms uppnås.
2. **Minska elförbrukningen exklusive uppvärmning i kommunägda lokaler med 5% till år 2010.** Tveksamt om målet uppnås.
3. **Minska energiförbrukningen för uppvärmning i kommunägda lokaler med 5% till år 2010.** Tveksamt om målet uppnås.
4. **Förstahandsvalet är bilpool, kollektivtrafik.** Målet bedöms ha svårigheter att uppnås.
5. **Vid nytecknande av ramavtal på personbilar skall miljöfordon väljas.** Målet bedöms uppnås.
6. **Upphandlingspolicy med miljökrav för fordon, arbetsmaskiner och entreprenadmaskiner.** Målet bedöms uppnås.

Kommentarer

Mål nr 2 och 3: Målen för minskad energiförbrukning har i år bedömts som tveksamt om de uppnås inom tidsperioden. Åtgärder på grund av branden i Nödingeskolan och fler datorer är några orsaker till att målen kan bli svåra att nå.

Mål nr 4: För närvarande har endast kommunhusen i Alafors och Nödinge tillgång till bokningsbar bilpool.

Mål nr 7: Utredningen har ännu inte påbörjats.

Mål nr 11: Verksamheterna källsorterar i de fraktioner

7. **Utredning klar 070331 av ekonomi och miljömässiga vinster avseende kommunens fordon.** Målet ej uppnått.
8. **Kalkning av sjöar och vatten.** Målet bedöms uppnås.
9. **Endast miljömärkta kemisk/tekniska produkter skall användas i kommunens verksamheter.** Målet bedöms uppnås.
10. **Bästa energiklass vid köp av vitvaror.** Målet bedöms uppnås.
11. **Kommunens avfall skall källsorteras.** Målet bedöms ha svårigheter att uppnås.
12. **Inköp av KRAV-märkta livsmedel skall öka med minst 1% per år.** Målet ej uppnått.
13. **Åtgärdsprogram mot övergödning av sjöar och vattendrag ska vara klart senast 2008.** Målet är delvis uppnått.
14. **Miljökrav på all kommunal jordbruksmark senast 2014.** Målet bedöms uppnås.

som miljömålet anger, förutom det komposterbara som flera verksamheter inte sorterar ut. En del verksamheter har inte möjlighet till källsortering.

Mål nr 12: Orsaken till att man inte nått målet 2009 är lågkonjunkurläget och dålig kvalitet.

Mål nr 13: Målet bedöms vara delvis uppnått då en plan för åtgärder av bristfälliga enskilda avlopp, som står för en stor del av närsaltsläckaget i kommunen, antogs av Miljö- och byggnämnden i oktober 2009.

Saneringsprojekten

Surte Glasbruk

Under våren 2009 genomfördes de saneringsåtgärder för området som Naturvårdsverket hade godkänt. Stabiliteten längs hela strandlinjen var före åtgärd mycket dålig – risken för skred var överhängande i södra delen – samtidigt som omfattande miljötekniska utredningar hade visat att föroreningarna, i första hand bly och arsenik, låg fast bundet i glaskross i marken. Saneringsåtgärden blev därför att säkra marken mot framtida skred. En tryckbank lades i vattnet längs med hela strandlinjen samtidigt som en del så kallade avlastningsschakter gjordes i strandlinjen. Slutbesiktning genomfördes i maj 2009.

Bohus varv

I oktober 2008 kom beslutet från Naturvårdsverket att Ale kommun får 130 Mkr för saneringen av Bohus varvsområ-

det. Eftersom området är mycket skredbenäget kan själva saneringsentreprenaden inte påbörjas förrän strandlinjen förstärkts med hjälp av en tryckbank. Under året har läggande av tryckbank och sättande av spont i älven längs med strandlinjen genomförts. Saneringsentreprenaden handlades upp under våren 2009. Under hösten har förberedelsearbetet inför urschaktningen av de förorenade massorna påbörjats av entreprenören. Vattenreningsanläggningen är på plats, tätskärmar har byggts på land inom området, grundvattnensänkning kommer att påbörjas i februari 2010 och urschaktningen påbörjas i mars 2010.

Surte 2:38, (f.d. Tidermans utfyllnadsområde)

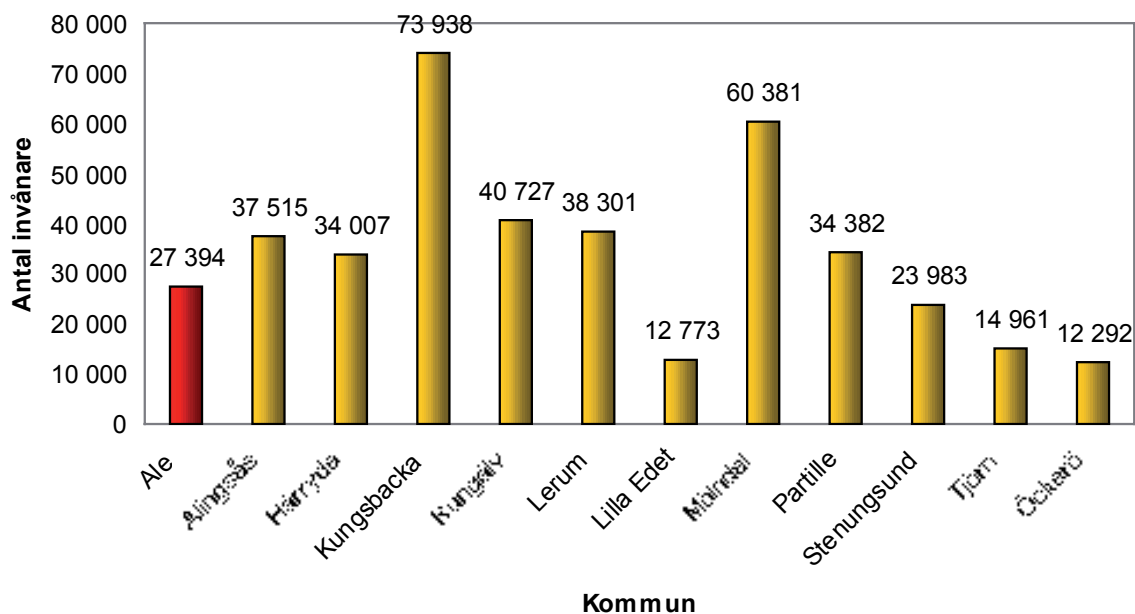
Under hösten 2008 genomfördes upphandlingen av projektor inför saneringen. Projekteringen har pågått under hela 2009 inklusive framtagande av förfrågningsunderlag inför upphandlingen av entreprenörer för saneringsarbetet.

Uppföljning av Naturvårdsprogrammet

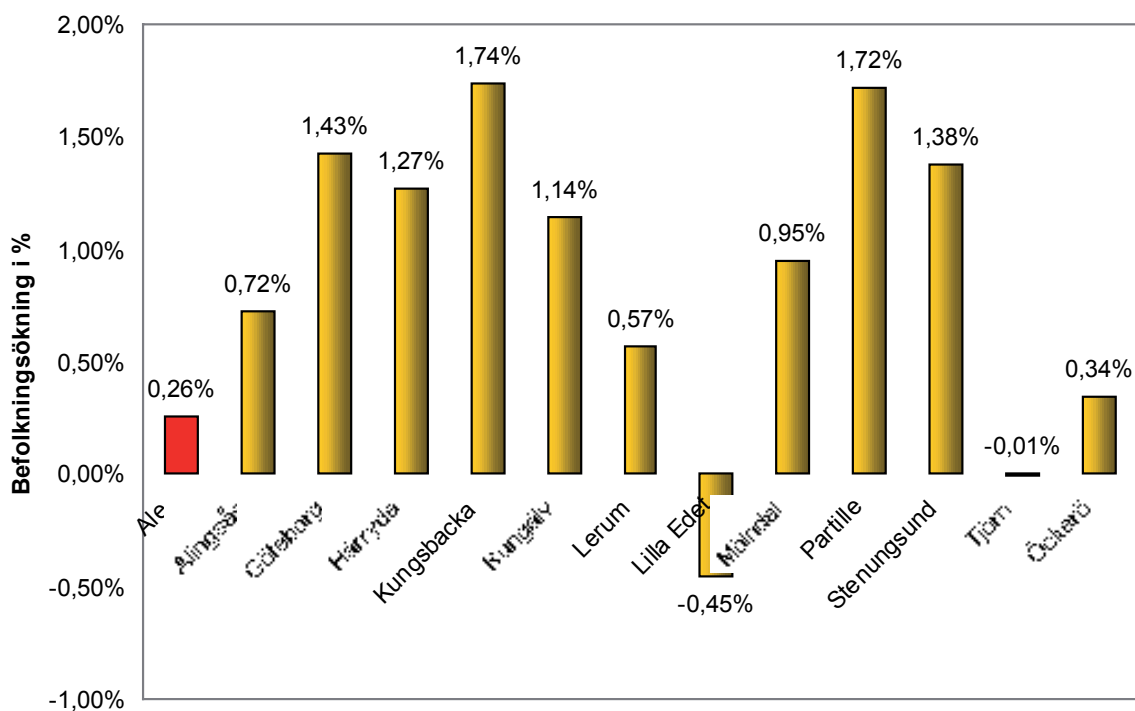
2009	Åtg. påbörj.	Mål uppf.	Kommentar
1. Samråd, tillsyn och tillstånd	X		Åtgärden att erforderlig hänsyn tas till områden med naturvärden vid samråd, tillsyns- och tillståndsärenden är till stora delar genomförd. Målet att åtgärden alltid skall genomföras som rutin är dock inte uppfyllt för alla typer av ärenden.
2. Översiktsplan		X	Målet att ekologiskt särskilt känsliga områden inte skall omfattas av exploatering är en pågående process. Åtgärden att särskilt värdefulla naturområden läggs med i översiktsplanen som "ekologiskt särskilt känsliga områden" enligt Miljöbalken är dock genomförd.
3. Detaljplaner	X		De flesta av åtgärderna är genomförda. Målet om att åtgärderna skall genomföras som rutin är inte uppfyllt för alla åtgärder, till exempel finns ingen rutin för redovisning miljöuppföljning under byggprocessen.
4. Andra utredningar	X		Åtgärden att kunskap om områden med naturvärden skall förmedlas vidare när kommunen är remissinstans är i princip uppfyllt. Målet att det skall finnas en rutin för detta är dock inte uppfyllt för alla områden vilket gör att en del remisser inte når fram till naturvårdsenheten.
5. Dagvatten	X		Arbetet med att ta fram en dagvattenpolicy har kommit ganska långt.
6. Kalkning		X	Målet att kommunen genom fortsatt kalkning skall upprätthålla naturliga pH-värden och god buffertkapacitet i alla kalkade vatten är uppnått, små årsvisa avvikelser kan dock förekomma.
7. Fiskevård	X		Målet att en av de föreslagna åtgärderna skall vara genomförd är inte uppfyllt men arbete med flera av åtgärderna pågår.
8. Äldre avloppsanläggningar	X		Planeringen för att genomföra målet har varit långt framskriden sedan länge. Arbetet med att inventera och sanera avlopp har inte kommit igång, främst beroende på resursbrist.
9. Kommunalt naturvårdslag		X	Målet om att utreda möjligheten att starta ett kommunalt naturvårdslag genomfördes redan 2008. Vid den tidpunkten fanns inga resurser att starta ett lag men under 2010 kommer det med största sannolikhet bli av.
10. Kommunala naturområden	X		Målet om en sammanställning av behovet att skydda naturområden på kommunal mark är inte uppfyllt men delar av den kommunala marken har inventerats och i dessa delar har flera värdefulla områden redan skyddats. Under 2010 kommer inventeringen av kommunal mark fortsätta.
11. Grönstrukturplan			Arbetet med att ta fram en grönstrukturplan för kommunens tätorter har ännu inte påbörjats, främst beroende på resursbrist.
12. Utflyktsguide	X		Målet att ta fram en utflyktsguide för kommunen är inte genomfört men arbetet har påbörjats i ett brett samarbete mellan flera förvaltningar.
13. Lokal naturvård		X	Målet om att starta minst ett projekt för lokal naturvård är uppfyllt genom ett samarbete mellan en markägare, naturskyddsföreningen och kommunen.
14. Våtmarker			Målet om att minst ett våtmarksprojekt skall ha initierats under året har inte uppfyllts. Flera våtmarker har dock anlagts på egna initiativ av privata markägare.
15. Grova träd		X	Det finns ännu ingen sammanställd dokumentation av skyddsvärda träd i kommunen som målet föreskriver men det finns ett stort kunskapsunderlag. Åtgärder för skydd och skötsel av värdefulla träd på kommunal mark kommer att påbörjas under 2010.
16. Uppföljning		X	I enlighet med målet följs åtgärdsplanen upp i samband med kommunens årsredovisning.

Jämförelser mellan Ale och Göteborgsregionens kommuner

Befolkning i GR kommuner 31 december 2009 (exklusive Göteborg)

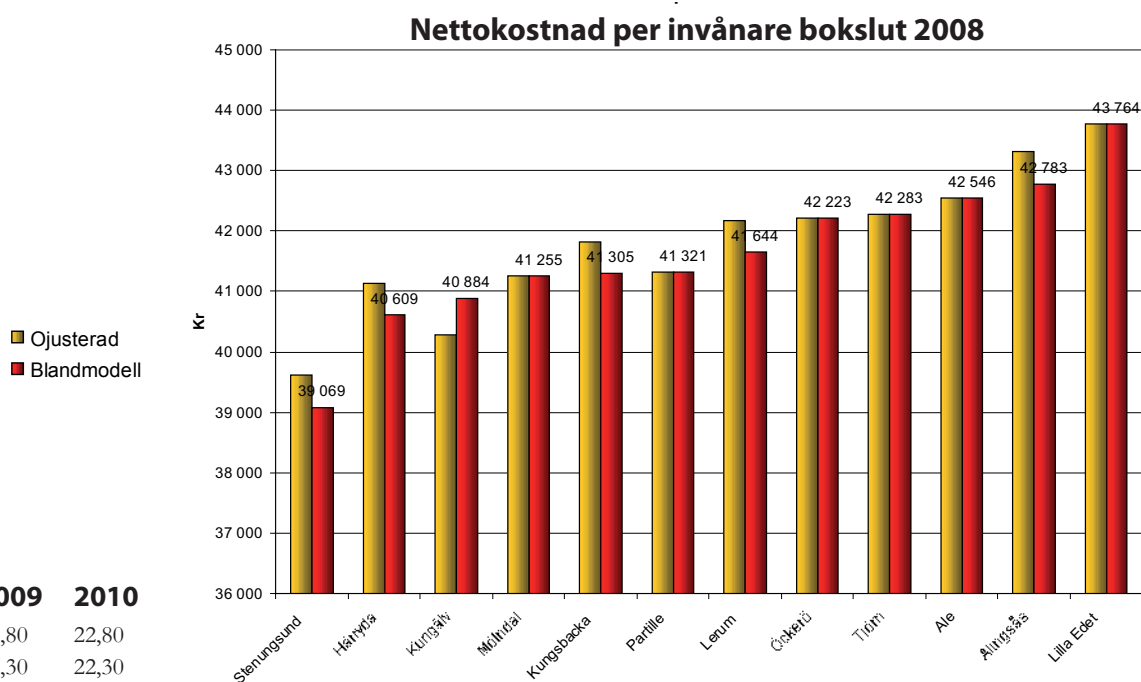
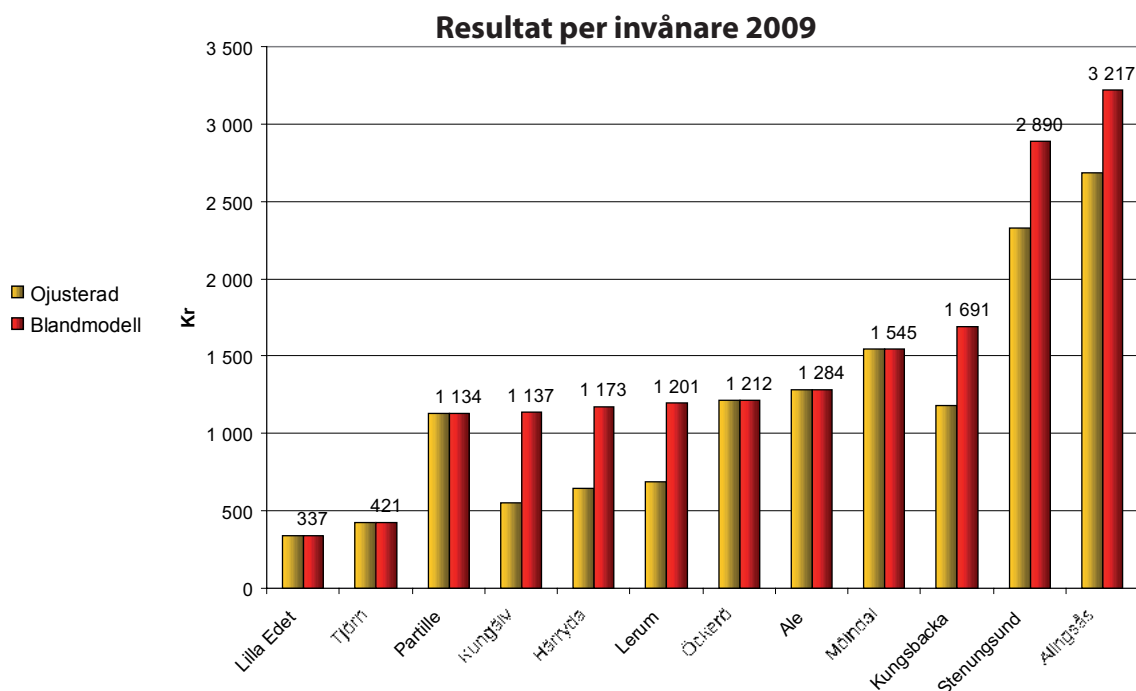

Procentuell befolkningsökning i GR 31 december 2008-2009

Resultat och nettokostnad per invånare 2009

Hantering av ansvarsförbindelse för pensioner intjänade före 1998 skiljer sig kraftigt mellan kommunerna. Nedanstående tabell visar resultatet per invånare med respektive utan korrigering av bokförda kostnader för ansvarsförbindelsen. Undre tabellen visar på motsvarande sätt respektive kommuns nettokostnad per invånare i bokslut 2009.

Skattesats	2009	2010
Lilla Edet	22,80	22,80
Ale	22,30	22,30
Stenungsund	22,07	22,07
Kungälv	21,87	21,87
Alingsås	21,79	21,79
Tjörn	21,64	21,64
Kungälv	21,53	21,53
Öckerö	21,19	21,19
Lerum	21,08	21,08
Härryda	21,05	21,05
Mölndal	20,84	20,84
Partille	20,49	20,49

År 2009 är Ales nettokostnad per invånare (inklusive avskrivningar och exklusive finansnetto) 42 546 kr. 2008 var nettokostnaden per invånare 41 218 kr. Det är en ökning med 3,22 %.

Nettokostnaden samvarierar inte med skattesatsen i kommunen utan påverkas av andra faktorer. Skatteutjämningsystemet bestämmer i stor utsträckning kommunens nettokostnadsutrymme och skall spegla kommunernas olika struktur. Nettokostnaden per invånare ger inte direkt svar på om kommunen har låg/hög kostnadsnivå i allmänhet. På följande sidor visas nettokostnaden 2006-2008 för olika verksamhetsområden. 2009 års siffror är ännu inte klara.

Ekonomiska jämförelser av verksamhetens kostnader mellan Ale och Göteborgsregionens kommuner 2006–2008

Nedanstående diagram kan ge en vägledning till hur Ale kommuns nettokostnader för några verksamheter ser ut. Uppgifterna är hämtade från de årliga publikationerna "Vad kostar verksamheten i din kommun?" från SCB.

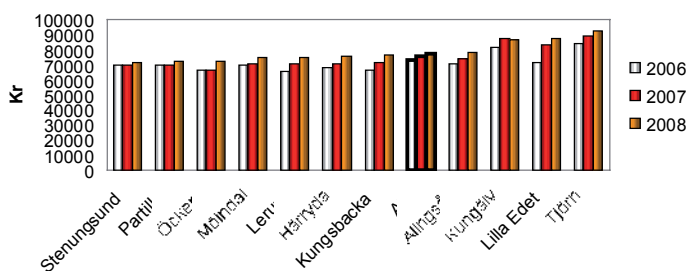
Att de totala nettokostnaderna per invånare i en kommun ligger högre eller lägre än andra kommuner behöver naturligtvis inte betyda att samtliga verksamheters kostnader gör det. För Ales del kan konstateras att kostnaderna per elev ligger över regionmitten för grundskolan och gymnasieskolan. Kostnaderna för förskola ligger 2008 runt medel

i regionen. Observera att kostnaden per barn inte längre är beräknat per heltidsbarn.

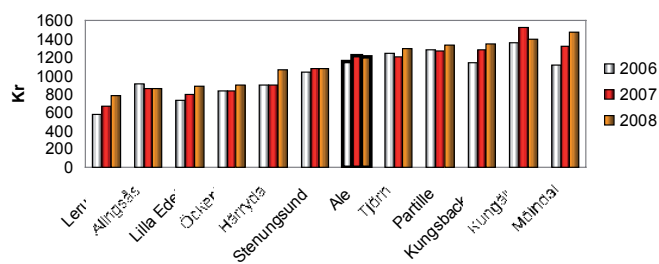
För fritids- och kulturverksamheterna liksom för funktionshinder ligger kostnaderna ungefär som genomsnittet för de jämförda kommunerna medan den för äldreomsorgen ligger något under genomsnittet.

Individ- och familjeomsorgens kostnad per invånare ligger näst högst i regionen, men skillnaden har minskat de senaste åren. Kostnaderna per invånare för infrastruktur ligger bland de lägsta men har ändå ökat kraftigt sedan 2006.

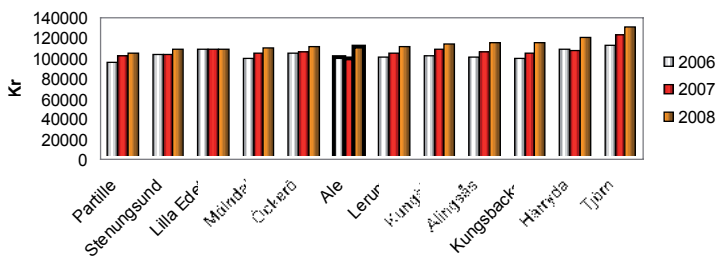
Grundskola Kr/elev

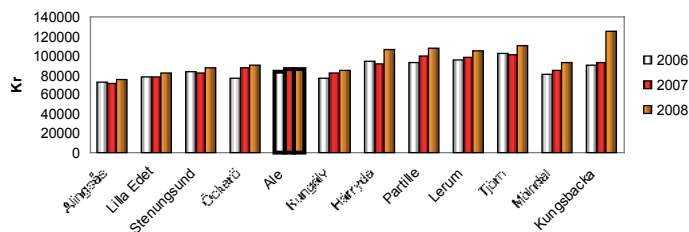
Fritid Kr/inv

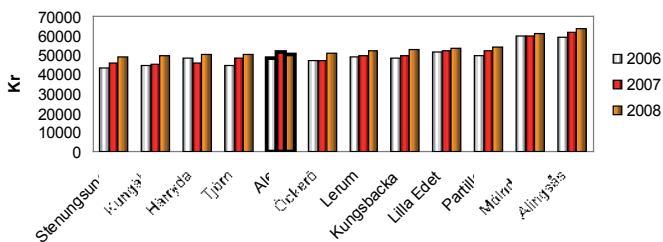
Förskola Kr/inskrivet barn

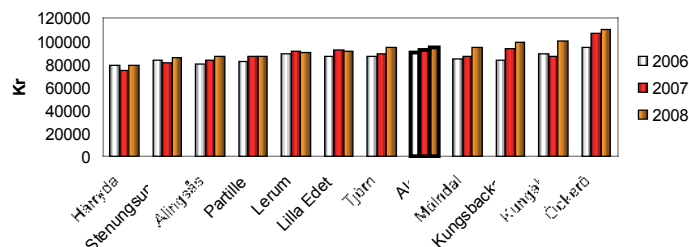
Familjedaghem Kr/inskrivet barn

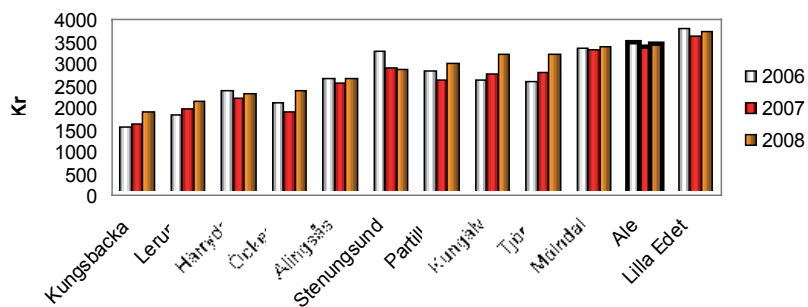
Äldreomsorg Kr/inv 65 –w år

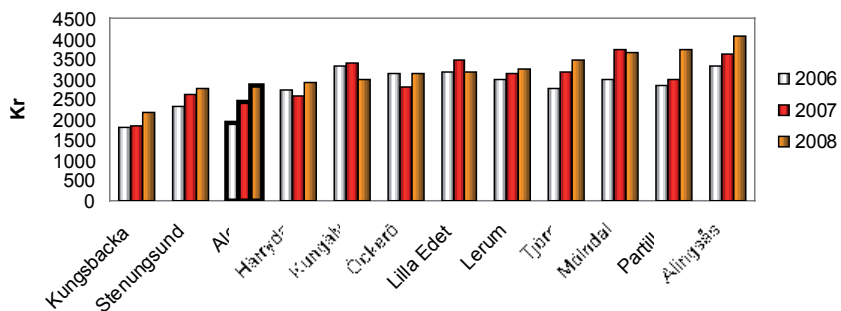
Gymnasieskola Kr/elev

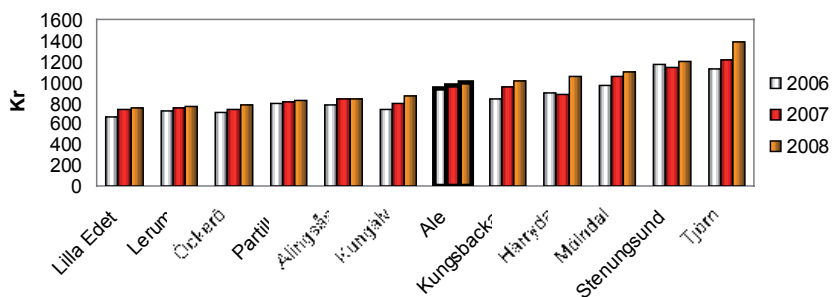
Individ och familjeomsorg Kr/inv

Infrastruktur Kr/inv

Kultur Kr/inv

Ord och begrepp

Anläggningskapital Utgör skillnaden mellan anläggnings-tillgångar och långfristiga skulder, det vill säga eget kapital placerat i anläggningstillgångar.

Anläggningstillgångar Tillgång som avses att stadigvarande innehas, det vill säga flera år.

Avskrivningar Fördelning av anskaffningskostnaderna för en anläggningstillgång på flera år.

Balansräkning Visar kommunens ekonomiska ställning vid bokslutstillfället. Visar det bokförda värdet av kommunens tillgångar och hur dessa har finansierats med egna medel och lån.

Eget kapital Kommunens totala kapital bestående av anläggningskapital och rörelsekapital. Utgörs i balansräkningen av skillnaden mellan tillgångar och skulder. Förändringen av eget kapital redovisas i resultaträkningen samt i balansräkningen genom att jämföra årets och föregående års bokslut.

Finansieringsanalys Visar hur kommunens investeringar och löpande verksamhet har finansierats och hur det har inverkat på kommunens likvida ställning.

Finansnetto Skillnaden mellan finansiella kostnader och finansiella intäkter, det vill säga i huvudsak räntekostnader minus ränteintäkter.

Generella statsbidrag och utjämning Generella statsbidrag utgår med ett bestämt belopp per invånare. Utjämningen består av inkomstutjämning och kostnadsutjämning.

Kapitalkostnader Är en intern kostnad mellan kommunens finansförvaltning och övriga förvaltningar. Kapitalkostnaderna består av avskrivningar och intern ränta på gjorda investeringar.

Kortfristiga fordringar eller skulder med en förfallotid om ett år eller mindre.

Likvida medel Kontanter eller andra tillgångar, som snabbt kan omsättas till pengar t ex medel på bank.

Likviditet Betalningsberedskap på kort sikt.

Långfristiga fordringar eller skulder överstigande ett år.

Nettoinvesteringar Investeringsutgifter minus investeringsbidrag.

Nettokostnader Driftkostnader, efter avdrag för driftbidrag (riktade stats- och landstingsbidrag), avgifter och ersättningar. Verksamhetens nettokostnader (exkl kapitalkostnader) återfinns i resultaträkningen.

Omsättningstillgångar Likvida medel plus kortfristiga fordringar.

Periodisering Fördelning av kostnader och intäkter på de redovisningsperioder till vilka de hör.

Personalomkostnader Arbetsgivaravgifter, pensionskostnader med mera. Belastar verksamheterna med procentuella påslag på utbetald lön.

Resultaträkning Visar kostnader och intäkter under året och hur dessa påverkat eget kapital.

Rörelsekapital Omsättningstillgångar minus kortfristiga skulder.

Självfinansieringsgrad Visar hur mycket av årets investeringar som finansierats av egna medel.

Skuldsättningsgrad Relationen mellan skulder och eget kapital, d.v.s. hur stor del av tillgångarna som har lånefinansierats.

Soliditet Andelen eget kapital av de totala tillgångarna, det vill säga hur stor del av tillgångarna som har finansierats med eget kapital. Beskriver hur kommunens långsiktiga betalningsstyrka utvecklas.

Utfall driftbudget Visar de olika verksamheternas budgeterade respektive redovisade resultat.

Utfall investeringsbudget Visar de olika verksamheternas budgeterade respektive redovisade nettoinvesteringar

